לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ד', ז' בכסלו תשמ"ו, 20 בנובמבר 1985 / שנה מ"ג מס' 12890 / המחיר — 630.– שקל כולל מע"מ

הרוצח בראס־בורקה הואשם ב"הריגת אדם בלי כוונה"

קאהיר. — בית־המשפט הצבאי המצרי, האשים ב"הריגת אדם בלא כוונה תחילה" את השוטר המצרי, סוליימאן חאטר, שרצח 7 תיירים ישראליים בראס־בורקה שבסיני, ב־5 באוקטובר — מסר אתמול השבועון "אל־שעב", בטאון האופוזיציה המצרית.

שר־החוץ המצרי, שנתבקש להגיב על כך, לא ידע לאשר את המידע, וגם לא ידע אם הושלמה הכנת התיק. הרוצח עצור בבית־כלא בעיר סואץ.

מיופה הכוח המצרי בישראל, מוחמד באסיוני, אמר ביום ב', כי יגיש בימים הקרובים דו"ח מלא על החקירה, שנפתחה זמן קצר לאחר הרצח. (ע־צ)

"התפתחויות "בלתי־צפויות" בפיסגה ההיסטורית

רמזים מצד האמריקנים והרוסים על הארכת הפיסגה ביום נוסף

הוטל איפול מוחלט על תוכן השיחות ● תדהמה בקרב אנשי התקשורת במקום ● רייגן: אנו חותרים לאותן מטרות ● רבין בארה"ב – מקווה שלא יושג הסכם בנוגע למזה"ת; הדבר יחסום הדרך לשלום בעתיד

במה מאשים רייגן את גורבצ'וב? (צילום: אי.פי.)

מאת יוסף אלמרן, כתב "על המשמר" וכתבי סוכנויות הידיעות בז'נווה

ז'נווה. — נשיא ארה"ב, רונאלד רייגן, ומנהיג בריה"מ מיכאיל גורבצ'וב, פתחו אתמול את פגישת הפיסגה ההיסטורית שלהם באווירה לבבית, תוך כדי ניהול שתי שיחות "בארבע עיניים", שהתארכו מעבר למצופה.

הפגישה הראשונה, שהייתה אמורה לשמש שיחת־היכרות בת 15 דקות, התארכה לשישים וארבע דקות, ואילו פגישה־מאולתרת שנייה ב"ארבע עיניים" בין שני המנהיגים נמשכה 44 דקות, שעה שיועציהם של שני המנהיגים נפגשו בנפרד על מנת לדון בשאלות של צמצום החימוש.

מיד עם פתיחת ועידת הפיסגה — הראשונה בין נציגי שתי מעצמות־העל מזה שש שנים — הסכימו רייגן וגורבצ'וב להטיל איפול על תוכן השיחות, עד לסיומן.

"ישיבות טובות"

על אף החלטה זו, אמר דובר הבית־הלבן, לארי ספיקס, כי הישיבות "היו טובות". הוא גם גילה, כי גורבצ'וב לא נקט הפעם אותה גישה פולמוסית, אשר בה נתקל שר־החוץ האמריקני ג'ורג' שולץ, בשיחותיו עימו במוסקבה לפני שבועיים.

"נימת השיחות היתה טובה, וחילופי־הדעות היו טובים", חזר ואמר ספיקס על שיחות שני המנהיגים.

עוד אמר ספיקס, כי אורכה של הפגישה הראשונה בין שני המנהיגים, וניהולה של השיחה (סוף בעמוד 2)

מסמך באוצר: האינפלציה שחקה את הפיחות ● עמוד 3

שערוריה טקסית בין ההסתדרות למשרד־החינוך — על קבר בן־גוריון ● עמוד 16

זמיר: גוררים אותי לזירה הפוליטית ● עמוד 3

"אמהות המבחנה" חגגו הלידה ה־10 ברמב"ם ● עמוד 4

פרס רוצה לקצץ ואינו יודע היכן. ביקש עוד הצעות ● עמוד 2

הוקלו סעיפי־האישום של קציני המימשל שפעלו בארגון הטרור ● עמוד 4

סוריה הזניקה המטוסים שהופלו כדי להסב תשומת־לב הפיסגה

כך מעריכים חוגים מדיניים ובטחוניים ● דמשק ביקשה להוכיח שהמזה"ת טעון חומר־נפץ ● פרס נתן ההוראה ליירט את 2 מטוסי המיג־23 מהאזכרה לי.ב.ג. בשדה־בוקר

מאת אלכס פישמן, דליה שחורי, זאב בליצר וחיים מרגלית, כתבי "על המשמר".

מקורות מדיניים ובטחוניים העריכו אתמול, כי סוריה שיגרה את שני מטוסי המיג־23 שהופלו, כדי ליירט את מטוסי חיל־האוויר הישראלי, שביצעו טיסת סיור שגרתית מעל שמי לבנון — במטרה להפנות את תשומת לב המעצמות, ביום פתיחת ועידת ז'נווה, לכך, שהמזרח־התיכון הוא אחד ממוקדי המתיחות הגדולים ביותר בעולם, הדורשים טיפול בדרג הבין־גושי.

במהלך הקרב האווירי שהתפתח אתמול, סמוך לשעה 11.15 לפנה"צ, מעל שמי סוריה סמוך לגבול לבנון, הפילו מטוסי־יירוט ישראליים 2 מטוסי־יירוט סוריים מדגם מיג־23.

סגרו טווח

התקרית החלה בטיסת סיור שגרתית של מטוסי חיל־האוויר באיזור בקעת הלבנון. כאשר התקרבו מטוסי חיל־האוויר לצפון בקעת הלבנון, כ־10 ק"מ מגבול סוריה, הזנקו לעברם זוג מטוסי־קרב סוריים, שנמצאו במגמת יירוט — והלכו וסגרו טווח.

משימת הסיור הופסקה ומטוסי היירוט שליוו את מטוסי הסיור הישראליים, נכנסו לכוננות במגמה לקדם את המטוסים הסוריים.

אגרסיביות סורית

לאחר קבלת אישור מהדרג המדיני לבצע את היירוט, מטוסי הקרב הישראליים סגרו טווח אל המטוסים הסוריים, שיגרו טילי אוויר־אוויר ארוכי־טווח, והפילו את שני המטוסים הסוריים.

המטוסים הסוריים התרסקו באיזור נאבק — 18 ק"מ מגבול לבנון, בתוך שטח סוריה. (סוף בעמוד 2)

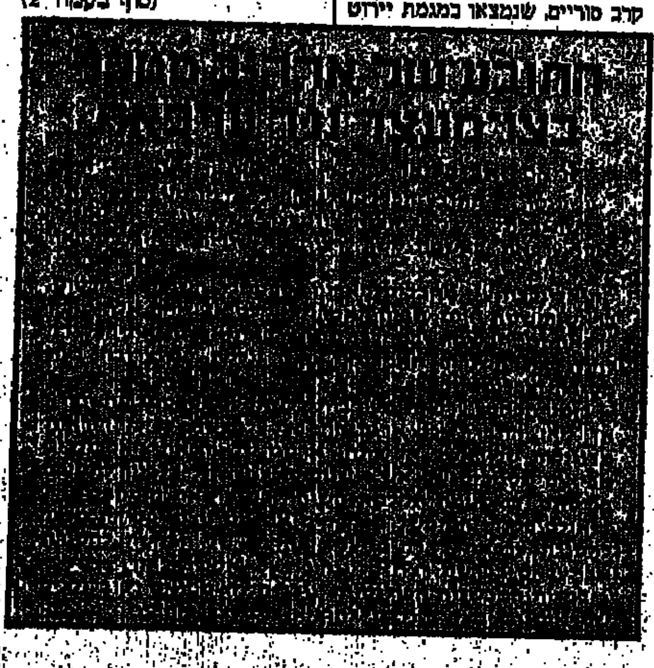

אין התרככות כלפי אש"ף בארה"ב אך ניתן "לחוש בשינוי"

מאת זאב בליצר, כתב "על המשמר" בארה"ב, ודליה שחורי, כתבתנו המדינית

וושינגטון. — מקורות הממשל האמריקני, הכחישו אתמול שחלה התרככות בעמדתם כלפי אש"ף בצורה כלשהי. הם הגיבו בכך על ידיעות בעיתונות הישראלית, לפיהן רמז מסוג זה נשמע ע"י ראש־הממשלה, שמעון פרס, בישיבה של ועדת החוץ והביטחון.

הסטייט דיפרטמנט הודיע, כי התנאים האמריקנים הידועים להכרה באש"ף נשארו ללא שינוי, והיינו "על אש"ף לאמץ באופן מפורש ופומבי את החלטות מועצת הביטחון 242 ו־338 וכן להכיר בזכות הקיום של ישראל.

סחף מסוים

אולם למרות הצהרות פומביות אלה, ממשיכים משקיפים דיפלומטיים, ישראליים ואמריקנים, לחוש בסחף מסוים בעמדה האמריקנית.

למשל, מצביעים על העובדה ששולץ אמר כמה פעמים בשבועות האחרונים, שארה"ב תישא ותיתן עם כל פלשתיני, בלי להתחשב בהשתייכותו, "בתנאי שיהיו אלה אנשים בעלי רצון טוב".

תחושה ברורה

בעת דיונים פרטיים עם מנהיגים יהודיים בשבוע שעבר, אמר עוזר מזכיר המדינה, ריצ'רד מרפי, שאי־אפשר לצפות התקדמות של ממש בתהליך השלום, בלי שיתוף־פעולה מסוים מצד אש"ף.

תחושה ברורה עולה מתדרוכי מרפי, שארה"ב עדיין לחוצה למצוא דרך להביא את אש"ף לתהליך השלום, אף אם בשיתוף "אוהדים" של אש"ף.

תביעה נוספת

חוגים מדיניים בירושלים הבהירו (סוף בעמוד 2)

לא "ריכוך" ולא "הקשחה"

הגילוי של ראש הממשלה, שמעון פרס, בוועדת החוץ והביטחון של הכנסת, בדבר הסכמתה של ישראל ל"ריכוך" תנאיה של ארצות־הברית לשיתוף אש"ף במשא־ומתן המדיני, אין בו חידוש רב, לא מבחינת ארצות־הברית ולא מבחינת ישראל. רק ח"כ גאולה כהן מן ה"תחייה", יצאה בזעקה שפרס מכין כבר פגישת ישראלים עם אש"ף, ודרשה מן הליכוד "להקים חזית לאומית רחבה", ולקיים מיד בחירות בסיסמת הצלת המולדת השלמה. גם בליכוד נשמע כבר קולה של ח"כ שרה דורון, המבקשת מראש־הממשלה "הבהרות", גם לגופו של העניין, וגם מדוע לא הביא את העניין לידיעת הקבינט והממשלה. אך הליכוד עדיין זוכר את פרשת ההבהרות של שרון ומעדיף לא לעורר מהומה גדולה.

לגופו של עניין, אין מדובר בתפנית משמעותית בעמדתה של ארה"ב. בתנאי ארה"ב כלפי אש"ף נמחק אמנם הסעיף בדבר הכרת אש"ף בזכות קיומה של ישראל. אולם החלטת 242 שאש"ף נדרש להכיר בה, כוללת מפורשות גם את ההכרה בישראל. יש המוסיפים לכך, כי ישראל אינה זקוקה להכרה מצד אש"ף. לעומת זאת, אש"ף נדרש להצהיר על נכונותו להפסיק את מעשי הטרור ולאחר מילוי התנאים הללו יוכל להשתתף במשא־ומתן ישיר עם ישראל.

אפשר להתווכח אם מדובר ב"ריכוך" התנאים של ארה"ב או ב"הקשחתם", כטענתו של פרס. אך מעבר לפירוש כזה או אחר, מזדקרת העובדה, כי ארה"ב אינה מוציאה את אש"ף ממסגרת התהליך המדיני, אם ימלא אחרי התנאים האמריקניים. ממשלת ישראל יכולה אומנם לטעון, כי מדובר בעמדתה של ארצות־הברית, בעוד שמדיניותה המוצהרת של ישראל היא "לא נשב לעולם עם אש"ף". אך הסכמתה של ישראל לנוסח חדש של תנאי ארה"ב סותרת גירסה זו. אילו ראש־הממשלה היה סובר שמשום תנאי לא יתכן שיתוף אש"ף במו"מ עם ישראל, הרי לא היה נותן את הסכמתה של ישראל לשינוי נוסח בעמדה אמריקנית. הרי, ברור, כי האמריקנים לא פנו אלינו לקבל הסכמה פורמאלית. שכן ארצות־הברית היא עדיין מדינה עצמאית ויכולה לקבוע את מדיניותה בלא לקבל אישור מירושלים. הפנייה האמריקנית נעשתה במסגרת תיאום מדיני עם ישראל. מתוך הנחה: כי אם תנאי ארצות־הברית יתקבלו על־ידי אש"ף, הרי שהם יהיו קבולים גם בישראל.

זהו למעשה המשמעות האמיתית של המידע שנמסר על־ידי ראש־הממשלה בוועדת החוץ והביטחון של הכנסת. עדיין אין מדובר בשום מהלך אופרטיבי, שכן אש"ף מתפתל בסתירותיו וניגודיו. עדיין לא למד לקח משגיאותיו. וכל תזוזה בכוון נכון מוכחשת למחרת היום, תוך איומים מחודשים בדבר "המשך המאבק המזוין". מבחינה זו, עדיין אין לאנשי השלום בארץ מה לדאוג מה־"סירובניקים" לתמוך במאמצי השלום תמורת שטחים אלה לנגבו מצד ה"סירובניקים" של אש"ף, החסרים תבונה ואומץ־לב אמיתי להינתק מדרך של מעשי טרור נפשעים.

"אתה מושעה" אמר המפכ"ל לקצין שסירב להדוף נשות השוטרים

נשות השוטרים חסמו הכניסה למשטרת בית־שמש, בפני צמרת המשטרה, והשר בר־לב שניסו להכנס ● מפקח אבי־בר: איני יכול לנהוג באלימות כלפי נשים ● המפכ"ל קראוס: לא יתכן שנשות שוטרים יזכו ביחס מועדף ● נשות השוטרים פתחו בשביתת רעב מול משרד ראש הממשלה

מאת בצלאל עמיקם, כתב "על המשמר"

"אתה מושעה מתפקידך" — קצף אתמול מפכ"ל המשטרה רב־ניצב דוד קראוס על מפקח אבי בר ממשטרת בית־שמש. המפקח סרב לציית להוראות מפקדו הבכיר ולהדוף את נשות השוטרים שהפגינו בפתח משטרת בית־שמש וחסמו את הכניסה לשר המשטרה חיים בר־לב ולצמרת המשרד.

המפכ"ל זעם על הנשים והוא ואנשיו אף החלו לפלס להם דרך בכוח בין המפגינות. לאחר מכן נועד רב־ניצב קראוס עם נציגות נשות השוטרים והסביר להן, כי הוא ושר המשטרה אינם חוסכים שום מאמץ בנושא השוואת שכר המשרתים במשטרה לשכר אנשי צבא הקבע. קראוס הרגיש כי הפרות סדר כפי שאירעו בימים האחרונים לא תסייענה למאבק אלא תשגנה תוצאות הפוכות. "כשם שדורשים מקבוצות אחרות לשמור על רשיון להפגנה ולפעול לפיו — לא נוכל להרשות שיהיה יחס מועדף לנשות השוטרים המפגינות ללא רשיון, ולנהוג כלפיהן אחרת מאשר אנו נוהגים כלפי שאר האזרחים" — אמר קראוס.

המפכ"ל דחף

אחת הנשים סיפרה לכתבנו, כי הקבוצה המתינה לביקורו של השר שהיה אתמול בבית־שמש ומייד עם בואה של שיירת המכוניות סרבו הנשים לתת לפמלייה לעבור.

דרשנו, כך סיפרה, ששר המשטרה ידבר אתנו אך המפכ"ל ועוזריו החלו לדחוף בכח. המפכ"ל הורה למפקח אבי בר להדוף את הנשים אך אבי סרב באומרו, כי אין הוא מוכן להתיחס באלימות לנשים. תגובת המפכ"ל היתה: "אתה מושעה".

שביתת רעב

נשות השוטרים פתחו אתמול בבוקר בשביתת רעב מול משרד ראש הממשלה בירושלים, ובשעות הצהריים התעלפו שלוש מהן ופונו לבית החולים "הדסה" עין כרם.

נשות השוטרים מתכוונות לשבות עד אשר תתקבל החלטה להעלות את שכר השוטרים.

אושרו תוספות שכר

משרד האוצר נעתר לבקשת משרד המשטרה וישלם למשרתים במשטרה ובשירות בתי הסוהר את כל תוספות השכר אשר ניתנו למשרתי הקבע בצה"ל עפ"י החלטת הממשלה באפריל 1984.

בהודעה שפורסמה מטעם משרד המשטרה, בסיום סיבוב דיונים נוסף בין נציגי המשטרה והאוצר נאמר, כי התוספות ישולמו בשני שלבים: כמחצית התוספת תשולם כבר במשכורת נובמבר (והיינו בדצמבר). המחצית השנייה של התוספות תשולם בראשית אפריל 1986.

דובר משרד המשטרה הוסיף, כי בתשלום התוספת הראשונה תתן המשטרה עדיפות לבעלי המשכורות הנמוכות.

רופא משטרתי מטפל באחת מ־3 נשות השוטרים שהתעלפו מול משרד רה"מ – לאחר שפתחו בשביתת הרעב. (תצלום: רחמים ישראלי)

חברת העובדים החליטה לאחד סולל־בונה, יובל־גד ושיכון עובדים

[illegible] אחד החליטה הבוקר הוועדה המנהלת של חברת־העובדים על איחוד זרוע הבנייה של חברת־העובדים — זאת על פי הצעתו של דני רוזוליו מזכיר חברת־העובדים, ובתמיכתו של מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר.

הוועדה המנהלת החליטה לקבל את דו"ח ועדת משה אולניק ולהטיל על ועדה מטעמה לפעול לישומו המיידי.

כזכור עסק דו"ח אולניק בהתארגנות זרוע הבנייה של חברת העובדים (סולל־בונה שיכון עובדים ויובל־גד) נוח השינויים המתחוללים במשק הבנייה בארץ. הדו"ח עמד על היתרונות שיצמחו למערכת, כגון ביטול כפילויות וריכוז המאמצים והמשאבים והדגיש הצורך בהמשך היוזמה החשיבונית של חברת־העובדים.

עוד נמסר כי הוועדה תחל לפעול מיד, לביצוע ההמלצות.

עובדי המספנות מאיימים לנתק משטחי עבודה

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

מזכיר ועד עובדי מספנות ישראל דוד גודלמן אמר אתמול בוועדה לביקורת המדינה, כי העובדים מאיימים לנתק את משטחי העבודה מן הרציף ולשלחם אל תוך מימי מפרץ חיפה.

הוא אמר, כי הנהלת המספנות שגתה בטיפולה בתוכניות בלתי מעשיות, ולכן אין למספנות תעסוקה זה כארבע שנים. בקופת החברה אין אפשרות לשלם פיצויי פיטורין או גימלאות לפורשים. חבר אחר בוועד העובדים אמר שמאז פרשת אתא רודף סיוט סגירתם של מפעלים אחרי כל מפעל.

ביום רביעי, 20.11.85,
קיבוץ גן שמואל עובר לחיוג ישיר פנימה!

מרכזיה־מודיעין —	063־20011
מזכירות חברתית —	063־20900
רכז־משק —	063־20700
חרושת שימורים —	063־20022
המוסד החינוכי —	063־20989

וכן חיוג ישיר לחדרי החברים.
קיבוצים מעוניינים יוכלו לקבל רשימה מלאה ע"פ בקשה בכתב.
תודתנו לחברת בזק ולחברת תדיראן על השלמת העבודה

מזכירות הדור הצעיר של מפ"ם עם אלעזר גרנות

ביום רביעי 20.11.85 בשעה 16:30 תתקיים
מזכירות מורחבת של הדור הצעיר במפ"ם
על סדר היום:
1. דיון עם מזכ"ל המפלגה אלעזר גרנות על:
א. המפלגה; מגמות ובעיות.
ב. הדור הצעיר; פעילותו במסגרת מפ"ם.
2. עדכון לקראת ישיבת מרכז המפלגה.
3. שונות.
לישיבה מוזמנים בנוסף לחברי המזכירות גם חברי מזכירות ח"צ־הקבה"א, רכזי חטיבות צעירות בערים ובכפרים הערביים.

נכי צה"ל לרבין: לא נשלם מס על נכותנו

מאת אלכס פישמן, כתבנו הצבאי

והיה אם הממשלה לא תדון בישיבתה הקרובה בהצעת שר הבטחון לפטור רכבם של נכי צה"ל, באחוזי נכות שבין 40 ל־95, מהיטל רכוש — מאיים ארגון נכי צה"ל לחסום את הכניסות למשרד הבטחון במאות כלי־רכב של נכים.

יו"ר ארגון נכי צה"ל, יעקב מעוז, שיגר לשר הבטחון מברק בו נאמר "לא נשלם מס על נכותנו — שלמנו אותו בגופנו ואין אנו מסכימים לעמוד בתשלום על היטל הרכוש על הרכב רפואי". במסמך כי עלות היטל הרכוש לכל רכב רפואי [illegible]

ידיעת כללי האתיקה — תנאי לקידום ברשות השידור

מאת אתי רונאל, כתבת "על המשמר"

בדיון, שקיימה ועדת האתיקה של רשות־השידור בעקבות פרשת השדרנית הלנה עמרם, התברר לה, להפתעתה, כי אין למנהלי הרשות סמכות להשעות עובד או להעבירו מתפקידו. יו"ר הוועדה, משה עמירב, ציין כי אין שום מוסד בארץ בו סמכות הניהול היא כה רופפת עד שמנהלים, לא רק שאינם נוקטים בסנקציות, אלא מתביישים לעיתים לומר לעובד כי טעה בשיקול דעתו המקצועי.

בעקבות זאת החליטה הוועדה, כי למנהלי הרדיו והטלוויזיה ולמנכ"ל תהיה מעתה הסמכות להעביר מתפקידו כל עובד אשר יעבור על כללי האתיקה המקצועית ברשות השידור. כן קבעה הועדה שידיעת כללי האתיקה תהיה תנאי לקידום ברשות.

הקרן לחינוך טכנולוגי במגזר הערבי — נקודת מפנה ביחסים עם השלטונות

מאת קאסם זייד כתב "על המשמר"

הקמתה של הקרן לפיתוח החינוך המקצועי־טכנולוגי במגזר הערבי היא נקודת מפנה חשובה ביחסים בין האזרחים הערבים והשלטון המרכזי. כך נמסר בדברי הסיכום בכנס היסוד של הקרן.

כנס היסוד התקיים אתמול בנצרת בהשתתפות שר החינוך והתרבות יצחק נבון, השר עזר ויצמן, ראשי רשויות ערביות, אנשי חינוך ערביים ובעלי הון ערביים.

בהחלטות הכנס נקראו משרדי הממשלה, הרשויות הערביות ומוסדות ציבור ערביים לעשות יד אחת להצלחתה של הקרן. כן הודגש שהקרן היא גוף עצמאי המסמל את שיתוף הפעולה בין הקרן לבין השלטון המרכזי והשלטון המקומי הערבי.

מוסדות הציבור בארץ — יהודים וערבים — וכחו"ל נקראו לתרום ביד נדיבה לקרן. עוד צויין שקיימת הסכמה כללית בקרב האזרחים הערביים והשלטונות לתמוך בקרן.

שר החינוך והתרבות יצחק נבון שבירך על הקמת הקרן אמר שחשיבותה היא לא בכסף אלא במעורבות העצמית שמגלים נציגי הציבור הערבי. נבון הבטיח כי משרדו יכפיל בשנה הבאה את התקציב של החינוך הטכנולוגי לרבות למגזר הערבי.

מזג־האוויר

הטמפרטורות: ירושלים 14 עד 24, רמת הגולן 15 עד 26, נהריה 16 עד 27, צפת 14 עד 23, חיפה 17 עד 29, טבריה 16 עד 28, נצרת 15 עד 28, עפולה 13 עד 31, השומרון 14 עד 25, תל אביב 16 עד 29, נתב"ג 15 עד 29, יריחו 16 עד 32, עזה 16 עד 27, באר שבע 14 עד 29, אילת 18 עד 31. (עתים)

לרכזים הפדגוגיים והמורים במוסדות החינוך של הקבה"א

ב־29־30.11.85 מתקיים בגבעת חביבה
כנס ארצי של מורי מפ"ם,
בנושא חינוך לערכי דמוקרטיה.
השתתפותכם חשובה ביותר.
לפרטים פנו אל:
נעמי דיפתין – מפ"ם – 03־266244־6,
מח' רעיונית – קבה"א – 03־435351.

עד מכירת הטרקטור ה־400!

מבצע לזמן מוגבל!

לקראת מכירת הטרקטור ה־400 של השנה! תנאי קניה מיוחדים לרוכשים בתקופת המבצע. כל הקודם זוכה!

לפרטים התקשרו עוד היום —
מרכז המכירות באשדוד 4־3־055־34452
מרכז המכירות בחיפה 04־641383
אנשי המכירות האזוריים:
אזור הדרום נחום לינדנבלט 03־458998, גלעד פט 03־5511519, אזור המרכז — דני נהק 053־32645, אזור הצפון — מתניה אפק 067־67783, ישראל סנן 04־251882, ובכל סניפי הספקה בארץ

case ih — הספקה

משרד ראשי – תל־אביב, רח' ולפסון 62.
מחלקת הטרקטורים, מוסך ראשי, מוסך חלפים —
אשדוד — אזור התעשיה הצפוני, ע"י "יאן".
טל. 4־3־055־34452. סניף צפון חיפה — צ'ק פוסט.
רח' מצדה 11, טל. 04־641383

פרס ביקש ממודעי להביא הצעות אחרות לקיצוצים

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

הפגישה בלשכת ראש־הממשלה, שמעון פרס, על קיצוץ בתקציב המדינה, הסתיימה אמש שוב בהסכמה עקרונית לקצץ 600 מיליון דולר, אך תוך חילוקי־דעות במה לקצץ.

ראש־הממשלה התלבט קשות במשך הישיבה על הקיצוצים המוצעים לו ע"י האוצר, וביקש מראשי האוצר שיביאו לו רעיונות חדשים בימים הקרובים.

מקורות יודעי־דבר אמרו, שפרס התלונן על כך, שהאוצר הביא אלטרנטיבות מעטות לעיונו. כזכור, כבר לפני שבועיים דחה פרס את רעיונות האוצר, שכללו קיצוץ של 180 מיליון דולר בתקציב הביטחון, 39 מיליון דולר בתקציב הבריאות, ו־53 מיליון דולר בתקציב החינוך.

ההצעות לא סיפקו

הפגישה אמש נועדה להציג בפני פרס את ההצעות החילופיות שהכין האוצר, אך נראה שאף הצעות אלה לא סיפקו את ראש־הממשלה.

יצויין, שמשרד־האוצר מציע, למעשה, לפגוע בהבטחת הכנסה למיעוטי־יכולת מהביטוח הלאומי, ע"י קיצוץ של כ־90 מיליון דולר בתקציב הביטוח־הלאומי המיועד להבטחת הכנסה. האוצר מבקש להפסיק להצמיד את תשלומי הבטחת ההכנסה למדד ולהצמיד אותם לשכר הריאלי.

לקצץ ביותר המשרדים

בהצעות אותן הביאו אתמול ראשי אגף התקציבים, מדובר על קיצוץ של 120 מיליון דולר בביטחון, 45 מיליון דולר בחינוך, ו־13 בבריאות. כן מוצע לקצץ 100 מיליון דולר מהסובסידיות ו־70 מיליון דולר מביטוח השער ליצואנים.

כדי לכסות את החסר בגין הקיצוץ הנמוך בבריאות, חינוך וביטחון, מציע האוצר לקצץ מתקציבי יתר המשרדים.

התייעצויות בקרוב

מקורות באוצר ציינו, שבפגישה הייתה הסכמה כללית, שיש להביא לקיצוץ 600 מיליון דולר כדי להבטיח את צמיחת המשק ואת יישום הרפורמה במס־הכנסה לשנת התקציב הבאה.

עוד לא נרור, אם הצעת מסגרת התקציב תובא לדיון בישיבת הממשלה בשבוע הבא. נראה, שבימים הקרובים יהיו התייעצויות בעניין זה בין ראש־הממשלה לבין שר־האוצר.

סוריה הזניקה המטוסים שהופלו

(המשך מעמוד ראשון)

מפקד חיל־האוויר, אלוף עמוס לפידות, ציין אמש, כי גם בעבר ניסו הסורים ליירט מטוסי־סיור ישראליים הטסים מעל בקעת הלבנון. אולם בתקופה האחרונה נעשו הסורים אגרסיביים יותר בנסיונותיהם ונותרו יותר מצבים של כמעט־התלקחות תקריות. בכל המקרים, נמנעו מטוסי חיל־האוויר מלהיכנס לקרב עם המטוסים הסוריים.

מקורות צבאיים ציינו, כי באחרונה נטו הסורים להתגרות בטיסות הסיור הישראליות בבקעת־הלבנון — על־ידי הזנקת מטוסי קרב — וטסו במקביל למטוסים הישראליים בתוך שטח סוריה, אגב ביצוע תמרוני התגרות. ההתנגשות האווירית נמנעה עד כה, לדברי המקורות הצבאיים, רק מסיבות טכניות. הפעם פשוט ניתן אישור לביצוע היירוט.

המימשל מקבל הגירסה הישראלית

גורמים מדיניים ציינו כאמור, כי להערכתם ההתגרות הסורית אתמול קשורה לוועידת הפיסגה בז'נווה. הגורמים הדגישו, כי הסורים בקשו בהתגרות זו להעביר לתודעת מנהיגי המעצמות את הגורם הסורי, כאשר הם מתדיינים על הנושאים הכרוכים במזרח התיכון.

לדברי גורמים בישראל, המימשל האמריקני מקבל את הגירסה, כי הרקע להתגרות הסורית אתמול אכן נובע משיקולים מדיניים הקשורים בועידת הפיסגה בז'נווה.

לדברי מקורות מדיניים בישראל, ראש־הממשלה ומ"מ שר הביטחון שמעון פרס, היה מעודכן בכל הפרטים. יצוין, כי רה"מ שהה במהלך התקרית באזכרה לבן־גוריון בשדה בוקר.

באחרונה הופלו מטוסים סוריים ע"י מטוסים ישראליים ב־24 ביוני 82', כאשר במהלך קרב־אוויר הופלו 2 מטוסי מיג־23 ב־31 באוגוסט 82' הופל מיג־25 סורי ע"י טיל "הוק" מעל שמי ביירות.

מכ"ם "רואה הצידה"

על־פי פרסומים במערב, לחיל־האוויר הסורי כ־110 מטוסי־קרב מדגם מיג־23 הידוע בכינוי "פלוגר".

שלא כמטוסים המתקדמים במערב, שהם רב־משימתיים, מיועדים כ־40 מטוסי מיג־23 מדגם אי, בחיל האוויר הסורי, למטרות קרב־הפצצה וכ־70 מטוסי מיג־23 מיועדים למשימות־יירוט. מטוסי המיג־23 שנמסרו לחיל האוויר הסורי לאחר מלחמת לבנון, יותר מתקדמים מן הדגמים שהיו מצויים בידם עד המלחמה ובמהלכה.

אחת ההנחות היא, שמדובר בדגם "אף", המצוייד במכ"ם "הרואה הצידה" וה"רואה למטה" — ותמושו בטילי א"א מתקדמים מן הדור השני של טילי א"א מונחי המכ"ם.

מימשל רייגן הביע אמש תקווה, שקרב המטוסים בין ישראל וסוריה אתמול מעל לבנון, יישאר בגדר תקרית מבודדת.

דובר המימשל, אשר הביע דאגה מהפלת שני המטוסים הסוריים ע"י ישראל, המציר בצדדים להימנע מתקריות כאלה בעתיד.

שר הביטחון, יצחק רבין, אמר אמש בלוס־אנג'לס, כי ישראל תמשיך בטיסות הביון שלה מעל לבנון — והזהיר, כי לישראל לא תהיה ברירה אלא ליירט שוב מטוסים סוריים אשר יפריעו לחיל־האוויר במשימותיו מעל לבנון.

דובר צבאי סורי הכחיש אמש, כי שני מטוסי קרב סוריים הופלו על ידי מטוסים ישראליים, מוסרים כתבי הסוכנויות מדמשק.

סוכנות הידיעות הסורית מסרה מפי הדובר, כי שני מטוסים ישראליים מדגם אף־15, חדרו אתמול בשעה 12:19 למרחב האווירי הסורי באיזור נאבאק, 80 ק"מ מצפון לדמשק. מטוסי חיל־האוויר הסורי הוזנקו מיד והתנהל קרב אווירי. המטוסים הישראליים נאלצו לסגת, אמר הדובר.

פירושו של דבר

ההליכה על הסף

מאת אלכס פישמן, כתבנו הצבאי

כאשר הוחל חוק רמת־הגולן ב־1981, קיבלה ההנהגה הסורית החלטה עקרונית לפתור את הסכסוך עם מדינת ישראל באמצעים צבאיים. כתוצאה מכך, בנתה סוריה צבא אדיר. המתכונן מדי יום למשימה שהוטלה עליו ע"י הדרג המדיני. בתנאים המדיניים הנוכחיים במזרח־התיכון, החזית הצפונית זקוקה רק לעילה כדי להתפוצץ.

את העילה יכול לספק כל ניצוץ: ירי לא מבוקר של טילי נ"מ לעבר מטוסים ישראליים, הפלת מטוסים סוריים מתגרים וכדומה. הרקע המדיני לעילה אינו מכריע כלל וכלל. קרב אוויר הנמשך שניות ספורות, עלול לקבוע תוצאות מדיניות לשנים ארוכות.

קיימת הנחת־יסוד, שהמנהיג הסורי אסד הוא אמן ה"הליכה על הסף" וכל צעדיו מבוקרים היטב.

אולם אותו גורם בישראל שקיבל אתמול את ההחלטה להפיל את שני המטוסים הסוריים, צריך לקחת בחשבון שגם המנהיג הפרגמטי מדמשק עלול לאבד שליטה וכל תקרית עלולה להתדרדר למצב שאינו רצוי לשני הצדדים. גורם זה יש לקחת בחשבון דווקא בימים אלה, כשהצבא הסורי משלים את שנת האימונים ומצוי בעידן התרגילים המסכמים והוא דרוך ונכון לפעילות.

חיל האוויר הוכיח אתמול שוב את עליונותו הבלתי־מעורערת. אולם אם התקרית הזו ודומות לה, יסתיימו בהתלקחות כללית, יש מקום לשקול האם היה מקום לעורר את הצתת הפתיל שעשוי לגרור את כל המזרח־התיכון למערבולת מלחמה.

רמזים מצד האמריקנים והרוסים

(המשך מעמוד ראשון)

המאולתרת השניה בארבע־עיניים, היו בבחינת "התפתחויות בלתי־צפויות".

שפה משותפת

לאחר שרייגן וגורבצ'וב שוחחו במשך 75 דקות יותר עם עוזריהם, הציע נשיא ארה"ב למנהיג בריה"מ לצאת מן החווילה הצירית, "פרח המים", שליד אגם ז'נווה — סיפר סתיקס לעיתונאים. הוא הוסיף וסיפר: "הם טיילו יחד במשך חמש דקות עד שהגיעו לבית קטן, מרוחק מטרים ספורים ממימי האגם. הם נכנסו פנימה, ישבו ליד אח בוערת, ושוחחו במשך ארבעים וארבע דקות, בנוכחות המתורגמנים בלבד". דובר הבית הוסיף ואמר, כי "הנשיא חש, כי היה מתאים להמשיך בשיחותיהם לבדם".

נראה, כי רייגן וגורבצ'וב מצאו "שפה משותפת" ביניהם מתחילת פגישתם.

"וכך, בירכנו זה את זה בלבביות, ואני סבור כי אנו חותרים לאותן מטרות", אמר רייגן לעיתונאים, לאחר שיחתו הראשונה בארבע־עיניים עם גורבצ'וב.

ואילו דובר הקרמלין, ליאוניד זאמיאטין, אמר במסיבת עיתונאים, כי שני המנהיגים "תקפו בשיחותיהם את לב הנושאים החיוניים". הוא הוסיף ואמר: "הייתה רוח־טובה בשיחות".

ינקטו צעדים

נציגי שני הצדדים אמרו, כי עדיין לא ברור אם ועידת הפיסגה תינעל הערב או תימשך ביום חמישי. זאמיאטין אמר, כי ייתכן שתהיה פגישה בין שני המנהיגים ביום חמישי.

שתי הפגישות שנועדו להיום, יוקדשו לדיונים על סיכסוכים אזוריים וזכויות־האדם.

זאמיאטין אמר, כי הוא סבור שהאמריקנים והרוסים כאחד, פתחו את וועידת־הפיסגה ברוח קונסטרוקטיבית. הוא אמר: "אני סבור, כי המשלחות ינקטו בצעדים כדי שוועידת ז'נווה תניב תוצאות חיוביות. אני משוכנע בכך".

התקשורת נדהמה

האיפול שהוטל על השיחות הדהים את הכתבים שבאו לכסות את הפיסגה, ובפרט את האמריקנים.

לעומת 50 עיתונאים סובייטיים ו־1000 עיתונאים ממדינות אחרות, נמצאים כאן 2000 אנשי תקשורת מארה"ב, כאשר תקציבן הכולל של 3 רשתות הטלוויזיה האמריקניות הגדולות, מגיע ל־18 מיליון דולר.

סטיבן גלזר, מ"שיקגו טיימס" אמר לכתבנו, שהוא יכול להבין את החלטת ה"בלק־אאוט", אך הביע חשש, שייפגעו מזה העיתונים הקטנים ולא הגדולים, שאליהם בוודאי יגיעו הדלפות.

מחשב לנרקומנים

קלוד סמרג'ה, פרשן הטלוויזיה השווייצית אמר, שהסכמה אמריקנית־סובייטית ראשונה לגבי היחס לעיתונאים, הוא סימן טוב. "במקום מלחמת הודעות לעיתונות, עריפה דיפלומטית שקטה", אמר הפרשן.

נראה, שהעיתונאים "מתפרנסים" רק מליווי ננסי רייגן וראיסה גורבצ'וב: פגישתה של ננסי עם נרקומנים צעירים במרכז שיקום בעיר, הייתה מרגשת. "הגברת הראשונה" של ארה"ב העניקה שי למרכז — מחשב.

קירות בנייני ז'נווה, מלאים כתובות, המתנגבב בחוצות העיר יכול לקרוא כתובות כגון "רייגן וגורבצ'וב — תנו לז'נווה לחיות בשקט"; או: "גורבי' תיזהר מ"רוני" — הוא יכול להעביר לך איידס".

רבין: בלי המזה"ת

שר הביטחון, יצחק רבין, אמר בסן־פרנציסקו, כי הוא מקווה שלא יושג הסכם בז'נווה בין הנשיא רייגן ומיכאיל גורבצ'וב, בדבר יוזמת שלום משותפת במזה"ת.

הוא אמר, כי תהליך השלום שהניב את הסכמי קמפ־דייויד עודנו בר־תוקף ואפשר להרחיבו בלי התערבות של מוסקווה.

לדבריו, אם יושג בוועידת הפיסגה הסכם על ועידת־שלום בין לאומית, בה ישתתפו שתי מעצמות־העל יחדיו, "לא רק יחסום הדבר את הדרך לשלום בעתיד, אלא הוא גם עלול להשפיע השפעות שליליות על מה שהושג כבר במאמצים להביא שלום לאיזור".

ביילין יוצא הבוקר ללונדון

מאת הכתבת המדינית של "על המשמר"

מזכיר הממשלה, ד"ר יוסי ביילין, יוצא היום ללונדון, כדי להשתתף בוועידה השנתית של ביפא"ק — הוועדה הבריטית־ישראלית ליחסי ציבור.

בוועידה תידון תדמית ישראל בבריטניה וד"ר ביילין ירצה על מדיניות הממשלה בנושא השלום.

"על המשמר"
עתון יומי
عل همشمار
جريدة يومية

המו"ל: עתון וספר בע"מ
בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת

עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999

"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone 378833 Telex 341652

סניפים: ירושלים 94622, רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 103—121, טל' 221125-6. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 כנור 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040

צלצול מהיר

נינה קציר, אשת הנשיא לשעבר

צריך לדעת להפשיר את הקרח

נראה שהדיווחים על נשות הנשיאים, לבושן, התנהגותן ותחביביהן, מרווחים לא פחות מהפיסגה עצמה. איזה תפקיד ממלאות נשות הנשיאים באירועים מן הסוג הזה?

החברים שלך הם שעושים מהן עניין. אני לא חושבת שהן משחקות באמת תפקיד. אבל נראה, שבסה"כ נעים לאנשים לקרוא שטויות. אז מקשטים. בכל אופן, אין כללים, וכל אחת, החל מאופירה וכלה באורה, עושה כפי שהיא יכולה.

האם לא הרגשת כמי שמקשטת בנוכחותה את האירועים?

תלוי עם מי את נפגשת. אני ערה לאנשים ויש לי אופי בוהמי, ובפגישות מן הסוג הזה הייתי מדברת באופן גלוי, לא פורמלי, והיו לזה אולי חסרונות לוגיסטיים, אבל לעיתים־קרובות נוצר קשר אנושי עם כל מיני אנשים.

האם זכור לך מפגש רשמי־לא־רשמי כזה?

כן. כשנפגשנו עם המלכה אליזבט והנסיך פיליפ, נכחנו יחד בחילופי המשמרות בארמון בקינגהאם. היא הייתה מאוד נחמדה, הרבה יותר ממה שהיא נראית בתמונות, אבל נראתה קצת עצובה. כששאלתי אותה למה — הסתבר, שסייסי הארמון פחדו, שהסוס עליו רכבה יהיה עיצני מדי, ונתנו לו סם מרדים — והיא חששה שהסוס יירדם באמצע הטקס, והמתח ניכר על פניה. וככה הופשר הקרח. הם באמת הכינו את שיעורי־הבית, ידעו עלינו לא מעט, ושאלו את השאלות המתאימות. בכל זאת, כשיצאנו משם נשמנו לרווחה, קנינו גלידה ממוכר גלידה שעמד שם, ואנשי הביטחון התפקעו מצחוק, זה היה נגד כל הצורך הזה להתכפתר ולהתנהג לפי כללי הטקס.

ודוגמה נוספת?

ראש־העיר של לונדון ערך לכבודנו קבלת־פנים וכולם היו לבושים טיפ־טופ, אפילו אני. אז עמדנו ולחצנו ידיים, אולי עשרים דקות, עד שהתעייפתי. החלטתי שמספיק, עמדתי מאחורי כיסא וחלצתי את הנעלים. חשבתי שלא יבחינו. אבל אחד המארחים ראה אותי ואמר: "גברת קציר..." הוא התכווץ ממש, וסיפור נוסף — כשארחנו את הנשיא ניקסון ואשתו, נסענו ללוד לקבל אותם, ודווקא התכוננו קודם מה לספר ומה לומר. אבל זה לא היה נחוץ, מפני שניקסון הגיב רק ב"אהה, אהה, כמה חיילים יש לכם?" אז אדם שהוא נחמד, יכול להיות הוא עצמו, ונחמד בכל מקום. ואם יש לך יחס ידידותי לאנשים, את יכולה לפעול למענם ולא רק למלא תפקיד פאסיבי. מי שמרגיש נחיתות וקשה לו, מתקשה גם בתפקיד וגם אחריו, ומעמיד מעצורים גם במקום שאין צורך.

אתי רונאל

אין התרככות כלפי

(המשך מעמוד ראשון)

אתמול, כי תביעתה החדשה של ארה"ב מאש"ף, שיסכים למו"מ ישיר עם ישראל, היא תביעה נוספת ולא תביעה שבאה במקום אף אחת משלוש התביעות הידועות של ארה"ב מאש"ף, כתנאי להכרתה בו. שלוש התביעות הן: קבלת החלטות מועצת הביטחון 242 ו־338, הכרה בזכות הקיום של מדינת ישראל והסתלקות מן הטרור.

החוגים המדיניים הדגישו, כי ארה"ב לא הסתלקה מתביעתה מאש"ף, כי יסכים להכיר בזכות הקיום של ישראל. עוד אמרו, שהתביעה החדשה של ארה"ב מאש"ף, להסכים למו"מ ישיר עם ישראל, מכבידה למעשה מן התביעה שאש"ף יכיר בזכות הקיום של ישראל, אך מכל מקום, היא לא באה במקומה. צויין, כי התביעה החדשה נוספה לפי בקשת ירדן, כדי להקל על הצטרפותה לתהליך המו"מ.

החוגים המדיניים ציינו, כי באף מקרה ארה"ב אינה מבקשת "רשות" או הסכמה מישראל לעמדותיה.

לנתקה ולמשפחה
אנו אבלים עמכם במותה של האם
טולה ליברמן
ההלויה תתקיים היום יום ד' 20.11.85
בקיבוץ שער־הגולן בשעה 14.00
קיבוץ שער־הגולן

במלאת שלושים לפטירתו של חברנו
יצחק נויבירט ז"ל
נעלה לקברו לגילוי המצבה ביום חמישי 21.11.85
בשעה 15.30
נעלה את זכרו בו ביום בשעה 17.00 בבית חביבה
המשפחה
וקיבוץ מענית

ביום השנה
לפטירתו של חברנו היקר
משה בלומשטיין ז"ל
נעלה לקברו ביום חמישי 21.11.85 בשעה 15.00
בית עין־השופט

זמיר שהואשם במשוא־פנים: גוררים אותי לזירה הפוליטית

ח"כים גאולה כהן ומיכאל איתן דרשו התפטרותו של זמיר משום ש"עבר לסדר היום על הקריאה לחסל מתנחלים" ● זמיר: ח"כים משתמשים בי לצרכים פוליטיים בכך שהם מנגחים אותי

מאת יצחק שור
כתבנו בכנסת

היועץ המשפטי לממשלה פרופ' יצחק זמיר דחה אתמול את טענות ח"כ מיכאל איתן (ליכוד) וגאולה כהן (תחייה) על משוא פנים פוליטי מצדו.

בישיבתה של ועדת החוקה חוק ומשפט דרשו אתמול איתן וכהן מזמיר להתפטר, משום "שעבר לסדר היום על קריאה, לחסל מתנחלים", ומשום שדיבר על "עבריינות פוליטית" של מתנחלים. איתן אמר שבהתפטרותו יודה זמיר בטעות, ולאחר פסק זמן הוא יוכל להציג את מועמדותו לכהונת שופט עליון. יו"ר הוועדה קולס יעץ לאיתן ולכהן לחזור בהם מדרישתם להתפטרות.

אין איזון קדוש

פרופ' זמיר הגיב בהתרגשות: היועץ המשפטי נתון לביקורת הכנסת, בתי המשפט ואמצעי התקשורת, וכך צריך להיות. לא מוצא חן בעיני שח"כים מפריחים האשמות בדבר נטיות פוליטיות. זה פשוט לא נכון. השיקולים הם ענייניים ואין כל איזון קדוש. בטענותיהם שאני מבטא נטיות פוליטיות הם גוררים אותי לזירה הפוליטית וזה דבר חמור ביותר כלפי היועץ המשפטי. בביטוי "עבריינות פוליטית" השתמשתי עוד לפני שלוש שנים ב"הארץ", והבאתי כדוגמה את התנחלות "האהלים". ניסו לומר שאני מגדיר מתנחלים כעבריינים פוליטיים. הסברתי שכוונתי היא לאלה מנאמני א"י השלימה, שמצהירים כי לא יצייתו לחוק. אם יש נאמני א"י השלימה המכבדים חוק, לא אליהם כוונתי. אין זה פעם ראשונה שאני נתון בעימות עם אנשים, שאינם מוכנים לקבל את הכרעותיי. הם רוצים להשתמש בי לצרכיהם הפוליטיים.

ח"כ יצחק ארצי (מערך) יצא "נגד שיטתו של מיכאל איתן לערוך חקירה ליועץ המשפטי".

יועץ לתפארת

רן מרידור (ליכוד) יצא כנגד מעורבות של פוליטיקאים מעל לרצוי במערכת המשפטית. ח"כ וירשובסקי (שינוי) טען, כי צריך לבקר את היועץ המשפטי. אך ההתקפה עליו אתמול היא נטולת פרופורציה. הוא הגדיר את זמיר כ"יועץ משפטי לתפארת". שולמית אלוני (רץ) אמרה שהיועץ המשפטי עושה כמיטב יכולתו, ואיש אינו יכול להשביע את רצון כולם. אלוני ווירשובסקי האשימו את הח"כים כהן ואיתן בנסיון להפוך את הוועדה לבית דין שדה נגד היועץ המשפטי. יעקב יוסף (ש"ס) אמר שאין כלל צורך בתפקידו של יועץ משפטי. "הוא דיקטטור, המסכן את הדמוקרטיה בישראל" — אמר ח"כ יוסף.

זמיר השיב, כי במקרים של פריצה לבתים לא קימת סכנת גיבוי פוליטי לפורצים, ואילו במקרים של עבריינות פוליטית אנשים מונעים על ידי מטרות טובות וזוכים לגיבוי ציבורי פוליטי. הוא טוען, ש"כותבים" אליו תלונות, שאינן מגיעות אליו והן רק מושמעות בכלי התקשורת. "אינני משיב ל"פניות" כאלה והפונים אף אינם מתעניינים בתשובתי" — אמר זמיר והדגיש שזוהי אחת השיטות שבה ח"כים עושים שימוש פוליטי בתפקיד היועץ המשפטי למטרותיהם.

המלך קיבל שלושה אישים מהשטחים ופירט קשיין

אפשר שחוסיין ירכיב משלחת פלשתינית חדשה בשל הסכנות אש"ף

חוסיין אמר: בכל פעם שערפאת מצהיר הצהרה בכיוון הנכון, סותרים אותו חבריו, והוא עצמו מתקשה להחזיק בדעה אחת ● אילו ישראל הייתה הולכת לקראת חוסיין, היה נזקק לתמיכה פחות רחבה ממדינות־ערב

מאת פנחס ענברי,
כתב "על המשמר"

לכתבנו נודע כי בשבוע שעבר קיבל חוסיין בארמונו שלושה אישים מרכזיים מן השטחים המיוצגים בעיני ירדן אזורים שונים: ראשד אל־שאווה ראש העיריה המודח של עזה, הנחשב האיש המכיר של ירדן ברצועה; מושל מחוז ירושלים מטעם ירדן אנואר אל־חטיב, וחכמת אל מסרי, משכם שהוא סגן נשיא הסנט הירדני.

המלך פירט באוזניהם באריכות את קשייו עם אש"ף ואמר, כי הודיע לערפאת כי עד שלא ישמע דעה אחידה מאש"ף, התומכת באופן ברור בתהליך המדיני, אי אפשר להתקדם יחדיו.

המלך התלונן, כי ערפאת מתקשה להשיג את תמיכת חבריו בקו המדיני וכל פעם שהוא מצהיר הצהרה בכוון הנכון, באים אחרים וסותרים את דבריו. גם ערפאת מתקשה להחזיק בדעה אחת. המלך חוסיין, אמר כי אילו ישראל הייתה הולכת יותר לקראתו, הוא היה מסוגל להיכנס למו"מ בגיבוי ערבי פחות רחב מכפי שדרוש לו כעת. לא נמסרו סיכומים בשיחת שלושת האישים עם המלך, אך כתבנו מעיר, כי יש משמעות לעובדה שהמלך בחר לפרט את קשייו עם אש"ף באוזני בכירי תומכיו בשטחים שהם כולם גם אישים המקובלים על יאסר ערפאת.

מקורות ערביים אמרו בעקבות הפגישה הזאת, כי יתכן שהמלך חוסיין יפעל בכיוון הרכבת משלחת פלשתינית חדשה, שתהיה מורכבת מתומכי התהליך המדיני בתוך פת"ח, באישים בכירים מן השטחים ובאישים שיהיו מקובלים על סוריה.

לפרטים שנמסרו ממהלך שיחת המלך עם האישים מן השטחים, קשה היה להשיג אישור מאת האישים האלו עצמם.

הרב יוסף מנדלביץ, מסורב עליה סובייטי, שבילה 15 שנה בבתי כלא בבריה"מ, מראה לעתונאים טלית שרקם בעצמו בכלא הרוסי, בעת מסיבת עתונאים שקיים בג'נבה. (צילום: אי.פי.)

שמיר אינו רוצה את וייצמן כ"קבלן לענייני מצרים"

מאת רפאל באון
כתבנו בדרום

"על נסיעתו המתוכננת של וייצמן למצרים נודע לי מן העיתונים. לכל שר ולכל משרד יש תפקיד, והטיפול ביחסים עם מצרים הוא עניינו של משרד החוץ. גם אם מטילים על שר זה או אחר לטפל בענייני חוץ, הענין צריך לבוא לדיון בממשלה ונסיעתו של וייצמן לא נדונה כלל. אני לא חושב שאני צריך לקבל עובדות מוגמרות, ובכלל, עזר וייצמן אינו קבלן לענייני מצרים".

דברים אלה אמר אתמול מ"מ רה"מ ושר החוץ שמיר, בתשובה לשאלת כתבנו, מדוע דינו של וייצמן שונה מזה של שרים אחרים, המשוטטים בעולם ומנהלים שיחות מדיניות.

שמיר היה אתמול אורח הסתדרות התעשיינים וביקר ב"אורמט טורבינות" וב"ארגמן" — מפעלי תעשיה, הדישים המתמחים בטכנולוגיות מתקדמות.

שמיר סייר בלוויית נשיא התאחדות התעשיינים אלי הורוביץ, וקיבל הסברים מפורטים. הוא הודיע בתום ביקורו, כי שוכנע שהממשלה צריכה לתת משקל גדול יותר לענייני כלכלה ותעשיה והבטיח כי משרדו יעשה מאמצים גדולים יותר לסייע לתעשיינים לייצא.

בדבר משפטו של החייל המצרי שהרג ישראלים בראס בורקה, אמר שמיר, כי החייל הרוצח ואלה שהיו בקרבתו הושפעו מן ההסתה האנטי־ישראלית החמורה של אמצעי התקשורת המצריים. "שום בירור מבוקרים ונשלטים — ואנחנו עדיין מצפים לתשובות".

על שאלה אחרת השיב, כי הוא מקווה שהפסגה בין רייגן לגורבצ'וב תרבה שלום בעולם ובאזורנו. "אך נתנגד לפתרון כפוי בכל תוקף. ונעמוד על כך שהשלום יושג תוך הידברות והסכמה עם הארצות הערביות".

ח"כ שליטא: לירות בכלבים בעזרת רובה עם משתיק־קול

מאת מירה יערי,
כתבת "על המשמר"

"שיטת ההרעלה פשטה את הרגל — והשיטה הטובה ביותר היא ירי באמצעות רובה עם משתיק־קול כדי למנוע חרדה...". זוהי לשונו של מכתב דחוף ששיגר יו"ר המועצה המקומית מנחמיה ח"כ בני שליטא למפקד המחוז הצפוני במשטרה ניצב לוי שאול.

הצעתו של הח"כ שליטא באה לפתור את בעיית עדרי הכלבים שפגיעתם התרבו מאוד לאחרונה בישובי הגליל. בחודש זה עתה נטרפו מספר כבשים בדיר מקומי במנחמיה ע"י עדת כלבים משוטטת.

מתוך מסמך שהוכן באוצר:

האינפלציה שחקה את הפיחות — מסתמנת עלייה ביבוא ובצריכה

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

האינפלציה בארבעת החודשים האחרונים כבר חיסלה את הפיחות של השקל שבוצע ביולי כאשר הופעלה התוכנית הכלכלית של הממשלה. כך מראה מסמך שהוכן במשרד האוצר אשר הגיע לידי כתבנו.

על פי אומדנים של האוצר בחודש אוקטובר חל תיסוף ריאלי בשער החליפין של הדולר, ורמתו הריאלית היתה נמוכה בכ־9 אחוזים לעומת רמתו בחודש יוני. פירושו של דבר שהדולר זול ב־9 אחוזים לעומת המצב ששרר ערב התוכנית.

יצויין, שחישוב דומה אירע לעומת סל המטבעות. חל בו תיסוף ריאלי של כ־2 אחוזים לעומת חודש יוני.

כזכור הפיחות של חודש יולי בא כדי לסייע ליצואנים ולייקר את היבוא ובמיוחד את יבוא של מוצרי צריכה. באוצר וביתר המשרדים הכלכליים התקבלו לאחרונה נתונים המראים על עליה חדה ביבוא ובצריכה בשבועות האחרונים ואשר מראים שיש תקלה רבה במיתון במשק. יצויין שעל פי נתונים אלו חלה ירידה בשיעור האבטלה.

על פי המסמך שהוכן באוצר, ניתוח של שער החליפין הריאלי לעומת מדד המחירים הסיטונאיים מראה על פיחות ריאלי של כ־3 אחוזים בסל המטבעות בחודש אוקטובר, לעומת חודש יוני. חישוב זה משווה בין שער החליפין לבין מדד המחירים הסיטונאיים לעומת החישוב הקודם שהיה מבוסס על מדד המחירים לצרכן.

המסמך מוסיף שעל פי מגמת הפיחותים צפוי בחודש נובמבר תיסוף ריאלי נוסף של כ־2 אחוזים בכל המטבעות. המסמך קובע שבחודש אוקטובר הרמה של השכר הריאלי היתה נמוכה בכ־20 אחוזים לעומת יוני.

בכנסת — מוטי בסוק, יצחק שור

הוסרה הצעת אי האמון של "המתקדמת" ו"כך"

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

הכנסת הסירה אתמול ברוב קולות גדול של סיעות הקואליציה שתי הצעות אי אמון בממשלה, של "הסיעה המתקדמת" ו"כך", על רקע פרשת שרון.

בעד הצעת האי אמון של המתקדמת הצביעו כל סיעות השמאל. הצעת האי־אמון של כך, לא זכתה אפילו לתמיכת ח"כ אחד, בהעדרו של מאיר כהנא מהמליאה. שני ח"כי התחיה גאולה כהן ויובל נאמן נמנעו. סיעות השמאל הצביעו עם הממשלה.

סיעת ר"ץ שגם היא התכוונה להגיש אי אמון, נסוגה ברגע האחרון, לאחר שנודע לה כי השר שחל ולא רה"מ יענה לאי אמון.

שר האנרגיה, שהשיב בשמו של רה"מ פרס, הדגיש כי "אין כוונה, ולא יעלה על הדעת, לעבור לסדר היום על תופעה ששר לא יקבל החלטת רוב, ששר יתקוף ויצא נגד החלטת ממשלה, או נגד רה"מ. שחל הבטיח, כי הכרעות הממשלה בתחום הכלכלי, החברתי והמדיני, יהיו חדות וברורות.

מתי פלד, שנימק את האי אמון של המתקדמת, טען כי כל עוד שרון נמצא בממשלה, ימשך התוהו ובוהו בצמרת השלטון בישראל. בנוכחותו הממשלה גם לא תיזום צעדי שלום באזור. הוא העריך, כי אם תוגשם הרוטציה, ישראל תהיה צפויה למלחמה יזומה נוספת נוסח לבנון.

צבן: תעשיינים הפרו הסכם ההקפאה ומשלמים שכר־חרפה

"הגילויים הכלולים בכתבת "מבט" מאתמול, מצביעים בעליל על פריצות המורות בהקפאת המחירים", טען אתמול יאיר צבן (מפ"ם).

לדברי צבן, התרוצים של התעשיינים, שבאו להצדיק את העלאות המחירים היו עלולים לעורר גלי צחוק אילמלא היה מדובר בראשי התעשיינים בארץ החתומים על ההסכמים להקפאת המחירים עם הממשלה וההסתדרות, והמשלמים לעובדים שכר־חרפה.

צבן יתבע הבוקר, בוועדת הכספים, לזמן בדחיפות את ראשי משרד המסחר והתעשיה כדי לדון בפרשה.

ירד מחירו של יום אשפוז

בשל ההקפאות ושחיקת השכר ירד מחירו של יום אשפוז בבית חולים מ־143,000 ביולי ל־128,000 שקלים ליום עתה. כך נמסר אתמול בוועדת העבודה והרווחה.

הוועדה אישרה אתמול הפחתת הסכום שמשלם הביטוח הלאומי עבור אשפוז יולדת מ־604,000 ל־540,000 שקלים ליום.

גולדשטיין המודח הושב לחיק "סיעתו האוהבת"

סיעת שריר־נסים בתנועה הליברלית החליטה אתמול להתפייס עם סיעת מודעי ולהחזיר את חברו של מודעי לסיעה, פ. גולדשטיין, לתפקידיו בליכוד ובקואליציה.

כנקמה על דחיקת חבריהם מתפקידים ציבוריים אחרים הדיחו אנשי שריר־נסים את גולדשטיין מתפקידיו כחבר הנהלת הליכוד והנהלת הקואליציה. אתמול חלה התפייסות בליברלים, עד להודעה חדשה.

ח"כים תובעים להסיע חינם ב"אגד" גם חיילים

הח"כים דייסר וגולדשטיין (ליכוד) בירכו אתמול את שר התחבורה חיים קורפו, בעקבות הסדר הח"ש עם "אגד", אשר מתיר לחיילות לנסוע באגד ללא תשלום. הם תבעו מהשר להגיע להסדר שיבטיח גם נסיעת חיילים חינם. חיילת, עלולה להיפגע ולהיאנס וגם חייל עלול להירצח וכבר היו דברים מעולם.

חקלאי המושבים מכינים „קבלת פנים חמה" לנחמקין

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

כ־400 חקלאים ממושבי הגליל ואזור ירושלים מכינים „קבלת פנים חמה" לשר החקלאות אריק נחמקין שחזר מחו"ל בענייני השוק המשותף; החקלאים ימתינו לפני לשכתו במשרד החקלאות בת"א. המפגינים תובעים מימוש הבטחות הממשלה בדבר תרומה של 90 מיליון דולר למושבים במצוקה.

כן הם תובעים: סיוע בהון חוזר, ו„פריסת החובות המחניקים, לזמן ארוך יותר"... מושבים אלו מתקיימים בעיקר מגידול עופות להטלה, ואין להם אמצעי יצור אחרים.

רחמים יקותי, מנכ"ל מושבי הגליל, ויגאל אבדרה, מנכ"ל מושבי ירושלים, הביעו חשש להתפרצות החקלאים הנזעמים בזמן ההפגנה. כתבנו מוסר. ההפגנה תתקיים ברשיון.

● חיל־האוויר מימן השנה סקר על נדידת עופות. למען מרכז המידע לדורסים בחברה להגנת הטבע.

התביעה הקלה בסעיפי האישום של קציני המימשל לויתן וגילה

השניים הואשמו בנסיון לרצח בפרשת הפיגוע בראשי הערים ועתה הם מואשמים בנסיון לגרימת חבלה חמורה ● יוסף וינר מזכיר המועצה בקרית־ארבע: בנימין בן־אליעזר אמר לאחר הפיגוע בבדיחות: „כך חינכתי אתכם, לפגוע בחלקי הגוף התחתונים?"

אתמול הסתיים שלב העדויות במשפטם של שני הקצינים שלמה לויתן ורוני גילה, הנאשמים בסיוע לפיגוע בראשי הערים, והחלו להישמע סיכומי התביעה. התביעה תיקנה את כתב האישום והאשימה את השניים בנסיון לגרימת חבלה חמורה בפרשת הנחת המטען במוסכו של ראש עיריית אל־בירה איברהים טאוויל, ובגרימת חבלה חמורה בפיגוע של שני ראשי הוועדה להכוונה לאומית האחרים. בכתב האישום המקורי הואשמו השניים בנסיון לרצח.

במהלך שמיעת העדויות נודע שבנימין בן אליעזר (פואד), שהיה המפקד הצבאי של יהודה ושומרון בעת הפיגוע בראשי הוועדה להכוונה לאומית, נועד ימים אחדים לאחר הפיגוע עם מזכיר המועצה המקומית קרית ארבע, יוסף וינר, ועם סגן יו"ר המועצה זאב פרידמן (ומכביש), ואמר לשניים בבדיחות הדעת: „כך חינכתי אתכם, לפגוע רק בחלקי הגוף התחתונים?". זאת סיפר אתמול, יוסף וינר בעדותו בבית המשפט המחוזי בירושלים, במשפט הקצינים שלמה לויתן ורוני גילה.

האווירה בשטחים

כזכור מואשמים השניים באי־מתן אזהרה לחבלן משמר הגבול סולימן חירבאווי על הימצאות מטען חבלה במוסכו של ראש עיריית אל־בירה, ובאיסוף מידע על ראשי הוועדה להכוונה לאומית למען אירגון הטרור היהודי.

יוסף וינר הוסיף בעדותו, כי הדברים שנאמרו ע"י פואד בבדיחות הדעת מצביעים על האווירה באותם ימים.

עדה נוספת במשפט היתה הפסיכולוגית גב' נעמי פלמון, שטיפלה בסולימן חירבאווי בשנים האחרונות לאחר הפיגוע. העדה הוזמנה לבית המשפט על־ידי בא כוחו של רוני גילה, עו"ד יעקב רוכין, כדי לקבל חוות דעת על זכרונו של סולימן חירבאווי במטרה לסתור את עדותו בבית המשפט. העדה סירבה למסור מידע לבית המשפט על מצבו הנפשי של חירבאווי בהסתמכה על חוק הפסיכולוגים המורה לשמור בסודיות פרטים על מטופלים. בית המשפט קיבל את עמדתה והיא לא מסרה פרטים על מצבו של חירבאווי.

דאג לאוכלוסיה

להלן העידו בבית המשפט ראש הדסק ליהודה ושומרון ועזה בטלוויזיה הישראלית בערבית, עבדל והאב זיאדאני, וראש אגודת הכפרים בנפת רמאללה, ריאד אל־חטיב. השניים אמרו, כי במסגרת עבודתו דאג רוני גילה לאוכלוסיה הערבית וגילה כלפיה אהדה ומסירות רבה, בתפקידו כקצין מימשל צבאי.

לאחר שתסיים התביעה את סיכומיה יפנה בית המשפט לשמיעת סיכומי ההגנה ובסיום תינתן הכרעת הדין.

(עתי"ם)

טלקס

● **המשטרה מחדשת המארבים בדרכים**

המשטרה הגיעה למסקנה כי יש לחדש את האכיפה הסמויה לאור ההצלחה בחודש יולי האחרון. 8600 דוחות תנועה נרשמו במהלך החודש לנהגים שמרביתם נסעו במהירויות מופרזות או שלא צייתו לתמרורים.

במטה הארצי של המשטרה הוחלט לשים הפעם דגש על עבירות תנועה שמבצעים אוטובוסים ומוניות. כן תוקדש תשומת לב מירבית לעבירות תנועה שגוררות תאונות דרכים. במשטרה מקווים כי המשך המבצע יביא לשינוי מהותי בנורמות הנהיגה.

בצלאל עמיקם

הרופאים חוייבו לדווח על מחלות המסכנות נהגים

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"

[illegible]

● **„מרכבים" פיתח שני דגמי אוטובוסים**

מפעל „מרכבים" שלאחרונה עלה לכותרות בגלל קשייו הכלכליים, אשר יצרו את החשש לפיטורי עובדים – פיתח לאחרונה שני דגמי אוטובוסים, שיכולים לעמוד בתחרות עם אוטובוסים מיובאים. אחד הדגמים – אוטובוס המכיל 51 מקומות ישיבה, עשוי לשמש לשירות בין עירוני, למועצות איזוריות, להסעת תיירים ולטיולי תלמידי בתי ספר. האוטובוס שמחירו נמוך ובתחרות מאוטובוס תוצרת חוץ, עד כדי הפרש של 15 אלף דולר. מצויד גם במזגנים המותאמים לתנאי האקלים של הארץ.

[illegible]

● **פיגורי מיסים של 13 מיליארד שקלים בבת־ים**

עיריית בת־ים עושה מאמצים לגבות מתושביה חוב של 13 מיליארד שקלים בקירוב. תושבים המשלמים את מיסיהם לעיריה באמצעות הוראות קבע בבנקים מתלוננים על שמחייבים אותם לעיריה לצורך בירור תשלום חוב פיגורים.

א. שילוני

● **שר הנפט המצרי מגיע לישראל**

שר הנפט המצרי עבדול אל־הדי קנדיל, עתיד להגיע בשלהי חודש נובמבר לישראל לחתום על חוזה עם שר האנרגיה משה שחל „בתחום אספקת הנפט המצרי לישראל".

הנפט הגולמי מעובד ומוספק בישראל, וחלק ממנו נמכר למצרים. דברים אלה מסר לו היועץ לענייני הסברה ועתונות בשגרירות מצרים בתל־אביב מוחמד עבד אלעל.

יוסף גולה

קירט הביע חרטה והודיע שיתנצל בפני ארמלי וטורק

בישיבת ועדת הספורט של הכנסת אמר שהתקשורת משכה אותו בלשונו

מאת ראובן חנניה, ומרטי בסוק, כתבי „על המשמר"

„אני מביע חרטה על דברי ועוד הערב אתנצל בפני חברי לנבחרת זאהי ארמלי ורפעת טורק" כך אמר אתמול שחקן הנבחרת הלאומית שלמה קירט דקות אחדות לאחר שיצא משיחה עם ח"כ פנחס גולדשטיין יו"ר ועדת הספורט.

הכדורגלן אשר היה בימים האחרונים חשוף לביקורת ציבורית תקיפה נגדו, ואף הורחק מהנבחרת הלאומית בשל דבריו, הוזמן לדיון של ועדת הספורט אתמול ב־9 בבוקר אולם איחר להגיע ונכנס לישיבה לקראת סופה. היו"ר ח"כ גולדשטיין ביקש ממנו לצאת ולחכות עד גמר הישיבה במסדרון, ורק לאחר מכן שמע את דבריו ומילות החרטה כלפי חבריו הערביים.

בישיבת הועדה טען קירט, כי דבריו הוצאו מהקשרם וכי הוא נמשך בלשונו ע"י אמצעי התקשורת. הוא ציין כי לא היה מודע למשמעות דבריו ולנזק שהם עלולים לגרום. קירט הבטיח, כי יצלצל לארמלי וטורק כדי להתנצל אישית בפניהם.

יו"ר ועדת הספורט פנחס גולדשטיין (ליכוד־ליברלים) העיר החרטה של קירט כנה.

מוחמד וותד (מפ"ם) שיבח את התאחדות הכדורגל על שהחליטה להרחיק את קירט משורות הנבחרת הלאומית. הוא הציע למשרדי הממשלה ולמוסדות הציבור, לאמץ דרך תגובה זו. וותד העלה מחדש את הדרישה כי הממשלה תתקן את חוק העונשין, באופן שיאפשר להעמיד לדין, אנשים שפעלו או דיברו בצורה גזענית.

אברהם בנדורי מנהל הנבחרת, אליעזר שפיגל עוזר המאמן, ואבי כהן קפטן הנבחרת, מסרו לוועדת הספורט, כי במסע הנבחרת לאר־קיאניה לא היו עבירות משמעת. לדעתם כשלון הנבחרת, הוא תוצאה ישירה של הזנחה מתמשכת של שחקני הנוער, נערים וילדים.

יוסי שריד (ר"ץ) טען כי צריך להשתית את ענף הכדורגל על בסיס כלכלי נכון. השחקנים צריכים לקבל תמורה עבור המאמץ שהם משקיעים על כר הדשא. יש לסגור אגודות שאינן יכולות לשאת את עצמן, כלכלית.

מיכה רייסר (ליכוד־חירות) הציע לבטל את מרכזי הספורט, לצמצם את מספר הקבוצות בליגה הלאומית, ולשלב שחקנים זרים בקבוצות.

פגישת מחזור לתינוקות המבחנה

[illegible]

הונחה אבן הפינה למתקן סולרי נסיוני בשדה־בוקר

מאת חיים מרגלית, כתב „על המשמר"

„לא אנחנו יצרנו את השמש, היא שיוצרת לנו אפשרויות פיתוח, אמר ראש הממשלה שמעון פרס, בטקס הנחת אבן פינה לאתר ניסוי מרכזי לבדיקות שדה של טכנולוגיות לייצור חשמל באמצעות מיתקנים סולריים. שהתקיים אתמול לפני הצהריים בשדה־בוקר ביום השנה הי"ב לפטירתו של דוד בן־גוריון.

ראש הממשלה מסר כי באתר הנסיוני שייקרא על שמו של בן־גוריון יושקעו 5 מיליון דולר ואין לדבריו דרך נכונה יותר לשמר את זכרו של בן־גוריון מאשר השילוב הידוע שב"ג האמין בו: מדבר ומדע. הוא הרגיש, כי הנגב צמא לפיתוח.

ישראל, הכריז פרס, תיבנה מפיתוח הנגב, המהווה חצי משטחה של המדינה ורק המדע יכול לבנות את הנגב. המדע הוא ניצול וישום שיטות אנרגיה חדישות, המדע יפתח תעשייה וחקלאות ופיתוח הנגב הוא תשובה לשנים הרכות שבזובזו על כלכלה מרומה ומשחק במניות. הוא הזכיר את קו ההשקיה של קולחי גוש דן שנמתח עתה, ויביא לפיתוח של 100 אלף דונם בנגב, ואת קו הרכבת מצין לאילת, כמופתים שבן־גוריון היה גאה בהם.

שר האנרגיה והתשתית משה שחל, שמשרדו יזם את הקמת אתר הנסוי בשדה בוקר קבע, שהקמת המיתקן הנסיוני היא ביטוי להשקפתו של חזון הנגב של בן־גוריון למציאות. הוא אמר כי מחירי הדלק שירדו עתה בשוק העולמי אינם מעידים על מצב קבוע. לדבריו יכולים מחירי הדלק הגולמי לשוב ולעלות.

ויצמן רוצה לטפל „בשקט" בבעיית „שטח אש־9"

מאת קאסם זייד, כתב „על המשמר"

גורמים ממלכתיים עושים מאמצים נמרצים לפתרון בעיית „שטח אש־9". ח"כ עבד אלוהאב דראושה שהתקשר לראש הממשלה וביקש את התערבותו האישית לפתרון הבעיה.

יועצו של השר עזר וייצמן לעניינים ערביים ד"ר יוסף גינת, אמר, שבהקדם יתקיים דיון מיוחד בנושא, בהשתתפות השר עזר וייצמן, מנכ"ל משרד ראש הממשלה אברהם טמיר, הרמטכ"ל רב אלוף משה לוי, וראשי המועצות בשלושת הכפרים: סכנין, עראבה ודיר־חנא, בנסיון למצוא פתרון הולם לבעיה.

לכתבנו נודע שהשר עזר וייצמן, עושה מאמצים רבים כדי לשכנע את מערכת הבטחון להשאיר את המצב כקדמותו ולמנוע את גידור השטח.

השר וייצמן שמעדיף לשמור על פרופיל נמוך ולמנוע מתיחות מיותרת סירב השבוע להתייחס לשאלות הכתבים ואמר: „תנו לי לטפל בענין בשקט".

גורמי הבטחון מתכוונים להיפגש בקרוב עם נציגי בעלי הקרקעות וראשי המועצות באיזור כדי להעמידם על פשר ההחלטה.

ראשי המועצות בכפרים, סכנין, עראבה ודיר־חנא, שהתכנסו אתמול החליטו לתת ארכה לגורמים המטפלים בעניין ולא לנקוט צעדים כלשהם העלולים לגרום להסלמה ולמתיחות מיותרת.

ראש מועצת סכנין מוחמד גנאיים, אמר לי, „בעקבות דיון שקיימנו בבקעה, החלטנו שלא לנקוט לעת עתה בצעדים מיוחדים כל עוד הנושא נמצא בטיפול. לאור התוצאות אנו נשוב ונחליט על צעדינו בעתיד".

זכו בלוטו

● להלן תוצאות ההגרלה מס' 186/47: 13, 18, 23, 25, 35, 39 המספר הנוסף 22.

צריחים של נייר

יד לא לוחצת יד

ד"ר דינה גורן: עד כה לא נהגו הכתבים לגלות סודות מביתם העיתונאי וטוב שזה נפרץ באחרונה ■ יוסי קליין: קשה להניח שלונדון הונחה לחסל חשבונות ■ מאיר שלו: אין לי תחושת שליחות

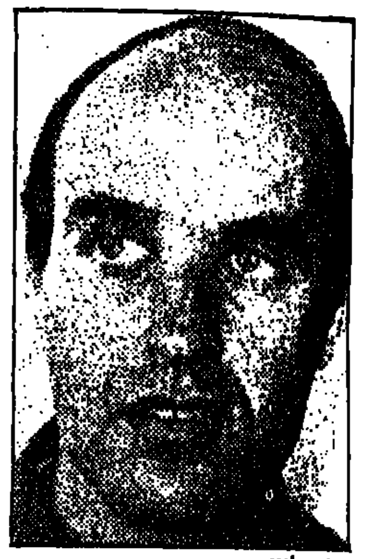

יוסי קליין
מוצר ככל מוצר אחר

מאיר שלו
לא חשבון אישי

דינה גורן
מפנה חיובי

מאת זהבה מוזס

„מנהג חדש בא למדינה" — העיתונות אשר עד לאחרונה נהגה למלא פיה מים בכל הקשור בה ובעוסקים בה, התחילה לבקר את עצמה. אמנם זעיר פה זעיר שם ולא בכל העיתונים. אך ניכרת פתיחות רבה מצד מספר עיתונאים לעסוק בביקורת מקצועית ואליהם אף הצטרפה באחרונה התקשורת האלקטרונית בתוכנית „הכל כתוב בעיתון". ואם תופעה זו, שניתן למוצאה במספר עיתונים ולא דווקא בגדולים שבהם, באה כתוצאה מן הרצון לחסל חשבונות בין עיתון לעיתון ובין הטלוויזיה לעיתונות, או שמא זוהי ביקורת בונה, שנובעת משיקולים מקצועיים.

ד"ר דינה גורן, מרצה לתקשורת באוניברסיטת תל־אביב, רואה באור חיובי את המיפנה הזה ואינה חוששת מהמניעים שהביאו אליו. „עד כה" — אומרת ד"ר גורן — „לא נהגו העיתונאים לגלות את סודות המערכת ואת המתרחש בביתם. גם בקוד האתיקה המקצועית כתוב: „לא יגלה עיתונאי את סודות המערכת בה הוא עובד" וכו'. מכיוון שמדובר בביקורת על מערכת עיתון אחר, נוצרה סיטואציה של יד לוחצת יד, אני לא אדבר עליך ואתה לא תדבר עלי. וטוב שזה נפרץ באחרונה".

בעתון „חדשות" מופיע מדור לביקורת עיתונות באופן עקבי. בעבר כתב אותו מנחם גולן ועכשיו עוסק בו ירון לונדון. לדעת עורך העיתון, יוסי קליין, רשימות הביקורת האלה חשובות מאוד. אומר קליין: עיתון הוא מוצר שנחשף לעיניהם של מיליוני זוגות עיניים ולכן על העיתונות לבקר מוצר זה. העיתונות עצמה היא אחת הכמות היחידות שיכולות לעסוק בביקורת עצמית והיא אינה עושה זאת, מה גם שאנו יודעים בוודאות שעיתוני הערב השונים לא יעסקו בכך. אני אף חולק על הדרך בה עושה זאת האומבודסמן ב„מעריב". קליין מבהיר, שאינו חולק על מוסד האומבודסמן בכלל, אלא על השימוש שנעשה בו ב„מעריב".

„המצב העובדתי הוא, שהעיתונות הכתובה אינה מבקרת את עצמה, למרות שהיא מוצר ככל מוצר אחר. לכן, אין פסול בכך שהעיתונות תעסוק בביקורת עצמית ואף תסוקר בביקורתיות על־ידי הטלוויזיה". אומר קליין.

לשאלה אם מדור זה לא נכתב כתוצאה מאפשרות יחידה ל„חיסול חשבונות" בין עיתונים מסחריים לבין עיתונאים מסויימים. עונה קליין, שלדעתו אין לחשוש כי אי־אפשר להפריד את המדור ממי שכותב אותו. במקרה של „חדשות" (הכוונה לירון לונדון) „הרי דעותיו העצמאיות ידועות וחשובות לכל, וניתנה לו יד חופשית לכתוב על כל נושא שהוא בעיתונות הכתובה. כך שקשה יהיה להניח שלונדון הונחה לחסל חשבונות בין „חדשות" לעיתונים אחרים". לדברי עורך „חדשות".

בניגוד לחשיבות הרבה שמקנים לביקורת העתונות ב„חדשות", אין לה זכר בצהרון „ידיעות אחרונות", שיחסי הכוחות בין בעליו היו נושא הרשימה האחרונה ב„חדשות". כל נסיון לקבל תגובה בנושא ביקורת העיתונות נתקל ב„אין תגובה", מפי מזכירתו של רכז המערכת דב יודקובסקי.

„מעריב" מכיר בחשיבות הביקורת העצמית ואחד מכתביהם משמש בתפקיד

(המשך בעמוד 6)

חשופים לביקורת

מאת אפי לנדאו

האם יכול עיתונאי החבר באגודת העיתונאים לכתוב על, או לבקר את חבריו באגודה? כעיתונאי הכותב מדור העוסק בעיתונאים ובתקשורת בכלל והמכסה את הנושא בעמודי החדשות של העיתון, נתקלתי לא אחת בחומה בצורה של ביקורת ועויינות אצל המימסד העיתונאי.

ומה טוען המימסד? אתה חבר אגודה שהיא איגוד מקצועי, חייב למלא אחר ההוראות, לא לכתוב דברי ביקורת, לא לפרסם הדלפות וכיוצא בזה. במילים אחרות: אל תוציא את הכביסה המלוכלכת החוצה, אנחנו נבחריך ועליך להיות נאמן לאגודה.

נוצר כאן אבסורד מסוים שאיני מוכן להסכים לו. תפקידה של עיתונות חופשית הוא להתריע, לבקר, לחשוף אמיתות. והנה בא המימסד העיתונאי ומנסה לומר: אנחנו מחוץ לעסק, בנו אל תיגע. כל עוד אתה כותב על דברים הקורים בלישכת עורכי־הדין (דרך משל), מפרסם מישיבת ממשלה, חושף מעשי שחיתות בצה"ל — אתה עיתונאי טוב, אמיץ, עשוי ללא חת.

נימה זו אינה נשמעת רק במימסד. גם עיתונאים רבים סבורים, כי הם, שתפקידם לחשוף ולפרסם, חסינים בפני ביקורת ציבורית. וזאת למה? כי המוכילים בראש מותחי הביקורת הציבורית הם עיתונים ועיתונאים, ועליהם, כמו עורכי־הדין ורופאים, לשמור על סולידריות פנימית.

ההבדל בין עורך־דין ורופא לבין עיתונאי מתמצה בכך, שתפקידו של העיתונאי לכתוב ולחשוף, זה אינו תפקידם של האחרים — ואין שום סיבה שבעולם שתחום העיתונות והעיתונאים לא יכוסה כמו כל תחום אחר במדינה, באופן מקצועי לחלוטין וכלא כל פניות אישיות.

יאמרו אחרים: כיום זו אופנה „לרדת" על התקשורת, לתלות בה את האשם לדברים שקורים במדינה. אתה, בכתיבתך, רק עוזר למלעיזים. טיעון זה מזכיר לי התקפות של שרון ושות' כנגד העיתונות המבקרת את מלחמת לבנון, שחיצי הביקורת ששלחה רק עורר למבקרי המדינה מבחוץ. תמיד, ביקורת עצמית מצביעה גם על חוסן פנימי, ועל קיומו של הערך שכולנו (אני מקווה) אמונים עליו: חופש העיתונות.

הציבור שייווכח שהעיתונות אינה נמנעת מלחשוף את עצמה, את החוליים שבה ואת החולשות „התוקפות" חלק מאנשיה, יתן אמון בביקורת שלה על תחומי חיינו האחרים. דווקא העיתונות, כגוף המתיימר לבקר ולחשוף ללא פניות, חייבת להיות חשופה לביקורת עיתונאית אמינה.

ולבסוף, שמעתי רבות את הטענה: היכן עובר הגבול בין ביקורת עניינית לבין חיסול־חשבונות בין עיתונים ועיתונאים מתחרים, אישית ומקצועית?

כמו בכל תחום כיסוי, גם כאן חייבים לשמור על כללי האתיקה העיתונאית ואולי אפילו להיות יותר אדוקים מהאפיפיור. אינך יכול לבקר עיתונאים ולהיכשל יותר מדי באותו תחום שאותו אתה מבקר. במקרה כזה, האמינות שלך תשאף לאפס.

ומחסלי־חשבונות השומרים, למראית־עין, על כללי האתיקה? אלה, למרבה המזל, יהיו חשופים לביקורתם של אחרים...

מחזקים את האויבים

ביקורת מקצועית נכונה וטובה מועילה למקצוע ויש מקום שהעיתונאים יעשו אותה. אבל רכילות וסיפורי מעשיות הם גול עצמי

מאת לוי מורב

לכאורה, אין כל חדש בביקורת העיתונות על עצמה, כפי שזה בא לידי ביטוי בתקופה האחרונה. גם בשנים קודמות נהגו עיתונאים להתווכח זה עם זה, תוך דיון שם המבוקר ושם עיתונו, פרט למקרים בהם היה מדובר בשני עיתוני השחור („מעריב" ו„ידיעות אחרונות") שנמנעו הימנעות קפדנית מלציין את שם העיתון היריב. רבים שוכחים, כי פינתו הסאטירית המעולה של שלמה ניצן ב„סיבה למסיבה" נולדה בעצם, כפינת ביקורת על העיתונות עוד בתוכניתו של מני פאר „שעה טובה". כאשר חדלה הופעתה של ניצן למלא את מטרתה המקורית, החל מאיר שלו (כן, כבר אז) להגיש פינת ביקורת עיתונות בתוכנית הראיונות „עלי כותרת".

למעשה, חלוץ ביקורת העיתונות הכתובה בישראל הוא כנראה כותב שורות אלה. עבדכם הנאמן, שבתל־אביב יסד את המדור שנשא את השם „היה כתוב בעיתון", שפורסם מדי יום שישי במדור התקשורת של „הותם" („הכל קשור"). אחרי כמעט שנתיים של פירסום, הפסקתי את המדור מסיבות אישיות. כעורך באותה תקופה (לפני כשנה), החל „חדשות" בפירסום מדור דומה של ביקורת עיתונות שנכתב בתחילה על־ידי מנחם גולן ואחר־כך לפרק זמן קצר על־ידי צבי גילת.

לפני שבועות אחדים החל איש הטלוויזיה ירון לונדון, במדור אישי חדש ב„חדשות", על עיתונים, עיתונאים ועיתונות בשם „לקרוא ולזרוק". מדור זה עורר כמעט מייד עם פירסומו סערת רוחות והדים נרחבים בקהילת העיתונאים. מאליה עולה השאלה, האם יש מקום למדור תקשורת בעיתונות הכתובה והאלקטרונית או שמא יש להוליכם בתופעה זו עד לחיסולה. צריך לומר, שבכל העיתונים קיימים מדורים נרחבים לביקורת רדיו וטלוויזיה, ואילו שני מכשירים ממלכתיים אלה היו במשך תקופה ארוכה ללא כל מדור או פינה שאיפשרה להם לעשות חשבון עם העיתונות הכתובה. בכל העיתונים קיימים גם מדורים העוסקים ברכילות. בדיווחים נרחבים על מאבקי הכוח והמלחמות האישיות ברדיו ובטלוויזיה. תוכנית הרדיו „מאחורי הכותרות" לא עסקה כלל בעניינים אלה. היא דומה יותר לתוכנית לכיבורים ודיונים, מאשר לתוכנית המתיימרת לעסוק בחשיפה של מה שמתרחש מאחורי הכותרות, כפי שמרמז שמה. כך נותרה תוכניתו החדשה של מאיר שלו „כתוב בעיתון" (מזכיר לכם משהו?), נראה שלא במקרה, ככלי יחיד של כלי השידור הממלכתיים להתמודד עם העיתונות הכתובה שהיא ברובה פרטית או ציבורית, אבל לא ממלכתית. עקרונית, ניתן להבחין עד כה בשתי מגמות בביקורת העיתונות. הראשונה, זו שנקטתי אני במדורי „היה כתוב בעיתון" ושגם מאיר שלו נוקט בה — ניתוח וביקורת מקצועית של מה שמתפרסם בעיתונות. שגיאות בולטות, טעויות גסות, הטעיות, נקיטת עמדה חד־צדדית, העלמת עובדות ועוד.

גישה שנייה באה לידי ביטוי במדורו של אפי לנדאו (קשר כפול) ב„על המשמר". מדור זה עוסק גם בביקורת עיתונות, אבל לא נמנע מלטפל גם בחדשות הקשורות בעיתונאים ובמוסדותיהם. הרחבה קיצונית של גישה זו באה לידי ביטוי חריף במדור של ירון לונדון העוסק ברכילות, בעניינים אישיים במאבקי כוח ובחשדות לשחיתות אישית של עיתונאים.

במדורו האחרון עסק ירון לונדון במלחמת הירושה המתנהלת, לדבריו, ב„ידיעות אחרונות" בעקבות מותו הטראגי של נוח מוזס ז"ל. החשש כאילו מנצל המו"ל של „חדשות" ו„הארץ" את מדורו של לונדון כדי לעשות חשבון עם מתחריו. לא יכול להתפוגג, אלא אם כן נקרא בשבוע הזה או הקרוב על מאבק הירושה המתנהל בין האב לבן ממשפחת שוקן, או לחילופין, על תנאי השכר העלובים של עובדי „חדשות". לא כולם, כמובן, רק של אלה העושים את העבודה השחורה. זאת בדיוק הסכנה האורבת למדור ביקורת העיתונות. ההופך למדור לחיסול חשבונות מצד אחד, ולמגן גלוי ובלתי־מנומק מצד שני על ידידיו ואנשי שלומו של בעל המדור. יתכן שאברהם דישון אמנם עבר עבירה על כללי האתיקה של אגודת העיתונאים, עבירה הנמצאת כעת בעירעור, אבל ההגנה הבלתי־מנומקת על שני ידידיו של לונדון (משעל ודנקנר) מעוררת מחשבות נוגות.

לאמיתו של דבר השאלה היא הרבה יותר עמוקה. הרי לא לאורך זמן ישאר „ידיעות אחרונות" חשוף וללא תגובה, ואותו דין ב„מעריב", „הארץ" ו„דבר". מה שעושה לונדון ב„חדשות" יכול מישהו אחר יותר מוצלח ויותר שנוי לעשות ב„ידיעות" על „חדשות" ועל משפחת שוקן ועל עיתונאים העובדים ב„חדשות", לא כולם כידוע טלית שכולה תכלת, אם לנקוט לשון המעטה.

זה, בעיני, כיוון פסול שיניב רק דבר אחד: מאבק אישי, הכפשות, האשמות חסרות ביסוס, מערכת השמצות, מלחמות מיותרות ומזיקות שרק אויביה של העיתונות החופשית יהנו ממנה. הרי מוסדות אגודת העיתונאים פתוחים גם כיום בפני כל אדם שיש לו מסמכים המחשידים כל חבר באגודה, ואין כל צורך לפנות דווקא למדורי הרכילות בעיתונים.

ח"כ רן כהן היה פעם גיבור השמאל בשבועון „העולם הזה". מרגע שבו הסתבך פוליטית עם אורי אבנרי בענייני של"י הוא הפך מגיבור לאוייב השמאל והשלום. אני מקווה שהאלוף (מיל.) ח"כ מתי פלד לא יצטרך ללמוד על עורו את הצביעות של עורך השבועון המסוים.

זה איננו נעים, למרות שזה ודאי לא נורא. אסור שמדור ביקורת עיתונות יהפוך למדור לחלוקת ציונים על־פי מפתח אישי, פוליטי, כלכלי או אחר.

הדרך היחידה למנוע זאת היא לבקר רק את מה שמתפרסם. להתייחס בביקורת עניינית ומקצועית רק למה שמופיע וניתן להראות לציבור הקוראים בעליל, שלביקורת יש רגליים. ההתעסקות של ירון לונדון עם מחלק כרטיסי הטיסה חינם לעיתונאים היא שולית וגובלת בהיבטים העיתונאים שלה ברכילות גרידא.

העיתונות והעיתונאים צריכים לרדת מן הסוס המסוכן שעלו עליו. הוא לא יוביל אותם לשום מקום שראוי לחימצא בו. ביקורת עניינית ונוקבת — מבורכת, והיא יכולה אפילו להשפיע לטובה בזמנה. פירסם אחד הקריקטוריסטים של „מעריב" קריקטורה אנטישמית נגד ח"כ ויקטור שם־טוב. אחרי ש„על המשמר" כתב על כך, דאגו עורכיו של יצחק שילה לרסן את נטייתו לראות בכל איש שמאל סוכן שחור של אש"ף. ביקורת מקצועית נכונה וטובה מועילה למקצוע, ומכיוון שאין מי שיעשה אותה, יש מקום שאנחנו נעשה זאת. אבל רכילות, סיפורי מעשיות וסתם חיסול חשבונות, פוגעים בעיתונות ומחזקים את אויביה, ואלה אינם מעטים.

חרכי הצצה לעולם עלום

[illegible]

ראש דסק לענייני חוץ: לוי מורב.
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עפית אנסר

האימאם לא יתלונן עוד

מאת שלי יחימוביץ'

לפני חודשיים פרסם השייך מחמוד אבו־ג'מעה, האימאם של בני סוהילה (בפיתחה), את המרצאות אותו במשרדו של המושל הצבאי ברפיח, סא"ל ישראל מעוז. האימאם פנה בכתב לראש הממשלה, ליו"ר הכנסת, לצלב האדום ולעיתונאים. הדברים שכתב לא החמיאו, בלשון המעטה, למושל. לפני כחודש נעצר במעצר מנהלי לשישה חודשים.

וכך סיפר האימאם מחמוד אבו־ג'מעה: „ב־26 ביולי '85 הוזמנתי להתייצב בפני מר מעוז, המושל הצבאי ברפיח. הגעתי לשם בבוקר, כנדרש, ושם התקבלתי על ידו. הוא ציווה עלי ועל אנשים נוספים לשבת ולחכות. בשעה 12.00 בצהריים הוא יצא עם שני הילדים שלו ואמר לקהל: 'הילדים שלי, אומרים שאנחנו הולכים לאכול צהריים. כל מי שרוצה לחכות לי — שיחכה'. הערתי לו, שאני מהבוקר נמצא כאן, ושאני אימאם מסגד ויש ציבור שמחכה לי לתפילה. הוא ציווה עלי לחכות ויצא. ערכתי תפילת יום שישי ביחד עם מספר אנשים בחצר המושל.

„מר מעוז חזר בשעה שתיים ורבע, נכנס פנימה למשרדו, וכעבור כמה דקות יצא שוב. הוא הוביל אותי במדרגות לקומה העליונה, שם הושיב אותי על אחת המדרגות, והחל לסטור על פני. הוא תפס בזקני והחל למרוט אותו. צעקתי מרוב כאבים, 'אלוהים', ואז הוא שלף אקדח, כיוון אותו לעברי ואמר — 'אני אגמור איתך'. עניתי: 'בבקשה'. הוא החזיר את האקדח למקומו והמשיך להרביץ לי באגרופיו וברגליו בכל חלקי גופי, וחזר למרוט את זקני. הוא הכניס גם את שתי ידיו לפי, כאילו כדי לקרוע אותו.

„מכות בנוכחות החיילים".

„לאחר שהתעייף עזב אותי וירד למספר דקות. הוא חזר עם שני חיילים, אחד מהם הביא את הכסא שישב עליו על גג הבית. בנוכחות שני החיילים חנק אותי מר מעוז עם הכפייה שלי, והמשיך להרביץ לי. אחרי שעה הוריד אותי לחדר ושם קשר את ידי השמאלית באזיקים לאצטבאות, כאשר אני יושב על כסא וידי למעלה. כעבור מספר שעות צעקתי וביקשתי שיתנו לי לעשות את צרכי. אך לשווא. סבלתי סבל רב וכאבים בכל גופי".

לפני כחודשיים פירסם השייך אבו־ג'מעה את „קורותיו" במשרדו של המושל הצבאי ברפיח ■ הדברים שכתב לא החמיאו, כנראה, למושל ■ לפני כחודש מצא עצמו במעצר מינהלי

בשעה 11 בלילה נפתחה הדלת ושייך אבו־ג'מעה שוחרר. הוא נדרש לחתום על כך שיתייצב למחרת היום, ותעודת הזהות שלו נלקחה ממנו. בקשותיו לקבל אישור כלשהו במקום התעודה — נענו בשלילה. כשהוא חש ברע וחבול, הלך השייך מספר קילומטרים ברגל, עד שאספה אותו מכונית חולפת לבית החולים „נאסר" בחאן־יונס. שם קיבל השייך טיפול, ותעודה רפואית בה נכתב כי עליו להימנע מפעילות במשך חמישה ימים. באותו לילה ביקש להגיש תלונה במשטרת חאן־יונס. אולם השוטרים במקום סירבו לרשום את תלונתו.

התאור הזה, מעט פחות מפורט, התפרסם בעיתונים „על המשמר" ו„חדשות" ב־12 בספטמבר. דובר המינהל האזרחי ברצועת עזה, רס"ן שרגא קורץ, אמר לעיתונאים כי מונה קצין בודק בדרגת סא"ל לחקירת טענותיו של האימאם אבו־ג'מעה. החקירה, אמר רס"ן קורץ, הסתיימה, וממצאיה הועברו לפרקליטות הצבאית בפיקוד דרום.

הנושא בטיפול

לפני שלושה שבועות, כחודש לאחר שפורסמה תלונת האימאם — הוא נעצר במעצר מינהלי לשישה חודשים. במעצר מינהלי, כידוע, לא מתנהל משפט והעיתונות לא מקבלת דין וחשבון. מכיוון שכך, אפשר רק להעלות השערות. במסגרת ההשערות, קשה שלא לחשוב כי מעצרו של האימאם היה קשור איכשהו לתלונתו או, לפחות, תרמה התלונה למעצרו.

מדובר צה"ל נמסר לי, כי אין שום קשר בין מעצרו המנהלי של מחמד אבו־ג'מעה לבין תלונתו על סא"ל מעוז. האיש היה נעצר בכל מקרה, לאחר שביצע מספר עבירות — כך נאמר.

כשביקשתי לדעת מה היו תוצאות החקירה נגד סא"ל מעוז, שלפי רס"ן קורץ הסתיימה כבר ותוצאותיה הועברו לפרקליטות — נאמר לי כי עדיין מתנהלת חקירת מצ"ח, וזו עדיין לא הסתיימה. גורם בכיר בממשל אמר לי: „סא"ל מעוז הוא בעייתי מבחינת היחס שלו לאוכלוסיה, ועכשיו מטפלים בעניין".

בינתיים, על כל פנים, פטור סא"ל ישראל מעוז לפחות מעונשו של האימאם אבו־ג'מעה. שישה חודשי שקט. אחרי שישה חודשים יוכלו, כידוע, גורמי הבטחון להאריך את המעצר בשישה חודשים נוספים. הנימוקים, קרוב לוודאי, ישארו חסויים.

קלאסטרופוביה ישראלית

בישראל מייצרים חדשות על סרט נע ומשועבדים להן עשרים וארבע שעות ביממה ■ דילול שידורי החדשות לא יפחית את הצימאון להן — נורמאליזציה פוליטית תועיל יותר

מאת ישראל זמיר

שמעון פרס סבור שאנו „עם משונה" המכור ל„חדשות". הוא מבקש שנראה לו עוד מדינה שמדי שעה משדרים בה „חדשות". ובכן, הבי.בי.סי. עושה זאת באנגליה וכן תחנות בצרפת, אוסטריה, גרמניה, ארצות סקנדינביה ואפילו... לבנון. ואילו בארה"ב קיימות תחנות שמשדרות „חדשות" עשרים וארבע שעות ביממה נון־סטופ, כמו ה־W.I.N.S. בניו־יורק, וכך גם לגבי שידורי מזג האוויר.

אין זה סוד, כי ה„חדשות" הן במרכז חיינו. אילו חיינו בשווייץ, ארץ ההרים המושלגים, שאינה זוכרת מתי לחמה לאחרונה וכל הגבולות בינה לבין כל שכנותיה פתוחים לרווחה — ייתכן שאף אנו היינו מתפנים לעיסוקים אחרים, פחות „בוערים" ויותר נינוחים. אך אנו חיים בישראל — מדינה שבה מתפוצצים מטענים בערים השונות והקירבה האנושית בין אזרחיה עדיין גדולה. לא ייתכן שב־08.00 בבוקר יתפוצץ מטען גדול בירושלים, בעיר העתיקה, ורק ב־13.30, כמו בימי המנדט, נשמע על כך. המדינה היא קטנה, כידוע. הודעה על מטען חומר־נפץ יש בכוחה לשנות תוכניות או חלילה לעורר דאגה בלב אלה שיקיריהם נמצאים במקום החבלה. העירנות שלנו כלפי הקורה בארץ נובעת במידה מסוימת גם מן הקלאסטרופוביה שלנו כארץ מוקפת אויבים.

ההשתעבדות

ה„חדשות" לגבינו הן מרכז החיים ואנו משועבדים להן, הואיל ואנו חיים במדינה שבה כל הזמן מתרחשים דברים חשובים, שנוגעים לנו ישירות או בעקיפין במנותק מן הנעשה בעולם. אפילו תוכניות „בידורית" ברדיו ובטלוויזיה, שנועדו כביכול לשעשע, אינן מנותקות מן האקטואליה, וכל אותו בינלאומי, אם נרצה ואם לאו, חוזר ומתמקד אצלנו בשאלה: „טוב ליהודים?!"

אני מכיר כתב עיתון משוויץ, שכל אימת שאנו נפגשים — אין הוא פוסק מלהלל ולשבח אותנו כארץ המייצרת חדשות לעמודים הראשונים. „שנים עבדתי בשוויץ והידיעות שלי, 'טבעו' לרוב בעמודים האחוריים. אך מאז שהגעתי לכאן — המכתב לכתב מפורסמו לפחות פעמיים בשבוע אני מופיע עם כותרת ראשית" לדידו זהו הישג עצום. ואילו אני לא ידעתי אם לבכות או לצחוק.

אם אתה מעיין ב„ניו־יורק טיימס", תגלה מיד שישראל הקטנה והשסועה תופסת יותר מקום בעתון מאוסטרליה הענקית, מברזיל, מארגנטינה ואפילו מאנגליה. אנו ארץ „מייצרת" חדשות. כל עוד הקונפליקט בעיצומו, כל עוד ה„גדולים" מדברים בנו, כל עוד הטרור פוקד אותנו, כל עוד קיימת „גולה" יהודית נטולת זכויות בבריה"מ — אנו נמשיך להיות מוקד חדשותי, לטוב ולרע.

זה מכבר סיפר לי עולה חדש מבריה"מ שאת עיקר העברית רכש דווקא דרך... הרדיו והטלוויזיה. הוא שומע שם עברית רהוטה כל שעות היום, ומוצא עצמו גם מקודם ב„חדשות" וגם חוזר ומחקה את העברית ששמע ובכך משפר את שפתו. אתם רואים, לכל חסרון יש גם יתרון.

נואם יחיד במליאה

אין זה סוד שגולת־הכותרת הן חדשות „מבט" בטלוויזיה. צא לכנסת וראה מה קשה תיבת הפלאים לאותם חכ"ים, שכביכול עודכנו ב־5.00 וב־6.00, והאזינו לחדשות ב־7.00 ואולי גם ב־8.00, אך את חדשות תשע — איש אינו מפסיד. מסכן הוא אותו נואם בכנסת, ששעת נאומו נקבעה לשעה תשע, הוא עלול למצוא עצמו כמעט יחיד באולם המליאה, לבד מן היו"ר וה...קצרניות.

בימות מלחמה הגענו לכך שבכל רבע שעה שודרו חדשות. אין מה לעשות, אנו עם עצבני, בלתי רגוע וחסר שקט נפשי, אין זה מקרה שכאשר ישראלי פוגש את עמיתו — הוא אינו שואל, כמו האמריקני: „מה שלומך" — how do you do, אלא: „מה נשמע?" או „מה חדש". זהו, כנראה, חלק מן הצמאון שלנו להתעדכנות שוטפת, לצורך „להיות בעניינים". מי שרוצה לעקור מאיתנו את הצמאון לחדשות — עליו לערוך תחילה שלום בינינו לבין שכנינו להפסיק את הטרור ולהביא אותנו ל„נורמאליזציה" — נוסח שווייץ או כל ארץ רגועה אחרת. כל עוד אנו כאן — במזרח־התיכון ובמצב הכוננות הקיים — שידורי ה„חדשות" באים בעצם גם כדי להרגיע אותנו, לומר לנו שבעצם הכל בסדר. אפשר לעלות לירושלים, אפשר לרדת לנגב או לעלות צפונה. הגבולות שקטים, רגועים.

בעוד אני כותב שורות אלה, „מסוטר" הרדיו לידי חדשות ללא חמלה, ושב הרקע אצלי האנטנות: „שני מטוסים סוריים הופלו" — מודיע הקריין, ואני כבר „מעביר מהלך" ומהרהר ביני לבין עצמי — כיצד זה קרה לנו, מדוע והעיקר, מה מסתתר מאחורי הדבר. כנראה ש„חדשות" הן המחלה.

שמעון פרס, במקום לדלל את שידורי החדשות באמצעי התקשורת, השתדל לדלל את רגעי המתח על־ידי קידום השלום. אתה יודע איך אריק שרון „הקפיץ" לנו את הרגע והיה אם יפרוץ „השלום"... הה, או אולי נרד לאילת, נשכב על הגב, נשתזף, ובפסקל שלנו אולי כבר לא יימצא ה„טרנזיסטור". אולי, לא בטוח.

יד לא לוחצת

(המשך מעמוד 5)

אומבודסמן — פונקציה שקיימת בעיתונים אחרים ברחבי העולם, אך עדיין לא מוכרת בישראל. אך האומבודסמן ב„מעריב" אינו מתכוון לעסוק בביקורת העיתונות הכתובה. כדברי גבריאל שטרסמן, המשמש בתפקיד מהווה כתובת לציבור שבמסגרתה הוא יכול להתלונן על דברים כגון אתיקה, טעם טוב וכדומה, לגבי „מעריב" בלבד.

את תוכנית ברזולי הקרסח בטלוויזיה מגיש מאיר שלו, שבחר להבריח את נושא העיתונות „מכיוון שאני חושב שזה נושא מעניין לתוכנית ואין לי שום תחושת שליחות בנושא הזה". גם שלו סבור, כי כל עוד עיתונים גובים כסף תמורת המוצר שהם מוכרים, וכוחה של הטלוויזיה לבקר עיתונות כפי שמבקרים חולצות, כנוס, מכוניות, תיאטרון, וכל דבר שנמצא למכירה בשוק ראוי לביקורת צרכנית והתוכנית הזאת היא ביקורת צרכנית על עיתונות. מה גם שהעיתונות היא, בדרך־כלל, גוף מבקר — אף ראוי לבקר אותה. ■

זהבה מרום

„השאלה היהודית" — אבן־בוחן בז'נבה

מאחורי הקלעים של ועידת הפיסגה בין רייגן וגורבצ'וב מדברים על עיסקה שתכלול יציאת יהודים מבריה"מ תמורת שיתופה של מוסקבה בפורום הבינלאומי שילווה את שיחות השלום בין ישראל לירדן

מאת ארנון יפה

השאלה היהודית משחקת את תפקיד הסייסמוגרף מאחורי הקלעים של ועידת ז'נבה. שינוי (או העדרו) במדיניות הקרמלין כלפי היהודים ייחשב לאבן־הבוחן של הפיסגה. אם ייצא ממנה דטאנט חדש או שמא מתיחות ישנה. הסובייטים בוטחים בכל המירע שמרמז כי היהודים הם חלק בעיסקה מקיפה. הם נשארים קרים כקרח. „היהודים הם עניין פנימי, ללא כל זיקה לפיסגה". אך הם עצמם מפיצים ידיעות ומפיחים תקוות בחוגים יהודיים. האם אלה תקוות שווא ואינטרסים פוליטיים?

אין ספק כי מתנהלות שיחות חשאיות על היתרי יציאה ליהודים מרוסיה. לפי מקורות בקונגרס היהודי העולמי, חידוש ההבנה בין וושינגטון ומוסקבה יביא ישירות מפנה בקרמלין כלפי היהודים. לא מתוך אהבת ישראל אלא מתוך אינטרסים פוליטיים. אנשי הקרמלין באו לז'נבה כמו סוחרים. הם מדברים במונחים של עסקות, מיקוח, מחירים.

מזכיר הקונגרס היהודי, ישראל זינגר, דיבר על „שיחות מבטיחות". כתב „לה מונד" בוושינגטון, שהסתמך על שיחה עם זינגר, דיווח כי „יציאת יהודים המונית לישראל תמורת צירוף ברית־המועצות לפורום הבינלאומי שתחת חסותו יתנהלו שיחות השלום". עיסקה בנוסח כזה מתגבשת עתה במגעים המתקדמים בין וושינגטון לבין מוסקבה, אך עדיין נותרו קשיים.

מחווה אחת

הקונגרס היהודי מוצג כפעיל במגעים חשאיים אלה. „השיחות הנערכות בשעה זו בין בריה"מ לבין הקונגרס היהודי מבטיחות מאד", אמר זינגר. הוא סירב למסור פרטים על תוכן השיחות החשאיות, אך הדגיש כי הן מנוהלות בדרגים שונים ועוסקות בכמה נושאים בעת ובעונה אחת, לא רק בשאלת יציאת היהודים, כלומר גם על שיחות השלום עם ירדן.

ההשתוללות של הליכוד נגד תוכנית השלום מתוארת כאישור להתקדמות במגעים מאחורי הקלעים. זינגר אפילו תיאר את תפקיד הקונגרס היהודי כשליחות דיפלומטית.

נשיא הקונגרס אדגר ברונפמן פתח במגעים עם הסובייטים במהלך ביקורו במוסקבה בראש השנה. הוא מסר איגרת מפרס לגורבאצ'וב, אך גורבאצ'וב עצמו לא קיבל אותה אלא רק דוברו זמיאטין. המירע על עיסקה בעניין יציאת יהודים מעליב את הסובייטים כאילו שהם זקוקים לשלם ביהודים בעד ויתורים אמריקניים בפיתוח נשק החלל.

נציג סוכנות „נובוסטי" בפאריס הכחיש קיום עיסקה באומרו, כי הסובייטים אינם זקוקים ל„טובות" וכי הם מסוגלים להדביק כל קידמה טכנולוגית אמריקנית בתחום נשק החלל. הם אינם זקוקים להשתמש ביהודים כאמצעי להשיג ויתורים אמריקניים. אבל בחוגים היהודיים הערכה, כי אין זאת אומרת שהקרמלין לא יצטרך לנקוט במחוות של רצון טוב בתחום זכויות האדם והיהודים, אם הוא רוצה בשינוי האווירה. על־ידי מחווה אחת כשחרור שצ'רנסקי יכול גורבאצ'וב להשיג אהדה בעולם המערבי ולשמור את תדמיתו. גם כלי זה הוא באוסנה עכשיו. אך לא יאמת את הציפיות. יאכזב את אוהדיו ותומכיו.

השיחות מתוארות כמסובכות מאוד. פרס חותר להשיג תוצאה מוחשית במהירות כדי להשתיק את הליכוד או להסתכן בבחירות. אך הוא אינו יכול להסכים לצירוף הסובייטים ל„פורום הבינלאומי" כל עוד אינם מקיימים יחסים דיפלומטיים עם ישראל. חוסיין מציג את שיתוף הסובייטים כתנאי למו"מ עם ישראל. לפיכך טענה הסכמה ישראלית לשיתופה של בריה"מ במחווה כלפי ישראל: התרת היציאה ליהודים אמורה לשמש בהקשר זה תחליף ליחסים דיפלומטיים. זו תהיה מחווה שתאפשר הסכמת ישראל לצירוף הסובייטי לשיחות השלום שתשנה את אופי היחסים בין שתי המדינות.

טיסות ישירות

אבל זו בעיה עדינה. הסובייטים מהססים. הם אינם רוצים להתחייב להתרת יציאה לכל מי שחפץ. הם חוששים משטפון של מבקשי אשרות יציאה, בעקבות פתיחת השערים. כדי לצמצם את זרם היוצאים, הועלה הרעיון של טיסות ישירות לישראל. הסובייטים העלו רעיון זה, מתוך הנחה, כי היהודים אינם נלהבים לעלות לישראל בגלל קשיי החיים בה ומעדיפים להגר לארה"ב. בפאריס מעריכים כי 70 אחוז מ־400 אלף מבקשי אשרות היציאה לא ירצו לעלות לישראל אלא יעדיפו להשאר לפי שעה בבריה"מ אם יהיו טיסות ישירות.

לדברי אנשי הקונגרס היהודי, מקבל פרס תביעה סובייטית זו, אך שני הצדדים עדיין מתקשים להשיג נוסחה מוסכמת. ישראל אינה יכולה להסכים רשמית למכסה של אשרות יציאה ליהודים או לניפוי. זינגר יסרב לאמור כמה יהודים יורשו לצאת.

בעיה אחרת היא הזיקה בין הצלחת תוכנית זו לבין חידוש הדיאלוג הסובייטי־אמריקני. מעריכים, כי המזרח־התיכון יהיה התחום הראשון שבו יגמישו הסובייטים את עמדתם וישיגו דטאנט עם וושינגטון, אך הכל תלוי בהבנה בתחומים אחרים, זינגר אומר, כי „היהודים נשכרים ראשונים מדטאנט ביחסי הגושים. הם הקורבנות הראשונים מרעת יחסים בין המעצמות. אם בעית ההגירה תיפתר, אנו היהודים נהיה בעמדה טבעית של חלוצי הדטאנט".

המסקנה היא, כי שמעון פרס מייחל כי הפיסגה בז'נבה תוכתר בהצלחה שתכלול תוצאות טובות למזרח התיכון, שכן כל הסכם בר קיימא זקוק ממילא לחסות סובייטית.

חוגים מקורבים
מאת דליה שחורי

מצרים: חוטים חדשים

בשבוע האחרון של ינואר 1986, מועד מדוייק עוד לא נקבע, יתכנסו בקהיר משלחות ישראל, מצרים וארה"ב, כדי להתחיל סיבוב חדש בשיחות טאבה. אחרי הפסקה הממושכת, כרבע שנה, שהיתה בטיפול בנושא, טאבה כמעט נשכחה. היה הרצח בלרנקה, אחריו פעולת צה"ל בתוניסיה ובעקבותיה השעיית שיחות טאבה בידי מצרים, ואז התרחש רצח הישראלים בראס בורקה, שהוריד לתקופה מסויימת את הרצון הישראלי לשמוע ממצרים. משרד החוץ המשיך את הקו הזה כשהוציא הכרזות נרגנות על השתהות דו"ח ועדת החקירה המצרי על ראס בורקה. אבל בלשכת ראש הממשלה כבר נקשרו אותה שעה חוטים חדשים ונפתחו מגעים שקטים עם השלטון המצרי כדי להמשיך הלאה. למה לעורר מריבות חדשות עם הליכוד, אמר פרס. אפשר לפעול בשקט ולקדם את העניינים.

שלא תהיה אי הבנה. שמעון פרס או עזר וייצמן אינם חושבים שצריך לעבור על מעשה הרצח המזעזע בראס בורקה לסדר היום. אבל הם גם לא חושבים, מצד שני, שישראל צריכה לקבוע את יחסיה עם מצרים על־פי הרצח.

כפי שישראל לא קובעת, להבדיל, את יחסיה עם מצרים על־פי ההתנגדות לשלום מצד אנשים וקבוצות בישראל. הדו"ח, ללא ספק, יגיע, אבל, כבר מוזהרים, לא צריכות להיות אשליות בקשר לטיבו. ספק אם יהיה זה הדו"ח המקורי.

קרוב לוודאי שזה יהיה דו"ח שיותאם לעיניים ישראליות. מצרים תודיע בו על מגמתה להעניש את האיש שרצח, אך לא תלך הרבה מעבר לזה. מדינות אינן נוטות להודות באשמתן בפומבי ובוודאי לא לנקוט אמצעים דראסטיים בקשר לכך. צריך לזכור גם את ההתנגדות הפוליטית הפנימית שבה נתון מובארק.

●

המשלחת שתצא בראשית ינואר, תהיה מורכבת — להזכיר נשכחות — משלושה: מנכ"ל משרד ראש הממשלה אברהם טמיר, מנכ"ל משרד החוץ דוד קמחי וראש אגף תכנון במטכ"ל אלוף אביהו בן־נון. המנדט של המשלחת, אם מי מן הקוראים זוכר, נולד בשעתו בין הליכוד והמערך, כאשר הליכוד הרגיש, שלמשלחת אין שום סמכות של החלטה והיא לא תדון כלל בכתב בוררות, ואילו ראש הממשלה שיגר למשלחת כתב מינוי שהסמיך אותה לדון ברעיונות לפשרה; באפשרות של תהליך פישור ובהכנת הצעה לשטר בוררות. אמנם, גם לפי כתב המינוי של פרס, שנכתב על סמך שיחתו עם שמיר, אין למשלחת סמכויות סיכום. אך יש לה סמכויות להכין הצעות, שיובאו לאישור הקבינט.

מן המגעים השקטים המתקיימים באמצעות מיופה הכוח בשגרירות מצרים בישראל, מוחמד באסיוני, עולה, כי האפשרות לקיים פישור על טאבה, המופיעה בכתב המינוי, נוספה לקוות מס־עובר לליכוד. תגובת מצרים בסעיף זה היתה ונשארה שלילית. עלה הסיכוי, לעומת זאת, של אפשרות פשרה, אחרי שהמצרים החלו לחשוב, שישראל בנתה לעצמה באחרונה קייס משפטי לא רע, לכן תתרכז עבודת המשלחות בבדיקת האפשרות להגיע לפשרה בין ישראל ומצרים, תוך ויתור על בוררות — ובמקביל לכך, בהכנות להליכה לבוררות.

סעיף הבוררות מורכב משלושה נושאי משנה: ניסוח השאלה שתהיה נושא הבוררות, קביעת פרק הזמן שבו תארך הבוררות וקביעת מתכונת הבוררות. לגבי ניסוח השאלה שתהיה נושא הבוררות אפשר לומר, שטיב השאלה עשוי לקבוע את תוצאות הבוררות.

לכן המאבק הגדול בין ישראל ומצרים יתמקד בסוגיה זו. אשר לתקופת הבוררות — העניין כמעט סגור. כנראה יוסכם על פרק זמן של עד 12 חודש. לגבי מתכונת הבוררות, נשקלות עתה שתי אפשרויות. האחת, שוועדת הבוררים תמנה שלושה: בורר ישראלי, בורר מצרי ובורר בין־לאומי מוסכם על ישראל ומצרים. השניה, שהוועדה תמנה חמישה: בורר ישראלי, בורר מצרי, בורר בין־לאומי שיתמנה על־ידי ישראל, בורר בין־לאומי שיתמנה על־ידי מצרים, ובורר חמישי, שיתמנה על־ידי הארבעה האחרים.

מסובך? חכו עד שנגיע לשיחות.

●

בינתיים קפצה לתוך המגעים אפשרות נסיעתו של עזר וייצמן למצרים. הדבר נולד בשיחת טלפון שהיתה בין עזר וייצמן ובין שר החוץ המצרי איסמת עבדול מאגיד אחרי הרצח בראס בורקה. עבדול מאגיד הציע, שוייצמן יבוא למצרים ווייצמן השיב — אם אוזמן, אבוא. מאז היו מגעים בעניין זה, שכמעט נסגרו ביום א' האחרון, בפגישה בין פרס, וייצמן ובאסיוני. מיופה הכוח המצרי, הנוסע עתה תכופות בקו קהיר־ירושלים, מסר, שהמצרים היו רוצים שוייצמן יבוא לביקור. פרס נתן לוייצמן יד חופשית לגלגל את הנסיעה ועיתויה. פרסום הדבר הביא להודעה מטעם שמיר, כי יתנגד לנסיעה באופן נמרץ.

מבחינת וייצמן אפשר לקבוע לנסיעה מספר כללי מסגרת: ראשית, הוא לא ייצא לפני שיגיע דו"ח ועדת החקירה על ראס בורקה. שנית, הוא עדיין מחכה להזמנה רשמית, וזו תגיע או עם שר הנפט עבדול האדי קנדיל, הצפוי בישראל תוך ימים ספורים, או עם אברשה טמיר, שיקבל אותה בקהיר, כשיהיה שם בראשית ינואר. שלישית, וייצמן ירצה, שהנסיעה שלו תהיה אפקטיבית, לפיכך, אם היא תיפול בתוך תהליך שיחות ההכנה בעניין טאבה, היא תוכל להיות אפקטיבית. אם היא תביא לפגישת פיסגה בין פרס ומובארק — אולי בינואר, כשפרס יהיה בביקור רשמי בלונדון, וייצמן יעבוד על כך.

●

אלה התחזיות ברגע זה. אם בינתיים תחול התקדמות במגעים עם ירדן, השיחות על טאבה לא יפריעו למהלך זה אלא רק ישלימו אותו. שוב אפשר לראות הסתמנות של תנופה מדינית. אחרי ביקורו כאן ביום ד' של עוזר מזכיר המדינה האמריקני ריצ'ארד מארפי, שיבוא לדווח על תוצאות ועידת הפיסגה בז'נבה, נהיה חכמים יותר. מבחינת עזר וייצמן, אומרים מקורביו, הנושא המצרי יהיה המבחן אם הממשלה הנוכחית יכולה לעלות על הנתיב המדיני. אם יתברר, שהליכוד מוסיף לעצור כל התקדמות, מבחינת וייצמן יהיה הכל על הזמן, והטעם באותו טופס.

עזר וייצמן
אם אוזמן — אבוא

מוחמד באסיוני
קו קהיר־ירושלים

חברים מספרים על ביבי

לשגרירנו באו"ם בנימין (ביבי) נתניהו יצאו מוניטין של מי שאוהב להופיע בתקשורת, והתקשורת, לשם ההגינות, מחזירה לו אהבה. גם מי שיאמר עליו מילה רעה, ויש כאלה — לצורך הכנת קטע זה מצאתי ארבעה בלי להשתדל במיוחד — לא ישכח לציין שיש לו קסם אישי רב, שהוא אינטליגנטי, נאה, מופיע מצויין בטלוויזיה, באנגלית קולחת וטובה. אבל כבר כאן ישנם — בצד המציינים לחיוב את המודעות שלו לתקשורת, המתבטאת בכך שהוא מחפש כל פירצה כדי להגיע אליה — מתבוננים יותר ביקורתיים, האומרים, שיש לו חוש עיתוי בלתי רגיל, בייחוד כשהמצלמות מתקתקות. הוכחה מן הזמן האחרון: הוא כאילו החמיץ את המעלית שעלתה לסוויטה של ראש הממשלה שמעון פרס בוושינגטון ונאלץ לחכות למעלית הבאה. כשבדיוק הגיע למלון, לפגישה עם פרס, הסנטור טד קנדי, מלך אמריקני. המצלמות תקתקו, הזרקורים הוארו ובמרכזם היו הסנטור המדליק ממסאצ'וסטס ושגריר ישראל באו"ם המלווה אותו. אומרים, שבטריקים האלה המיומנות של נתניהו היא בדרגה של אמנות.

*

דוגמה אחרת: ההידחפות שלו להיות כל הזמן על יד פרס. זה קרה לכל אורך הביקור של פרס בניו־יורק, אבל בלט באופן ניכר מיד בהתחלה. פרס ירד מן המטוס, נכנס למכונית שהמתינה לו, ואז, בקרב מרפקים קצר ומהיר, אולי גם אלגנטי, דחף נתניהו את הקונסול הכללי שלנו בניו־יורק משה ייגר, שעל פי הפרוטוקול היה צריך להילוות אל ראש הממשלה, ונכנס אל המכונית במקומו. למען האמת ההיסטורית צריך לציין, שבקרב על היער השתתף גם שגרירנו בוושינגטון מאיר רוזן. שניהם ניצחו וחדרו אל מכוניתו של ראש הממשלה. משה ייגר נשאר בחוץ ומצא טרמפ במכונית אחרת.

• זה קרה, אולי, מאהבת פרס ומגעגועים אליו. אבל אז יש בעיה עם המברק ששלח נתניהו לארץ כאשר קיבל הוראה להכין את ביקור פרס בניו־יורק. „לאור העומס הנובע מביקור מ"מ ראש הממשלה", כתב שגרירנו באו"ם לירושלים, „לא אוכל לטפל בהכנת ביקור ראש הממשלה בשבועיים הקרובים, בקשתי את משה ייגר לקחת אחריות לטיפול בנושא". משה ייגר היה אז לגמרי חדש בתפקידו. הוא נכנס לתפקיד רק שבוע קודם לכן. פירוש הדבר היה, שהמזכירה של ייגר תטפל למעשה בהכנת הביקור של ראש הממשלה.

פרס זעם, הוא נועץ באברשה טמיר, מנכ"ל משרד ראש הממשלה, שריכז את הכנת המסע. הם החליטו להקדים את צאתו לארה"ב של ראש מחלקת צפון־אמריקה במשרד החוץ איתן בן־צור. במקור הוא עמד לצאת לארה"ב שלושה־ארבעה ימים לפני פרס. עתה מצא עצמו, בהודעה מוקדמת של יום, במטוס לארה"ב — 10 ימים לפני ביקור פרס. נתניהו, שכנראה באמת היה עסוק בביקורו של יצחק שמיר באו"ם, חש שהמברק שלו היה שגיאה גדולה. האם זו הסיבה להידבקות הסהרורית שלו לפרס?

*

אולם גולת הכותרת של השגיאות של נתניהו היתה סיפור סעודת הערב שערך בביתו לכבוד ראש הממשלה מבלי להזמין אליה את שגרירנו בוושינגטון מאיר רוזן. מבחינת הפרוטוקול הדיפלומטי היה הסיפור אפילו משפיל יותר. הוא הזמין את רוזן לשלב שתיית הקפה, השלב שבו מוזמנים את האורחים „סוג ב'", כי הנכבדים ממש הם אלה הסועדים עם אורח הכבוד.

כדאי אולי להסביר, למי שאינו מצוי בדקויות הטקס, שספיחה כזו, מלבד מה שיש בה פגיעה אישית במאיר רוזן, יש בה פגיעה ישירה ואנושה במעמדו של שגריר ישראל בוושינגטון. פגיעה כזו, אילו באה מצד גורם זר, היתה מתפרשת כשדר מדיני של העלבה וזלזול מכוונים בשגריר ובמדינתו. כיוון שהיא באה מצדו של גורם ישראלי נגד גורם ישראלי, התבקשה פרשנות אחרת, שהאורחים האמריקנים בבית נתניהו בוודאי לא איחרו מלעשותה: שמניותיו של שגריר ישראל בוושינגטון הן בשפל המדרגה. שגריר ישראל בוושינגטון אינו צריך להיות כתובת לשום עניין חשוב שבין ישראל וארה"ב.

למען האמת, נתניהו ביים את ההצגה בצורה יותר מכוערת. במקור הוזמנו אל ארוחת הערב בביתו גם חמשת אנשי הפמליה של פרס: אברשה טמיר, איתן בן־צור, דר' נמרוד נוביק, היועץ לתקשורת אורי סביר והמזכיר הצבאי עזריאל נבו. זה היה כתוב על סדר היום המודפס. והנה, כיום הארוע, פנה נתניהו אל כל אחד מאנשי הפמליה בנפרד והזמין אותו בארשת יוצאת מן הכלל לקפה שאחרי הארוחה. כל אחד הבין שבזאת אינו מוזמן לסעודה. כל אחד כבש את עלבונו בשקט. הוא לא ידע שכך נהג נתניהו גם עם האחרים.

אבל היה מי שטרח לגלות את אוזניו של פרס על דבר הארוע. סעודת הערב כמעט בוטלה. נתניהו התחנן. הוא נהג כך, אמר, כי יש בביתו מספר מוגבל של מקומות. הוא הזמין אנשים חשובים לסעודה ואיך יבטל אותה עכשיו. פרס ויתר לו, אברשה טמיר הוזמן לסעודת הערב, וכל היתר, בלי להידבר כלל זה עם זה, לא הגיעו לשלב הקפה. בדיעבד הם חגגו. תודות לנתניהו, ערב חופשי בניו־יורק.

*

האנטגוניזם שלו כלפי רוזן החל, כך מספרים, בשל תיסכולו על כי לא מונה לשגריר ישראל בוושינגטון אחרי פרופ' משה ארנס. כוכבו, ארנס המליץ עליו וב„ניו יורק טיימס" אפילו הופיעו במפתיע שני מאמרי תמיכה במינויו מאת וויליאם ספייר, העתונאי הימני הוותיק ורב־המוניטין, שנתניהו התיידד אתו. אבל נתניהו לא מונה, לוושינגטון נשלח רוזן, ונתניהו לא היה מאושר. כבר אז דאג, שמלאכתו של רוזן לא תהיה קלה. דווקא האמריקנים שמו לב לכך, שמידע שמגיע אל נתניהו — מגיע אל כלי התקשורת. הם סיווגו אותו כבלתי מהימן וביקשו מרוזן הרבה פעמים, במיוחד בפנטגון, שיבוא לפגישות לבדו או שייקח אתו מישהו אחר. אבל לא את נתניהו, לצורך רישום השיחה. רוזן, מספרים, נלחם אז כארי על זכותו להביא אתו את הציר שלו.

הוא פטר עצמו, כפי שכבר נאמר כאן, מן ההכנות לביקור פרס בניו־יורק. אבל מגע הקסם שלו הורגש בכל־זאת בבחירת המלון. במקור תוכנן מלון חמישה כוכבים, שענה על דרישות העבודה של שמעון פרס. נתניהו, סיפרו במסדרונות הקונסוליה הכללית בניו־יורק, התערב ואמר, שלא ייתכן, שראש הממשלה ישהה במלון מפואר מזה שבו שהה ממלא־מקומו יצחק שמיר כשהיה בניו־יורק לרגל מושב עצרת האו"ם. הוזמן אפוא מלון „שרתון ריג'נסי", שלא הצליח כלל לעמוד בדרישות לשכת ראש הממשלה, מבחינת שרותי עבודה ואירוח. פרס קיים בסוויטה שלו במלון כ־100 פגישות עם גורמים זרים. המלון כרע תחת הנטל בהצלחה מועטה בלבד.

*

כבר אמרתי כמה משבחים אותו. הוא צעיר (36), למד הנדסה במכון הטכנולוגי של מסאצ'וסטס (אמ.איי.טי), אחת האוניברסיטאות עטורות התהילה בארה"ב. הוא מכיר את המנטאליות האמריקנית, כי שהה בארה"ב שנים רבות, הוא יודע איך לדבר אליהם ואיך לעטוף את רעיונותיו הימניים ברעיונות שהאמריקנים יכולים לקנות. הוא לא מדבר על נחלת אבותינו, כמו בגין, הוא מדבר על בטחון, מלחמה בטרור, זכות העולם המערבי להגן על עצמו. הוא מתלבש באופן אידיאלי על רעיונות הימין הנצי בממשל רייגן.

נאמנותו לרעיונותיו כמעט יצרה אצלנו ביוני השנה, בפרשת החטיפה של מטוס טי.וו.איי, קונפליקט עם נאמנותו לתפקידו כשגריר ישראל באו"ם. בעיצומה של הפרשה הוא קרא לארה"ב בכלי התקשורת שלא להכנע לטרור ומתח ביקורת על ממשלת ישראל כשאמר, שחוטפי המטוס מעודדים מכך, שישראל החליפה 1150 פושעים בשלושה שבויים. פרס גינה בממשלה את התבטאויותיו וביקש משמיר להורות לו להפסיק מיד להתראיין לכלי התקשורת.

נתניהו נוהג להתגאות בכך שהוא מופיע בהרצאות למען ישראל בלי תשלום. מצד המזמינים שומעים מנגינה אחרת. הוא אמנם לא גובה דמי הרצאה, אבל הוא נוהג לטוס למקום ההרצאה במחלקה הראשונה, יחד עם רעייתו, ולהתארח במלון היקר ביותר. זה עולה יותר מדמי הרצאה, והמזמינים שומעים על כך רק כשהחשבון מגיע. זה הזכיר לאחרים, שהוא סידר לעצמו הזמנה לסעודת הערב שערך מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ לכבוד פרס בוושינגטון, נתניהו הגיע לשם, עם רעייתו, והתארח במלון „שרתון גראנד", היקר שבו התארח ראש הממשלה. מדוע טרח לבזבז כל כך הרבה כסף, אם היה אמור מלכתחילה לראות את פרס בקרוב בניו־יורק? הגעגועים אכלו אותו.

בנימין נתניהו
הגעגועים אכלו אותו

רשות הקורא

רוח קניג כתופעת טבע

אפשר כבר להגיד על שליטת הדתיים במשרד הפנים שהיא חלק מתופעות הטבע, כמו מזג האוויר, שהכל מדברים עליו אבל אי־אפשר לשנותו. מדובר כיום הרבה ובקונסנזוס רחב, הכולל לכאורה גם את הדתיים המחלקים את עוגת השלטון, על תופעת הגזענות ועל הצורך להילחם בה. אך אין מדברים על כך שעצמת הרעל הזה גדל ופורה במיוחד בחלקה הדתית. שמשרד הפנים הוא חלק ממנה.

הממונה על משרד הפנים במחוז הצפון מסמל, בעורך חיוניותו בנושא הזה כבעורך תקופת כהונתו, תופעת טבע בפני עצמה. לגביו, כלגבי עמיתיו במשרד, הערבים בישראל, גם הם רק תופעת טבע מטרידה ולא ציבור של בני־אדם, והם עושים דווקא רבות כדי לסלקה, כביכול לטובת העם היהודי, שהוא לפי תפישתם בעליה המיוחסים והבלבדיים של הארץ המובטחת. אין עוד פקיד חרוץ כמוהו המבטא זה עשרות בשנים את הזנחת ואפליית המיעוט הערבי. וכל המצוי אצל המציאות המוניציפאלית החברתית הכלכלית והחינוכית של ציבור זה יודע זאת.

ההזנחה והאפליה האלה, שמשרד הפנים אחראי להן, הינן אבות הגזענות, שכהנא אינו אלא צאצא בלתי חוקי קטן וצעקן שלה.

וכשסוף־סוף קם שר בישראל ונוטל על עצמו את המשימה להתחיל בתיקון המעוות, משתלחת בו בחימה שפוכה עדת הקניגים, להאשימו בהפרת החוק.

יבורך עזר וייצמן על שקם להילחם ברוחות הגזענות שיצרו את המצב האומלל, הדוחף אלפי ערבים בישראל לעבור על חוקי הבנייה, ומוכיח בכך שרוחות אלה אינן תופעת טבע ואפשר, חובה היא לשנותן.

דב ירמיה, נהריה

הצהרות המתנחלים

יש להודות ולשבח את ראשי המתנחלים בגדה המערבית על כנותם בכך, שלא הסתירו את כוונותיהם האמיתיות. הצהרותיהם של ראשי המתנחלים מעידות בבירור, כי הדמוקרטיה שווה בעיניהם כקליפת השום. בעיניהם, תפקיד הממשלה הוא למלא את תביעותיהם ולבצע כשטת מדיניות של התנחלות נוסח „גוש אמונים". אם תעז הממשלה לבצע את רצון העם, במקום את רצון „גוש אמונים", ולעשות צעדים אמיצים בדרך לשלום, תיהפך ל„בלתי חוקית" בעיני המתנחלים והם לא יירתעו מפילוג העם ופתיחה במלחמת אזרחים. פירוש הדבר, כי המתנחלים מתכוונים לנהל מלחמה נגד יתר אזרחי ישראל — כדי להכריח את האזרחים לוותר על כל סיכוי לשלום ולפתוח במלחמת נצח נגד העולם הערבי כולו.

גילוי ליבם של המתנחלים, אשר חשפו לעין כל את כוונותיהם, נותן לדמוקרטיה הישראלית סיכוי להתגונן ולהציל את עצמה.

ראשית, על הממשלה להחרים מיד את מחסני הנשק, המצויים בשטח בכל ההתנחלויות לאחר שהמתנחלים הודיעו קבל עם ועדה מה בכוונתם לעשות בנשק זה. כן על הממשלה להוציא אל מחוץ לחוק את מיפקדת המתנחלים הקרויה „מועצת יש"ע", ולפזר את המועצות המקומיות בקריית־ארבע, אריאל ויתר ההתנחלויות — על־פי אותו בסיס חוקי ששימש לפיזור „הוועדה להכוונה לאומית" ולהדחת ראשי הערים הערביים.

אם תגלה הממשלה אומץ־לב ונחישות, היא תוכל לבלום את מלחמת האזרחים שמתכננים המתנחלים בעודה באיבה, ולהתקדם לשלום בלי הפרעה.

ד"ר שלמה רוזנבאום־נריקים, תל־אביב

האור ממזרח

טרם ההחלטה לצאת מלבנון שמענו, מצד שוללי ההחלטה אמיצה זו, כי אם ננטוש את לבנון יומטרו מיד קטיושות על קרית שמונה ואצבע הגליל. והנה, יצאנו מרצועת הואת, ששרפה חיים של צעירים רבים משאבים אדירים של המדינה והשאירה צלקות שרק כעבור זמן יגלידו — ובינתיים המצב בגבול הצפוני יחסית רגוע וכל הנבואות השחורות התבדו. עתה נפתח סדק צר, ואור קלוש נראה בקצה המנהרה והמרמז על איזו תזוזה בחשיבה של שכנינו ממזרח, ממלכת ירדן.

כאשר התחוללה המלחמה האכזרית בין ארה"ב לצפון וייטנאם, ישב קיסינג'ר עם נציגי הווייטקונג בפאריס ושוחחו כיצד לסיים את המלחמה בכבוד לשני הצדדים. לאור כל הרחשים, הנראים כבר מוחשיים ביותר, שוב יוצאים אותם שוללי השלום כפי שעשו לפני יציאתנו מלבנון, מהלכים אימה, ומציבים תנאים מוקדמים לצד השני.

נקווה שכמו הנבואות השחורות שהתבדו טרם יציאתנו מלבנון, כך יהיה אם נחלץ כולנו כדי לפתור את בעיית השלום מצד מזרח ואת הבעיה הפלסטינית, שהיא אבן הבוחן במשא־ומתן זה, שיבוא במהרה.

חיים חצורי, איילת השחר

אין המערכת מחזירה כתבי־יד מכתבים שנשלחו אליה

רוח דרומית
בעריכת שלי יחימוביץ

פח הזבל הלאומי

הסמיטריילר נושא האמוניה, שהתהפך בשבוע שעבר בדרך לבאר־שבע וגרם להיערכות חרום כללית, הזכיר לתושבי באר־שבע כי הם יושבים על הר געש אקולוגי. המשאית, שנשאה את החומר מחיפה ל"תרכובות ברום", יכלה באותה מידה להתהפך גם בתוך באר־שבע. במקרה כזה לא היה די בחסימת הכביש לתנועה. אלא היה צורך בפינוי אלפי אנשים.

התהפכות המשאית מצטרפת לשורה של אירועים אקולוגיים שפקדו לאחרונה את איזור הדרום. עשרים וחמישה חיילים הורעלו ואושפזו כתוצאה מענן גז רעיל שעלה ממפעלי רמת חובב; משאית נושאת פסולת רעילה דלפה סמוך ליישוב עומר, שתושביו סבלו מכאבי־ראש ומבחילות במשך שלושה ימים אחרי כן, לאלה מצטרפים סבל יומיומי ונזק מצטבר של ריח חריף העולה יום־יום ולילה־לילה ממפעלי האזור.

על באר־שבע קמו כמה גורמים להרעילה: מפעל מכתשים, הפולט מים מזוהמים לתוך נחל באר־שבע וגזים המהלכים באוויר העיר; מתקני איחסון לאירתקניים לחומרים רעילים הפזורים ברחבי העיר; פליטת גזים ממפעלי רמת חובב; אתר פסולת רעילה רמת חובב, עליו נאמר בדו"ח הרשות לשמירה על איכות הסביבה — "מפצה אקולוגית המסכנת את האזור כולו".

נוסף לכל אלה יש גורמי זיהום "משניים", כמו ביוב שנבנה עבור 75 אלף איש, המשרת למעלה ממאה אלף, כמויות בלתי־מבוקרות של תחמושת המשונעות דרך העיר, ועוד ועוד.

בינתיים, קם בבאר־שבע ועד לשמירת איכות הסביבה. השבוע כתבו אנשי הוועד לראש העיר, אליהו נאווי: "הננו קוראים לפעולתכם הנמרצת לקביעת זהותם וריכוזם של החומרים הנמצאים באוויר והגורמים למטרדי הצחנה, לקביעת המקורות המזהמים, ולהפסקת ההטרדות לאלתר. אם לא ניווכח, תוך פרק זמן סביר, שאכן ננקטות הפעולות הנמרצות והיעילות ביותר קיום דרישה זאת, שאין לערער על צידקתה, והיות שאיננו מוכנים להמשיך לנשום אוויר מצחין ומבחיל — הרי שלא תיוותר בידינו ברירה פרט לנקיטת אמצעים משפטיים".

קשה להאמין שהוועד החביב הזה, עם כל רצונו הטוב, ישיג תוצאות של ממש. הפיכתן של באר־שבע ועיירות הדרום למוקד של סיכוני הרעלה ואיומי אסונות אקולוגיים מתיישבת עם המדיניות הכללית כלפי הפריפריה הזו בעשרים השנים האחרונות: הפיכת האזור לפח־זבל לאומי.

גיבורת השבוע: שולה לוגסי

שולה לוגסי, בת 53, אם לארבעה, היתה גיבורת העיר בשבוע שעבר. לאחר חמישים שנות עיוורון, בניתוח בן שעה בבית־החולים "סורוקה" — הושב לה מאור עיניה.

לשולה לוגסי הושתלו קרניות מתורם שנפטר ועדשה פלאסטית שקופה. כשהוסרו התחבושות, ראתה אור חזק. לראשונה בחייה תוכל לראות את פניהם של ארבעת ילדיה ושל חמשת נכדיה.

פרופסור יסעור, ראש מחלקת העיניים של "סורוקה", אמר כי כמו שולה לוגסי יש בארץ עוד מאות אנשים, שיכולים היו לראות שוב אלו נמצא להם תורם. חוק הפאתולוגיה הפסיק לחלוטין את הזרם הדליל־ממילא של קרניות, שהגיע לבית־החולים.

כמו עיוורים מקרב העולים ארצה בשנות החמישים, שבניתוח פשוט הוסר תבלול מעיניהם והם שבו לראות — כך התמודדה השבוע שולה לוגסי עם שפע המראות החדשים. שלא כמו שכלולי הטכנולוגיה — ידענו מאז נסיגה מנטאלית ומוסרית, ומסימניה — העדפת הטמנת גופה בשלמותה על השבת מאור עיניו של אדם חי.

תודעה של נזיפות

שני מקומונים חזקים במיוחד יש לעיר באר־שבע, העיתונים "שבע" ו"כלבי". שניהם עמוסי מודעות, ומהווים אימפריה כלכלית רצינית. גם "שבע", גם "כלבי" אינם עלוני פרסומת הנדחקים לתיבות הדואר; הם כרוכים בכרומו מהודר, ונמכרים מדי סופשבוע בכסף מלא.

לאלה נוסף בחודש האחרון עוד מקומון, "תרועה" שמו, והוא "בטאון באר־שבע והנגב לענייני חברה ויהדות, והמו"ל הוא "מסילות און. — ארגון להפצת אור ויהדות". גם "תרועה" כרוך בכרומו, וגם בו אפשר למצוא כבר עמודי מודעות. נוסח: "ביום השמיני ימול בשר עורלתו — פנחס אסייג — מוהל לשם שמיים בפיקוח הרבנות ומשרד הבריאות".

המוטו של העיתון, בדפדוף ראשוני, הוא נזיפות. ב"דבר העורך" נגוף קשות דב רובין מ"שבע", על ביקורת שמתח בעיתונו על העיתון הרך. "כשרון של כתב חובב שלהערכתי אין לו שמץ של ביקורת עצמית או אתיקה מקצועית הנדרשת ממי שעוסק במקצוע רגיש בעיתונות".

אחר־כך ננזף ראש־העיר נאווי, על שלא כלל את המוסדות התורניים בתוכנית ביקורו של השר שמיר בעיר. בהמשך, בראיון עם רופא דתי מבית־החולים סורוקה, ננזפים עיתוני הבוקר על שנאתם לדת ישראל. פרק נכבד שמור להוריו של עפר מלה, שחששו מעל גבי "כותרת ראשית" ו"מעריב" את תחושת האבדן עם חזרתו־בתשובה של הבן.

את העיתון הזה מאפיינת אווירה סמיכה של צדקנות, עם פנייה תכופה להבלי העולם הזה — כסף, פוליטיקה. בבאר־שבע, צרכנית מקומונים אובססיבית, נראה שיש לשילוב הזה סיכוי.

הקארדינאל יבוא לעיר

הקארדינאל רוז'ה אטשגרה, נשיא הוועדה לצדק ולשלום של הוואתיקאן, הוא הזוכה בפרס יחיד מסוגו, המוענק השנה לראשונה באוני־ברסיטת בן־גוריון בנגב.

הפרס האקומני (בין דתי) נושא את שמו של הפרופסור ההונגרי לדיסלב לסט, מומחה לתורת כלי הדם של הלב. פרופסור לסט יזם באוניברסיטת בן־גוריון, זמן קצר לפני מותו ב־1981, קרן שמפירותיה יוענק פרס אקומני דו־שנתי בינלאומי. הפרס נועד להעניק עידוד והכרה לאישיות מסויימת על תרומתה הבולטת בלימוד, מחקר, ופעילות המובילה להבנה הדדית בין הדתות.

חתן הפרס הראשון, הקארדינאל אטשגרה, שיגיע לבאר־שבע בעוד חודש כדי לקבל את הפרס, נמנה עם המנהיגים הדתיים הבולטים בזמננו. הוא מקורב ביותר לאפיפיור ומקדיש, כך נאמר בהודעה שפורסמה באוניברסיטה, מאמצים רבים לטיפוח יתר הבנה בין בני הדתות השונות.

במאמריו הרבים הוא קורא לקהילות היהודיות והמוסלמיות לשיתוף־פעולה ביניהן. בכנס הבישופים ב־1983 קרא לכנסיה להתפייס עם היהדות. את הפרס יעניק לקארדינאל הפרופסור פנחס פלאי, ראש הקאתדרה לערכי היהדות באוניברסיטת בן גוריון.

הקארדינאל אטשגרה — תרומה להבנה בין הדתות (צילום: אייל פישר)

מפלאי הריבית

בין ירידה נומינאלית לעלייה ריאלית

עם פרסום מדד המחירים לצרכן הסתבר, כי המחירים הסיטוניים של תפוקת התעשייה המקומית עלו בחודש אוקטובר ב־3.2 אחוזים. לאחר שבספ־טמבר עלו ב־2.6 אחוזים. המחירים, כידוע, מוקפאים ובכל הנראה לא היו תזוזות רציניות בהעלאת המחיר הנקוב. בכל זאת, המוצרים התייקרו, והתמורה ליצרן עלתה למרות ההקפאה.

תופעה זו מוסברת בכך, שבמחיר המוצר מורידת הלשכה המרכזית גם את תנאי האשראי שבהם נרכש המוצר, משך זמן האשראי ושיעור הריבית. גם תנאים אלה הוקפאו בצה, עם הנהגת התוכנית הכלכלית החדשה, ובכל זאת חל בהם שינוי למעשה.

תחשיבי המחירים הסיטוניים של המוצרים ערב התוכנית הכלכלית כללו בדרך כלל 30 עד 60 יום אשראי, בריבית הנומינאלית המקובלת אז, של 20 אחוז לחודש. הלשכה מדדה את המחיר, פחות שווי האשראי הכלול בו. כלומר, יצרן שמכר מוצר ב־100 שקל באשראי ל־30 יום, קיבל עם ניכוי האשראי 80 שקל ריאליים בעת מסירת המוצר. הריבית הנומינאלית האפקטיבית בנובמבר ירדה ל־7.5 אחוזים. אותו יצרן המשיך למכור את מוצריו במחיר המוקפא, ובאותם תנאי אשראי, אך בנובמבר הוא כבר קיבל תמורת סחורתו 100 שקל פחות 7.5% ריבית נומינאלית, כלומר 92.5 שקל, כלומר — הסחורה התייקרה, עקב הורדת הריבית, בכ־16%!

יש כאן הגדלה של ההכנסה הנומי־נאלית של היצרנים, על חשבון ענפי השיווק. משום כך, אגב, היצרנים כיום מוכנים למכור את מוצריהם כמזומנים, אלא רק בתנאי אשראי שהיו מקובלים ערב ההקפאה.

אך הבה נראה גם מה קרה אצל היצרנים. היצרן כלל בתחשיב המוצר ביוני 20 אחוז ריבית נומינאלית. מאחר שבאותו חודש היתה אינפלציה בשיעור כ־15%, שילם היצרן למעשה ריבית ריאלית של כ־5% בלבד.

בחודש ספטמבר, למרות שהריבית הנומינאלית ירדה ל־12%, הריבית הריאלית עלתה ל־9% (כי האינפלציה ירדה מ־15% ל־3%). כלומר, למרות הירידה הנומינאלית בשיעור הריבית, הנטל הריאלי של הוצאות המימון עלה, לגבי היצרן הבודד.

לכאורה, קיימת הסתירה בין התופעה של ירידת הריבית הנומינאלית, שהלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מורידת כרכיב במחיר המוצר, לבין עליית שיעורי הריבית הריאליים. אך הסתירה איננה ממשית — היא דומה במהותה למדידת מחירי הדירות, שעלו במונחים שקליים נומינאליים, למרות שמחירם הדולרי ירד. כל מחיר הוא, מבחינת סל הצריכה של המשפחה ומדד המחירים לצרכן, רק "נומינאלי", לא "ריאלי".

באוקטובר־נובמבר התמונה, מפי הנראה, תתאזן ונטל הריבית הריאלית ישתווה לזה ששרר ערב הפעלת התוכנית הכלכלית החדשה, אולם במשך 4־5 חודשים הסקטור היצרני סבל קשות. הנזק שנצבר ב־3 חודשים אלה הוא נזק שהמשק העסקי לא יוכל לשלמו ומהווה לחץ על המחירים.

קשה מאוד לאמור את המצב של כל פירמה בודדת. מצב זה תלוי ביחס בין החוב לבנקים לבין האשראי ללקוחות, והיחס משתנה בין עסק אחד למשנהו. באופן סטטיסטי, כפי שניתן להסיק מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, אכן קיבלו פיצוי כמעט מלא. לכן, בכל מקרה, אין שום סיבה להעלאת מחירים כללית. גם אם יש מקום לבדיקה ולהפשרת מחיריהם של מוצרים בודדים אצל יצרנים אחרים.

צ.ט.

משחק לא מכובד

בנק ישראל מצא את הדרך להדוף את הביקורת על הריבית הגבוהה שהוא גובה. "הבנקים אשמים", טוען הבנק המרכזי. "העמלות והתשלומים האחרים שגובים הבנקים המסחריים על חשבון הריבית, הם שמעלים את מחיר הכסף".

הטענה העקרונית הזאת אכן צודקת: התשלומים הנלווים לריבית הם אלה שמייקרים אותה. עד כדי הכפלת שיעורה, ואף יותר מכך.

כמה דברים אמורים?

ובכן, קודם כל ישנה ריבית "הפריים", הריבית הבסיסית. ריבית הפריים חלה על האשראי הניתן ללקוחות טובים. מעבר לכך נוהגים הבנקים לגבות תוספות על הריבית. בעולם הרחב נעות התוספות האלה בגבולות של שמינית האחוז. אצלנו, כאשר ריבית הפריים היתה ברמה של 20 אחוז לחודש, נהגו הבנקים לגבות תוספות מיוחדות, לפי סוג הלקוח, בין 0.5 ל־3 אחוזים לחודש, דהיינו תוספת למחיר הכסף שבין 2.5 אחוזים ל־15 אחוז מן הריבית.

התוספות עלו

מאז ירדה הריבית הבסיסית לרמה של 4 אחוזים, אך התוספות של הפריים נשארו באותה רמה, ומהוות עתה משהו בין 12.5 ל־75 אחוז מן הריבית הבסיסית — שיעור שבעולם הרחב הוא בגדר טירוף (כלומר יש לקוח המשלם ריבית של 7%, במקום 4% הבסיסיים).

במקביל לריבית בסיסית נגבית על־ידי הבנק עמלת־הקצאה בשיעור של 2.5 אחוזים לרבעון. הבנקים נוהגים לגבות את העמלה מראש. עמלת ההקצאה נגבית מכל סכום קו האשראי, גם אם הניצול בפועל היה רק חלקי. מקובל לחשב את הגובה האפקטיבי של עמלה זו כשווה־ערך לריבית חודשית של אחוז אחד. לפני כשנה, היה משקלו של האחוז האחד הזה כ־5 אחוזים משיעור הריבית הבסיסית; היום משקלו הוכבד ביותר — תוספת של עוד 25 אחוז (!) למחיר האשראי.

תשלומים אלה לבדם מכפילים את שיעור הריבית. על כך יש להוסיף את הריבית המיוחדת המשולמת עבור "חריגה" מן האשראי שאושר. התוספת עבור הריבית החריגה נעה בשיעור של 4־4.5 אחוזים לחודש, דהיינו היווה תשלום זה כחמישית מן הריבית הבסיסית, היום שיעורה שווה, ואף עולה, על שיעור הפריים.

החריגה והתשלום

בעניין זה יש להוסיף, כי הבנקים טוענים שהתשלום עבור חריגה מקווי האשראי נועד לפצות אותם על קנסות הנזילות הגבוהים, שהם עצמם משלמים על חריגה מהוראות הנזילות. טענה זו אינה מדוייקת. התשלום עבור חריגה מן האשראי שהוקצה אינו קשור לחריגות של הבנקים עצמם מהוראות הנזילות של בנק ישראל ולראייה — הלקוחות משלמים אותו גם כאשר יש לבנקים עודפי נזילות גדולים. למעשה, מאחר שהבנקים לא הגדילו את מסגרות האשראי הרגילות בהתאם להתפתחות האינפלציה, נאלץ כמעט כל לקוח לחרוג ולעבור למצב של ריבית חריגה. מנקודת ראות הבנקים זוהי תוספת לממוצע של מחיר הכסף. אם לסכם את כל התוספות האלו יתברר, שהמחיר הממוצע של האשראי המשך הוא עדיין כ־9 אחוזים לחודש. אלא שבניגוד לטענת בנק ישראל, לא הבנקים המסחריים אחראים למצב הזה (או רובו), גם אם הם נהנים ממנו: אלא דווקא הבנק המרכזי, שעל־ידי מדיניות המוניטארית הקשה מכתיב את המחיר הגבוה של האשראי המצוי במחסור תמידי. ההפחתה של התשלומים הנלווים, בדיוק כמו הריבית, היא בידיו של בנק ישראל, ובידיו לבצע אותה בקלות רבה, מהיום להיום.

להרוויח זמן

מדוע, אם כן, גלגל בנק ישראל את הכדור לכיוון הבנקים? שם המשחק הוא, פשוט — להרוויח זמן.

ועל זה יש להתפלא. אפשר להבין משחק שכזה כשמדובר באיש עסקים. המנסה לדחות תשלומים על־ידי שליחות הצ'ק בדואר ישראל, אבל זהו בהחלט מצב לא מכובד לבנק ממלכתי. אם יש צורך להפחית את הריבית, צריך לעשות זאת מיד. ואם יש רצון לשמור על הריבית גבוהה, כמו שחושבים כמה אנשים בצמרת בנק ישראל, יעמדו הם על שלהם. אבל לשחק בלהרוויח זמן, פשוט לא מכובד.

ראובן זיו

גלגלי הבורסה

נדנדה מק"מ־הסדר

מהפך קטן חל אתמול בשוק המניות. למניות ההסדר היה ביקוש התחלתי של 2.25 מיליארד שקל וערך השוק שלהן עלה ב־50 מיליון דולר. לעומתן סבלו המניות החופשיות מהיצעים מוגדלים ב"בדבות" שבהן וערך השוק שלהן ירד ב־27 מיליון דולר. בשוק איגרות החוב היה ביקוש התחלתי של 5.5 מיליארד שקל לצמודות למדד, ושל 3 מיליארדי שקלים לצמודות לדולר. הנפקת מק"מ של בנק ישראל נכשלה. הציבור רכש רק כ־6.5% מהצעת הבנק.

בנק ישראל הציע אתמול 2 סדרות של מלווה קצר מועד בשווי נקוב של 220 מיליארד שקל, האחת בשווי נקוב של 120 מיליארד שקל ל־4 שבועות, והשנייה בשווי נקוב של 100 מיליארד שקל ל־56 ימים. משתי הנפקות אלה רכש הציבור רק ב־14.5 מיליארד שקל: כ־9.7 מיליארד שקל מהסדרה הראשונה וב־4.8 מיליארד שקל, מהסדרה השנייה. המחזור במלווה קצר מועד הסתכם ב־31.4 מיליארד שקל והתשואות החודשיות נעו בין 2.7% ל־3.33%.

שער הדולר היציג ירד ב־6 שקלים, ב־0.4%. דולר נוסעים ירד ל־1,746.30 שקל. מחיר הדולר השחור נע בין 1,560 ל־1,570 שקל.

בשוק המניות ירדו אתמול 178 שערים, לעומת 96 שעלו ו־142 שנשארו בלי שינוי. מהם 43 ירדו ב־5% ויותר ו־17 עלו ב־5% ויותר. נרשמו 10 "מוכרים בלבד" ו־5 "קונים בלבד". המחזור בשוק המניות ירד ל־2.8 מיליארד שקל, מזה יותר ממיליארד שקל במניות ההסדר.

במניות ההסדר עלו ב־%: פועלים ש' — 1.4; פועלים מ' — 1.1; כללי — 2.0; בל"ל — 1.1; מימון סחר 5 — 0.2; אגוד רג' — 0.5; דיסקונט א' — 0.6; מזרחי ש' — 1.6; מזרחי מ' — 1.0.

התשואות החודשיות במניות ההסדר המובילות נעו בין 14.08% ל־14.53%. הפועלים ש' — 14.18, הפועלים מ' — 14.26.

במניות ההשקעות היתה נטייה לירידות עד 10% במניות ביטוח, נטייה לירידות עד 5% היתה במניות של חברות להשקעה ושל מסחר ושירותים. מגמה מעורבת, עד 4% היתה במניות חיפושי נפט, תעשייה, מקרקעין ומוסדות מימון ענפיים.

בשוק איגרות החוב היו ירידות עד 3.3% בצמודות למדד מסוג "שגיא". בסוג "גליל" היו עליות עד 3.1% וירידות עד 5.5%. בצמודות ב־80% למדד נרשמו עליות עד 1.3% וירידות עד 2.1%. בצמודות לדולר היו עליות עד 1.4% בסוג "גלבוע", ועד 0.8% בסוג "ארמון". בסדרה האחרונה של "ארמון" — 2508 — הגיעה העלייה ל־5.6%. בצמודי הדולר היו עליות עד 1.4% וירידות עד 2%. המחזור בשוק האג"ח הגיע ל־4.8 מיליארד שקל, מזה כ־1.9 מיליארד שקל בצמודות ב־80% למדד בלבד.

אלחנן הורוביץ

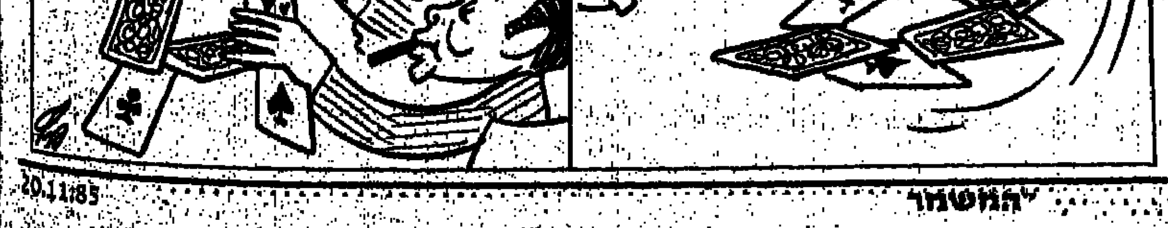

מה למדתי בוושינגטון ובבוסטון (2)

עם סטנלי פישר בבוקר יום ראשון

מאת פ. סבר

הרכבת התחתית של בוסטון היא חשמלית שירדה שאולה. ספינה טרופה הנישאת אל גורלה המעורפל בתוך מבוך של מינהרות חצובות במעמקי האדמה. רק מחוץ למרכז העיר היא מתרוממת מן המיכרה, והופכת לחשמלית פרברים רגועה. מבעד לחלונות דועכת לאיטה התפארה הגדולה של הסתיו בניו אינגלנד, אומרים הסתיו היפה בעולם. באמצע נובמבר, הארום כבר התלכלך בצבעי פחם שחורים ובאפור שמימי כבד. וגם הצהוב כבר איננו זהב. ובכל זאת, הנסיעה האיטית בין החורשות הצפופות בכתום אחרון מותירה אותך פעור־עיניים. העיירה ניוטון רחוקה ממרכז בוסטון בשישים סנט בכיוון אחד, הלוך, ובדולר וחצי בכיוון השני, חזור; להפרש המחירים אין הסבר אלא בכך שתושבי הפרבר האמיד הזה צריכים לסבסד את החשמלית, הבלתי שימושית מבחינתם.

ביום ראשון בבוקר אני לבד בקרון, וכמעט לבד בין רחובות העיירה; רק מדי צומת חולף לידי איזה רץ למרחקים בינוניים, אינטלקטואל או מנכ"ל או יום עמוס שהתלבש בטריינינג קצר והוא מקשה את שריריו בריצה. ואני לאיטי, נובר ברגלי בערימות העלים שנשרו, אוסף ערמונים דוקרים, וערמונים חומים שקליפתם התפשטה מהם, וגם עוצר ליד כל סנאי מקפץ להתבונן בו כבר־סיס של זכרונות רחוקים לא מעכשיו ולא מכאן. וכך אני מגיע למקדש עמנואל, מבנה לבנים מוצק, רחב, יקר מאוד. המארח לארוחת־בוקר של יום ראשון את פרופ' סטנלי פישר המפורסם, אחד משני היועצים הכלכליים האמריקניים של ממשלות ישראל וארה"ב. אשר ירצה לחברי "ברית האחים" הקונסרבטיבית על דא ועל הא, וגם יענה לשאלות אחינו המודאגים. הכניסה חופשית. הארוחה בהתנדבות.

מה לאתר כמוני במקדש עמנואל, בחברתם של כמאה יהודים מבוגרים מאין כמותם, השמנה והסלתה של פרבר, המורכב כולו על טהרת השמנה והסלתה, ביום ראשון של סתיו אינדיאני, אחרון? "מדוע", אמר סטנלי פישר, כשצילצלתי אליו שעה קלה לאחר שחזר מביקור בן שבוע בארגנטינה, "מדוע שלא תבוא לאכול איתי ארוחת־בוקר במקדש עמנואל? אני ארצה שם איזה חצי שעה לחברי הקונג־רגציה, ואחר־כך ניגש אלי הביתה ונמשיך לשוחח". דווקא כן, השבתי, זה עשוי להיות ממש נפלא ("GRAET"). וכך אני יושב מול צלחת של טונה מעושנת המדיפה ריח בינוני, ביצה מקושקשת בסגנון חדר־אוכל וקפה שהלבין מכרושה, ושומע את שבחי המתנדבים שהכינו לנו את האוכל הנפלא ("WONDERFUL") הזה. וגם על חילופי הגברי בהנהגת הקהילה הקונסרבטיבית המקומית אני שומע בפירוט רב, ומוחא כפיים ברצון לנשיא יוצא ולנשיא נכנס, לגזבר וגבאי וחזן, עד שתם הכל, כל ההצגה היהודו־אמריקנית, שאת קסמה יכול לאהוב רק מי שחי כאן, ונשאר רק סטנלי פישר.

בין צ'ילה לארגנטינה

פרופ' סטנלי פישר נולד ברודזיה (זימבבווה היום), היגר משם לדרום־אפריקה, לבריטניה ולבסוף לארה"ב. הוא מרצה וחוקר כלכלה במכון האוניברסיטאי לטכנולוגיה של מסצ'וסטס, האם.אי.טי הנודע, המתחכך, המתחרה והמתגרה בהארוורד. פרופ' פישר הוא המומחה מס. 1 בארה"ב לכלכלת ישראל, אבל זו לו התעניינות אחת מני רבות: הוא מגזע הכלכלנים הצעירים הנפלאים ("SUPER") של אמריקה הם, הפורצים את גדרות ההתמחות הצרה, וכל המדע משמש להם שדה מחקר אחד. בארץ ביקר מספר פעמים, הרצה, ייעץ, התרגז ושמח. ידידים רבים לו בין מורי הכלכלה שלנו ולכן מיותר לספר שהוא מדבר עברית יפה, קצת שומר מסורת, ומכאן השתייכותו לזרם הקונסרבטיבי. בקיצור, אחד מן החברה.

לפני כשנה, כאשר פנה שר החוץ האמריקני לפרופ' פישר להשתתף בוועדת המומחים שתבחן את המדיניות הכלכלית הישראלית, תבחן ותמליץ, הוא נטה להשיב בשלילה, ביודעו את הגישה האנטי־ישראלית שאיפיינה בעבר פקידים בכירים במשרד הוושינגטוני. אך עם שולץ, כך אמרו לו הידידים, זה אחרת — ואכן, פרופ' פישר מוכן לדבר בשבחו של השר ושל גישתו אלינו. ובכלל, יש בדבריו ובשיחתנו איזו שמחה של ידיד אמיתי, הרואה חבר נחלץ מצרה.

"עם הפעלת התוכנית המקיפה ביולי", אומר פרופ' פישר, "אני חושב שאתם מתחילים להיחלץ מצרה, ובמחיר קורבנות אמיתיים. אומות המוכנות לשאת בנטל כבד כדי לצאת מן הבוץ, זוכות להערצה כללית ולסיוע, שלבסוף אף אינן נזקקות לו. אבל אומות אחרות", הוא מוסיף, ומתכוון גם לזמנים אחרים שלנו, "התנית כל שינוי וכל מאמץ עצמאי בסיוע מבחוץ ב"מגיע לי", נחשבות לפראזיטיות ומאבדות יוקרה בינלאומית; לבסוף תמיד חסר להן עוד מיליארד ועוד מיליארד". וזה אחד ההבדלים שנתגלו לו בסיורו האחרון בין צ'ילה לארגנטינה: זהו גם, הוא אומר, ההבדל בין המדיניות הכלכלית הישראלית היום ובשנות הממשלה הקודמת.

משבר הצמיחה ומשבר הניהול

פרופ' פישר הבחין אצלנו בשני משברים: המשבר הארוך, של נפילת הצמיחה, והמשבר הקצר יותר, של ניהול משקי לקוי. למשבר הראשון סיבות שהיו לא מעט מחוץ לשליטתם של המדינאים הכלכליים, המלחמות, הנפט, זעזועי ההיצע העולמי. אבל הטיפול בשורשי הרע הללו היה כושל ומכשיל. ואם יכלה ישראל לנהל מדיניות כלכלית טובה יותר בשבע השנים האחרונות? על כך משיב פרופ' פישר: "כן" בלתי מהסס. "תקופתיות", הוא אומר, "ההיגוי הכלכלי של הממשלות הקודמות היה "גרוע ביותר". גם פרס איכזב לפני שנה, כאשר הבטיח בארה"ב לדאוג לכלכלה "אמיצה", וכל מה שיצא מזה היתה עיסקת־חבילה צולעת, שהרעה והזיקה.

והשעה בתחילת הקיץ, אומר פרופ' פישר, היתה הרגשה שישראל פשוט מאבדת את המכנסיים. בלית ברירה הופעלה תוכנית ייצוב מקיפה, שפרופ' פישר קושר לה את הכתרים של "נוקשה", "לוחצת חזק" ו"בלתי־מתפשרת". כששמות התואר האלה הם בפיו מחמאות מובהקות. הוא מתאר את מנהיגותנו הפוליטית כמי שנאלצה "לבלוע את הפחד המסורתי שלה מפני האבטלה ולשקול מה עדיף — גאות עכשיו ומשבר חמור אחר־כך, או תקופת־מעבר קשה עכשיו, וצמיחה אחר־כך"; בשיחה לעומק הוא מרחיב את הדיבור על ההכרח להנהיג בארץ, כבר עכשיו, שינויים מוסדיים ומבניים במשק הישראלי, שיבטיחו את ההאצה הרצויה בפעילות הכלכלית "בבוא הזמן". מתיז כדרך כלל נוטה פרופ' פישר לתמוך בהערכתו של פרופ' מיכאל ברונו,

פרופ' סטנלי פישר — התוכנית (בינתיים) עובדת

שאין להתיר את הרצועה לפני הקיץ הבא, אבל מקפיד שלא להשיא עצות מפורטות מדי. "בהתחלה", הוא אומר, בהרהור דקיק של השתאות, "כל תוכנית הקפאה עובדת. גם זו שלנו עבדה ב־1971. הבעיות מופיעות בשלב השני". לכן האופטימיות שלו היא "מותנית", "מסוייגת". סימן ההצלחה המובהק בעיניו איננו הירידה בקצב האינפלציה דווקא, אלא הירידה בגרעון הממשלתי.

פרופ' פישר מודע לדילמה, שאותה הוא מספר גם לשומעיו היהודיים (המוכנים בשלב זה של ההרצאה לסיים כבר את הבוקר המלומד, ולהתפזר לחווילותיהם השקועות בשלכת), וגם בשיחתנו: מצד אחד, קיצוץ נוסף בגרעון התקציבי בלתי נמנע, ומצד שני ההוצאה הממשלתית כבר נצטמצמה ואתם "חותכים קרוב מאוד לעצמות". אין עודפי שומן או בשר, אולי רק איזה קיפול אקראי שניצל בנס מן הסכין. לכן, למרות שבעקרון היה מעדיף לראות הורדה נוספת בהוצאה ממשלתית, כמאקרו־כלכלן מוכן פרופ' פישר גם להגדלת נטל המיסוי נטו. ובלבד שהגרעון התקציבי הכולל של ממשלת ישראל לא יעלה על 4% עד 5% מן התוצר הלאומי. חשוב הדגש על ה"כולל"; כבר היום הגרעון התקציבי מן הפעילות הכלכלית הריאלית של הממשלה נמוך מאוד, אחוז אחד מן התוצר, אך על כך מתוספים תשלומי הריבית על החוב הממשלתי הפנימי, הנוטלים עוד כשמונה אחוזי תוצר. מדובר, אם כן, בתקציב פעולות "יותר ממאוזן".

זמן מה לפני הפגישה עם פרופ' פישר, הגיעו אלי ידיעות על מתח השורר בינו (ובין חברו לצוות הייעוץ האמריקני, פרופ' הרברט סטין) לבין השר שולץ וצוותו בנושא הרגיש של קיצוצים בתקציב הבטחון הישראלי, כאשר הפרופסורים תובעים להקטין, והשר מתנגד בכל תוקף. האומנם כך? סטנלי פישר מכחיש בלשון חדה וחד־משמעית שהתפטר מן הייעוץ, ומוסיף: "אינני מקבל החלטות פוליטיות". התרשמתי שבשורה האחרונה, דעתו היום על קיצוצים אפשריים בתקציב הבטחון הישראלי אינה נוגדת את זו של מחמ"ד (מחלקת המדינה) בוושינגטון, שאנשיה הם לדעתו, "סימפאטיים ביותר כלפי ישראל": אפשר משהו להפחית, אבל מעט.

מדינה מתגברת

בכיתו, בלי הקהל היהודי השכונתי, שידיעותיו על ישראל כה מצומצמות שאינך יכול אלא לשרטט לפניהם את הנושים העיקריים של כלכלתנו ממעוף ציפור גדולה, מתייחס פרופ' פישר גם למיפורטים מדוייקים של התוכנית הכלכלית. אבל, באולם קבלות הפנים של מקדש עמנואל, תחת הדגלים המוצלבים של ישראל וארה"ב, הוא משתדל בעיקר להקרין לעבר שומעיו בטחון בעתידה של ישראל. הוא מספר בלהט על התעשייה הישראלית הנפלאה, על אנשי עסקים ויזמים קיבוציים מעולים ("SHARP"), על היצוא והשיווק והבדאיות הבלתי־מוטלת־בספק של השקעה אמריקנית נכונה בישראל. לשאלתו של יהודי מודאג, האם "כל זה — היציבות, הריסון, ההצלחה — לא יתפוצץ יום אחד?" משיב סטן בשלילה ואומר ש"אין במשק הישראלי סימנים המבשרים התפוצצות קרובה". לשאלה אחרת, איך המסכנים הללו, כלומר אנחנו, יכולים לשוב ולצמוח, הוא משיב, שאכן נוכל, בקצב של לפחות חמישה אחוזים בשנה לנפש; משום שהתאונה הקשה שהיתה לנו במסלול הצמיחה נגרמה לא במעט על־ידי האוחזים בהגה. והם התחלפו. והסיוע האמריקני חייב "יעזור להם לעזור לעצמם".

אך נושא הסיוע מטריד את פרופ' פישר ברובד יותר עמוק, של השקפת עולם וריבונות מדינית. לא נוח לו, כמו למרבית הכלכלנים היהודיים בארה"ב, עם התדמית של ישראל כתלויה על צווארה של אמריקה. גם אם לא כאבן־ריחיים אלא כתכשיט יקר, יקר, לבטח. מטעם זה, מתחושה של ריבונות ישראלית המגבילה את עצמה על־ידי התליות לסיוע של עוד ועוד, משבח פרופ' פישר את הביקור האחרון של פרס בארה"ב ואת היותנו היום כמו ארגנטינה. אך לא כמו צ'ילה. מדינה מתגברת.

טור החדשות

מספנות ישראל

קשיים בקבלת הזמנות מארה"ב

"אם נקבל את ביצוע הפרוייקט של בניית הצוללות לצבא ארה"ב, תהיה למספנות ישראל תעסוקה ל־580 עובדים למשך 12 שנה" — אמר אתמול שר התחבורה חיים קורפו, בישיבת הוועדה לביקורת המדינה של הכנסת.

הוא מסר, כי הטיל על אלוף (מיל.) זאב אלמוג, לשעבר מפקד חיל הים, לטפל מטעמו במציאת שותפים פוטנציאליים בארה"ב למספנות. כן ינסה לטפל בהשגת עבודות נוספות למספנות, במסגרת שיחות שינהל עם אנשי ממשל אמריקניים.

עתה מצפים לשובו של שר הביטחון מארה"ב, שם הוא מנהל שיחות לקבלת עבודות בניית הצוללות האמריקניות במספנות הישראליות. עבודות אלה, אם יתקבלו, יהיו בהיקף של 13 מיליון דולר לשנה.

לכתבנו נודע, כי במסגרת ביקורו של השר נתגלו קשיים בקבלת הזמנות בארה"ב, כיון ש"מספנות ישראל" אינה עומדת בדרישות התקן האמריקניים.

בדברו לפני הוועדה אמר השר, כי שלוש ועדות קבעו שמקומן של מספנות ישראל הוא בכפיפות למשרד הביטחון, ולא למשרד התחבורה כפי שהמצב כיום. שכן סיכויי המספנות להשתלב בשוק האזרחי קטנים ביותר. לפיכך, אמר השר, יש להגביר את התעסוקה הבטחונית של המספנות.

עוד אמר, כי במסגרת תוכנית ההתייעלות של המספנות וצמצום מספר העובדים מ־680 ל־475 יש להבטיח כי האוצר ישריין כספים לתשלום פיצויים לאותם עובדים שיפרשו במסגרת ההתייעלות.

1332 חברות בקשיים

1332 חברות ועסקים כלולים ברשימת החברות בקשיים של דן אנד ברדסטריט בסוף חודש אוקטובר — גידול של כ־13% לעומת החודש הקודם. עם זאת, מורגשת האטה בקצב גידול הרשימה מאז חודשי השיא של יוני ויולי.

שיעור החברות המייצגות את ענף הבנייה ברשימה גדל מ־12% ל־18%. חלקן של חברות המסחר והשירותים ברשימה ירד מ־27% ל־21%. שאר הענפים שמרו על יציבות.

הענפים המובילים: מסחר ושירותים — 21%, בנייה — 18%, תחבורה, נסיעות ותיירות — 13%, מתכת — 12%, חשמל ואלקטרוניקה — 7%, טקסטיל — 7%, כימיקלים, מזון ותרופות — 7%, מחשבים 5%, אחרים — 10%.

ברשימה כלולות חברות אשר נקלעו לקשיי נזילות המשפיעים על מוסר התשלומים שלהן, חברות המתקשות בעמידה בהתחייבויות לאספקת סחורה, חברות שפעילותן צומצמה באופן ניכר תוך פגיעה במצבן הפיננסי, וכן חברות שחדלו לפעול, או שמונה להן כונס נכסים.

"חברת דן אנד ברדסטריט" מציינת, כי אי־הוודאות במשק הישראלי מתבטאת בכמות גדלה והולכת של הזמנות מהארץ ומחו"ל לדו"חות עסקיים על החברות הישראליות. מרבית החברות הזרות מבקשות גם מידע ערכוני על הצעדים הכלכליים במשק הישראלי. מסניפי "דן אנד ברדסטריט" בעולם נמסר, כי מרבית הפונים מביעים אמון בחברות הישראליות וביכולתן לעמוד בהתחייבויותיהן.

"רים"

היעד — לעבור בשלום

"למרות הקשיים האובייקטיביים, חברת "רים" עשויה לעבור ללא זעזועים את התקופה הנוכחית, הקשה במיוחד למפעלי התעשייה בארץ ולענף הרהיטים בפרט" — קובעת חברת הייעוץ "מסר" בסקירה על "רים".

"מסר", השייכת לחברה המרכזית לניירות־ערך, קובעת בסקירתה כי הנהלת "רים" נקטה צעדי ייעול שונים בשנה האחרונה, דבר המשתקף בעלייה התלולה בחלקו של הרווח הגולמי ממחזור המכירות, מ־44 אחוז ב־1982 ל־61 אחוז ב־1984, וכן בירידה הריאלית, בהשוואה למדד, של הוצאות ההנהלה והמכירות.

"למרות התחרות הקשה בשיווק הקמעונאי והסיטונאי, הצמידו את האשראי שניתן ללקוחות "רים" בארץ, לשער הדולר היציג, כדי לצמצם את הוצאות המימון", קובעת הסקירה ומציינת כי מכירת מגרש חברת "פרדייז", במיליון דולר, פתרה למעשה את בעיית נטל המימון של החברה. גם במחצית הראשונה של שנת 1985, היה לחברה רווח מתואם בסך 1,020 מיליון שקל. אך יש לזכור ש־390 מיליון שקל, הם רווח שנוצר משינוי שיטת הטיפול החשבונאי במלאי, ו־685 מיליון שקל, הם הכנסה מחברת ביטוח על הפסדי רווח כתוצאה משריפת מפעל "פרדייז" ב־1982. מפעולות רגילות צברה החברה הפסד של 46 מיליון שקל במחירי יוני 1985.

כלכלני "מסר" מציינים עוד, כי ההקפאה הביאה אמנם לירידת מחירים בשוק המקומי, אך הקפאת שער החליפין, לפחות לפי שעה, מצמצמת את תוצאות החברה בגין פרעון חלקי של אג"ח הדולריות (250 אלף דולר), ובגין תשלום ריבית של יתרת האגרות (ב־30 בספטמבר שילמה החברה ריבית על האגרות בסך 65 אלף דולר).

לדברי כלכלני "מסר", פעולות שננקטו לשיפור הרווחיות, כמו צמצום כוח האדם ב־10% בסוף שנת 1983, מימוש נכסים, שיווק אגרסיבי בשוק המקומי והגדלת הייצוא, תוך ריכוז בשוק האמריקני — החברה רכשה 25 אחוז ממניות החברה האמריקנית המשווקת את מוצריה בארה"ב — כל אלה, עשויים לתרום לכך ש"רים" תעבור את התקופה הקרובה ללא זעזועים.

אייל שגב

סולל־בונה:

לעבור לשבוע עבודה מקוצר

הנהלת "סולל־בונה" הודיעה על קיום דיונים מקיפים על המשמעויות הארגוניות והתפעוליות הנובעות מהמציאות הקשה החזויה בענף הבנייה בשנה הקרובה.

"הקיצוץ התקציבי, הקפאת מחירי הביצוע ועיקור הסיוע בגין תשומות הבנייה בפועל, מעמידים לפני הגורמים בענף הבנייה קשיים ייחודיים, העשויים להביא להפסקת עבודות ופרוייקטים", אומרת החברה.

הנהלת "סולל־בונה" מקיימת מעקב אחר ביצוע פעולות החסכון וההתייעלות שהונהגו באחרונה, לרבות ההצעה לעבור לשבוע עבודה מקוצר בן חמישה ימים בשכר יחסי בכל יחידות הקונצרן ובכל הסקטורים, צעד זה עשוי להביא לחסכון מיידי של 10% ויותר בעלויות השכר, ולשמש כחלקן צעד חילופי לפיטורי עובדים.

הנהלת הקונצרן החליטה גם להתאים את המבנה הארגוני לרמת הפעילות החזויה בשנת 1986.

הסידור המעשי של החלטה זו הוא צמצום מספר הסניפים, היחידות והמפעלים בחטיבת הקבלנות בחברה, באמצעות איחוד או מיזוג ביניהם. עד כה בוצע כבר איחודים של ארבעה סניפי בניין, שתי מחלקות כבישים ועפר, שתי מחלקות של עבודות מיוחדות ובנייה טרומית ושתי חברות תכנון והנדסה. לאחר ביצוע שלב זה פועלים במסגרת "סולל־בונה" 14 סניפי בניין וכבישים, לעומת 20 אשתקד.

השלב הקרוב שיימשך עד תום השנה התקציבית, יכלול צמצום מספר היחידות ל־10 בלבד. הצמצום בשלב זה יכלול גם יחידות משק עצמי, יחידות מטה ומרכז.

חברה ישראלית־יפאנית לביוטכנולוגיה

אורגניקס (ORGENICS) חברה לביו־טכנולוגיה הפועלת ביבנה, הקימה חברה משותפת עם חברת טקארה שוזו (TAKARA SHUZO) מקיוטו שביפאן, לפיתוח, ייצור ושיווק של חיישנים גנטיים (DNA PROBES).

אורגניקס, חברה־בת של אורגמת טורמינות, נוסדה בשנת 1983, מדעני החברה פיתחו דרך מיוחדת לסמן את החומר הגנטי ד.נ.א. (DNA) ע"י מודיפיקציה גנטית. וכן נוגדן מונוקלונלי המאבחן את השינוי הגנטי. כבר מתאפשר השימוש בסימון ד.נ.א. כאמצעי דיאגנוסטי לרפואה, וטרינארית, ולהגנת הצומח בחקלאות.

לטקארה עמדה בכירה בפיתוח ובשיווק של ריאגנטים להנדסה גנטית, ולה כ־70% מן השוק היפאני בתחום זה.

לאורגניקס־טקארה שני דירקטורים ישר־אלים — פרופ' מקס הרצברג, מנכ"ל אורגניקס (שיכהן גם כנשיא החברה החדשה) וד"ר פאלק פיש מנהל המו"פ — ושני דירקטורים יפאנים.

רדיו וטלוויזיה

מאת דורית גפן

עונש מוות

הנקמה אינה יועץ טוב

הוויכוח הציבורי בשאלה אם יש לחוקק חוק הקובע עונש מוות בישראל אינו יורד מסדר היום הציבורי. אם כי הוא מקבל תנופה מחודשת בכל פעם שמתרחש מעשה טרור ורצח מתועב על-ידי מחבלים.

אלה המצדדים בהפעלת עונש מוות מציגים את טיעוניהם משני היבטים — כוח ההרתעה של עונש כזה, וגמול, או במלה בוטה יותר — נקמה. התוכנית מפגשים, בהחיית דן מרגלית, העלתה לדיון — עימות את סוגיית עונש המוות. ואף הביאה את עדותו של יוסף שטרית. אשר רעייתו וילדיו (בתו אירים נצלה) נרצחו בפעולת מחבלים בקריית-שמונה ב-1974. שטרית, בעל הנסיון האישי הנורא, תומך ואף נאבק למען חקיקת עונש מוות.

הנקמה היא רגש טבעי ואנושי, כפי שאמר ד"ר דוד הד. אכן, יהיה זה בלתי אנושי שלא לחוש רצון לנקום ולגמול לרוצחים מתועבים. רבים יכולים להעיד על עצמם, כי הרגש או היצר הבסיסי הזה מתעורר אצלם לא פעם כאשר מתרחש מעשה תועבה מן הסוג שעליו דיבר השופט ברימוס חיים דבורין. כמו רצח בדם קר, או שוד אכזרי, או אינוס בנסיבות מחמירות — כל אותם מקרים של קיפוח חיי אדם בצורה נתעבת. אלא שהחוק והמשפט אינם צריכים להיות מושפעים מהאינסטינקטים הללו, ואכן השופט דבורין עמד בדבריו בעיקר על חשיבות ההיבט ההרתעתי שיש לעונש כזה לפי דעתו, ועל כן הוא מצדד בו. יחד עם זה סיפר בעצמו, כי באנגליה נהגו הכייסים להמשיך במלאכתם בצל עמודי התלייה. שעליהם נתלו באותה שעה גנבים כמותם. שנתפשו.

בעוד שד"ר הד התייחס לצד המוסרי-פילוסופי של נטילת חיי אדם ודיבר על הסכנה שבפגיעה בערך החיים, טענותיו של אברהם פכטר, אשר שימש כתובע ושופט צבאי, היו פראגמאטיות יותר. הוא התייחס בעיקר להטלת עונש מוות על מחבלים, ועמד בצדק על ההבדל בין רוצח-מחבל, אשר פועל מתוך מניעים אידיאולוגיים וממילא סכנת המוות לא תרתיע אותו, לבין רוצחים הפועלים ממניעים פליליים. לדעתו, הפעלת עונש מוות על מחבלים תשחק לידיהם של ארגוני החבלה.

מתי שמולביץ אשר נדון בשעתו למוות על-ידי הבריטים וזכה לחנינה, צידד בעונש מוות. הוא שילב בדבריו את שני ההיבטים — ההרתעה והנקמה. בהרגישו את סבלן של המשפחות, אשר רוצחי יקיריהן ממשיכים לחיות. השוואתו את המחבלים לאייכמן לא היתה במקומה. מתוך שביקש להחמיר את מעשי המחבלים. המעיט בייחודה של הזוועה הנאצית.

כפי שנאמר במהלך העימות. אין הוכחות חותכות כי עונש המוות אכן מרתיע, ואם ההרתעה מפוקפקת, הרי מה שנותר הוא הגמול והנקמה. והללו, עם כל הכבוד הראוי להם, אינם יועץ טוב, ובעיקר אינם שיקול, שיכול וצריך להכריע בשאלה כה רצינית.

ד"ר דוד הד – הרצון לנקום הוא אנושי

לאן נעלם האיזון?

לא פעם קשה להבין את שיקול הדעת של עורכי החדשות בטלוויזיה. דוגמה בולטת לחוסר הגיון ולהעדר כל שיקול דעת עיתונאי או פוליטי יכולנו לראות בשבוע שעבר, כאשר בתוכנית „מבט" שסיקרה את משבר שרון הובאו לאולפן שני ח"כים של הליכוד ומה עם השותפות האחרות בקואליציה האחדותית-לאומית?! אהוד אולמרט ודוד מגן, אשר בשינויי סגנון אמרו למעשה אותם דברים, ואף תקפו את ראש הממשלה ומפלגתו. אמנם טובים השניים מן האחד — ומה שהחסיר אולמרט יכולנו לשמוע ביתר תקיפות וכוונות מפי מגן, — אך הרי איננו מעזים לחשוד שעורכי החדשות רצו להעביר לנו את המסר הליכודי בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים, אך נשמעת בשני קולות כמעט זהים. והרי הפרשה ההיא נגעה לא רק לליכוד, אלא גם למפלגת העבודה — האמנם לא סביר יותר היה לעמת בין נציגים של שתי השותפות? אין מדובר כאן בשמירת האיזון „הקדוש", אלא בשיקול דעת ענייני שכלל לא הופעל.

חברים מספרים על טולסטוי

הכותרת הזו היא פלאגיאט, שכן ירון לונדון השתמש בה בסיכום הדיון המרתק שערך בתוכנית „סוף ציטוט" על טולסטוי. אבל התרשמותי מהשיחה שהתפתחה באולפן היתה דומה לשלו, ולכן הרשיתי לעצמי לשאול את הכותרת.

מנחם ברינקר, לנה סגל-טולסטוי ומשום מה לא גילה לונדון סקרנות לגבי השם שלה, ולא שאל אם יש קשר כלשהו בינה לבין הסופר, א.ב. יהושע ומוקי צור — יחד עם לונדון לא היו כבחינת חוקרי ספרות „אובייקטיביים", הבאים לנתח את הביוגראפיה של טולסטוי ומחפשים את טביעות אצבעותיה על יצירותיו האלמותיות. אלא כאנשים מעורבים מאד אשר אינם מסתירים. את אהבתם-הערצתם לדמויות הספרותיות של טולסטוי וכך למשל סיפר א.ב. יהושע כיצד פרץ בבכי כשקרא מלחמה ושלום בפעם המי יודע כמה.

מטבע הדברים כמעט בלתי אפשרי היה שלא להזכיר ואף להשוות בין טולסטוי לדוסטוייבסקי.

התוכנית עסקה גם בהשקפת עולמו „הטולסטויאנית" של טולסטוי, והאירה שתי זוויות קטנות אך מעניינות. האחת בדברי ברינקר, אשר ראה בפרופסור ישעיהו לייבוביץ מייצג במידה מסויימת את התורה הטולסטויאנית, ואף טען, כי הדימוי של מקל וסמרטוט בראשו (הדגל) הוא דימוי שאול מטולסטוי, שפרופ' ליבוביץ השתמש בו.

מוקי צור סיפר על א.ד. גורדון, אשר רבים ראו בו טולסטויאני, אך הוא עצמו דווקא הסתייג מכך.

אומיירה אהובתי

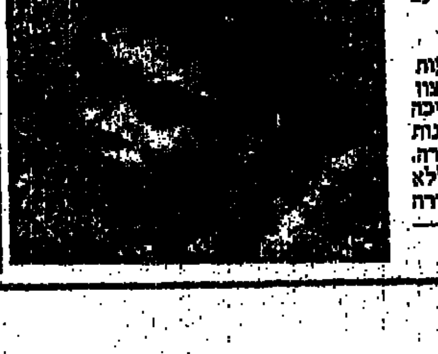

אומיירה אהובתי הקטנה והאמיצה. ילדה קולומביאנית, שחיוך הנצחון שלך, ברגע גדול של תקווה — כאשר חבל ההצלה, כמעט והגיע עדייך — טבע בבוץ הנורא, יחד עם אלפי הגוויות האלמוניות.

אומיירה הקטנה והאמיצה. ששים שעות במים העכורים הבוצים לא מתו את הרצון העיקש שלך לנצח את הגורל האכזר, שזיכה בבני עמך ובבני משפחתך. פניך הקטנות והעצובות מעל המים לא יישכחו במהרה. ילדה קטנה בתוך מים רבים. ללא דמעה. ללא זעקה. רק רצון עז וחזק לנצח. אומיירה אהובתי הקטנה האמיצה. את ניצחת — אנחנו הפסדנו.

תרבות ואמנות

בעריכת עלינה תורי

תיאטרון

תיאטרון המוות

טדאוש קנטור — במאי, שחקן, צייר ותפאורן — מגיע ארצה בדצמבר עם יצירתו „הכיתה המתה" בביצוע התיאטרון הפולני „קריקוט 2"

„הכיתה המתה" – סיפוח המציאות

מאת נפתלי עירוני

התיאטרון „קריקוט 2", הפועל לפי תורתו האסתטית של טדאוש קנטור, יציג את „הכיתה המתה" בתיאטרון נמל יפו בין 7 ועד 12 בדצמבר. תחת הכותרת על המחזה „ישיבה דרמטית" מדברת בעד עצמה — קנטור, היוצר אינו מתכוון ללכת בדרכים המקובלות של התיאטרון אשר מכין ומעביר לצופים „הצגה". הוא מארגן ישיבה אשר בה הזדמנות לצפות ולחשוב כי האירועים אינם מובנים ואינם עוקבים אחרי קו מחשבה הגיוני, המוביל ברמז או בגלוי, למסקנה מסויימת.

קנטור, איש תיאטרון וצייר, שואף לתפיסה כוללנית, מקיפה, של העולם. בדומה לציירים המודרניים, העובדים עם חומרים שונים ומגוונים, כדי לחפש את המשמעות האנושית. או את ההיבט הקשור באופן ישיר לחיי הבן-אדם, בונה קנטור את עולמו התיאטרלי בהעדר השחקן הקונבנציונלי. במקומו מציג החפץ. או הבובה בעלת המראה האנושי, אבל ללא תגובה אנושית.

הופעה זו מוזרה ומעוררת ממבט ראשון מחשבה ורגש כי היא איננה מסמלת כוונה ספרותית, או רמז לאירוע מסוים, אלא מהווה השתקפות של החיים הרגילים במראה של המוות המאולתר. על פי השקפתו של קנטור משמעות החיים אינה יכולה להופיע בהצגת החיים כפי שהיא, מאחר שהמעורבות של האמן בתוכם משבשת ומונעת את הראייה. יצירת התמונה של מציאות קפואה שנעצרה, אשר משקפת את הספיחים של חיי העבר לאחר הסטירה, מלמדת ובונה משמעות.

הצופה מוצא את עצמו מתמודד עם עולם זר שנועד להיות העולם שלו עצמו. לאו-דווקא הפחד מלמד אותו הבנה יתרה אלא ההפתעה של דבר צפוי שלא נלקח בחשבון, במקום אנשים, מתמלא העולם בחפצים שלכל אחד מהם תפקידו. התיאטרון אינו עוד מקום מיוחד — במה שמתרחשים בה אירועים מיוחדים, כי נוצרת התקרבות בין כל המרכיבים של העולם הנקרא חיצוני. דבר זה מתאפשר בהשראת המחשבה המאחדת והמנתחת את המציאות. מחשבה הרואה במציאות זירה אחת.

קנטור, בתורתו האסתטית, מכנה תופעה זו כסיפוח המציאות. בניגוד לשיטה הנטורליסטית אשר נוטה לצלם את המציאות, כאן מדובר רק על התקרבות של כל פרט מתוך כוונה ליצור מכנה משותף ולמנוע את המרחק ואת הזרות הנוראה.

בשיחה חופשית שהתקיימה בפאריס, לאחר הצגת „הכיתה המתה", באוקטובר 83, ניסה קנטור לענות לשאלות הצופים ולהסביר את יסודות תורתו. השתתפתי בשיחה זו והרגשתי שמטבע הדברים לא ניתן להסביר תפיסה אמנותית זו שהיא אינטואיטיבית במהותה.

ייתכן שקנטור משתמש בסגנון פאראדוקסלי למדי דווקא כדי להתגבר על הקשיים הקשורים לאיורואות ולמוזרות של האמצעים האמנותיים שהוא משתמש בהם. מושגים, כמו תיאטרון של המוות, והמציאות של הדרג הנמוך ביותר, התיאטרון של האפס עשויים להצביע על כך שמדובר כאן על שלילת אמצעים קונבנציונליים כדי להיבנות מחדש על-ידי כל המרכיבים של העולם, החל מהפשוטים והעניים ביותר.

החלפת השחקן בבובה היא מעין יצירת שוויון בין חיי אנוש וחפצים. המשמעות היא שבעולם הפנימי של הצופה, המרכיבים משתווים זה לזה והרגש המופרז, המושם על ההתנהגות של השחקן עלול להפריע לאמיתות הקליטה. תפיסה זו היא, ביסודה מטאפיזית ורואה בכל מרכיב של המציאות אלמנט המשתלב בחלל הכלל. עולם שוויוני במובן המטאפיזי, אשר מוחק את הגבולות בין חי ומת הוא במידה מסוימת פועל יוצא מהתפיסה המדעית המודרנית, הרואה כל גוף קשור לאינסוף גורמים. מידת הזרות של הקירבה איננה תלויה באופיו המיוחד של האובייקט, אלא בתפקיד שהוא ממלא בתנועה הבלתי-פוסקת המקשרת בין כל הדברים.

קונצרט ראשון

החמצה לקופלנד

מאת אביבה שלח

התזמורת הקאמרית הישראלית עם המקהלה הלאומית רינת בניצוחו של סטנלי ספרבר, ותזמורת הפילהרמונית הישראלית עם להקת בת-שבע בניצוחו של שלום רונלי ריקליס — בשתי תוכניות מיצירות אהרון קופלנד.

לרגל יום הולדתו השמונים-וחמישה של המלחין האמריקני-יהודי אהרון קופלנד הקדישה לו תל-אביב מקום של כבוד בתוכניותיה. התזמורת הקאמרית הישראלית יחד עם המקהלה הלאומית רינת, יחדו ליצירותיו התזמורתיות והקוליות תוכנית מיוחדת, ואילו התזמורת הפילהרמונית אירחה את להקת המחול „בת-שבע" ב„מחווה לקופלנד", שכללה שלושה קטעי מחול למוסיקה פרי עטו.

לקופלנד חשיבות רבה כמלחין, מורה והוגה בשטחי המוסיקה השונים. ביצירותיו התווה דרך לגיבוש סגנון מוסיקה „אמריקנית" לאומית, בזכות השימוש המיוחד שעשה בניב העממי של היבשת כולה. אבל שתי ההזדמנויות שניתנו לנו לעמוד על חשיבות זו תרמו רק מעט לקירוב יצירתו והבנתה. רוב היצירות שהושמעו נוצרו במקורן למחול וניתן גם להגישן בצורה תזמורתית, אבל הגירסה ששמענו הפעם את ה„אביב בהרי האפאלצ'ים" לחסר עניין, נמשך ומשעמם; כזו היתה גם „העיר השקטה", לה האזנו פעמיים, האחת בצורה תזמורתית בתזמורת הקאמרית; שם דמתה לקונצרטינו לכלי קשת עם חצוצרה וקרן אנגלית אובליגטו, ושוב במחול עם רקדני בת-שבע שגם הם לא הצליחו להוסיף צבע וחיים למסכת היגעה של העיר הנרדמת. גורלם של שני הקטעים התיוריים לכלי קשת לא היה טוב יותר. רק נגינתו היפה של הקלרניתן המעולה אלי חרף תרמה מעט צבע וחיים בקונצ'רטו לקלרנית (עם פסנתר ונבל). גם אם היצירה איננה מסעירה במיוחד, בעיקר לא להאזין לה וכך גם לאוסף השירים האמריקניים העתיקים. ששרה מקהלת „רינת". למרות ש„רינת" דמתה יותר למקהלה חובבים נחמדה מאשר למקהלה „לאומית" מקצועית. רק המחול הקצר המסיים, „הודאון", היה קצבי, עשיר ומלהיב והוא שהרגיש כבינגו אנגלי את ההחמצה שהיתה.

מקבץ מוסיקה

נשים במוסיקה — פסטיבל בין-לאומי ראשון מסוגו

מאת דוד אור

● פסטיבל חדש מתחיל להיוולד בימים אלה והוא פסטיבל בין-לאומי ראשון בסוגו בעולם בנושא „נשים במוסיקה". המארגנת של הפסטיבל שייערך בקיץ היא עיריית באר-שבע והיא תהיה חגיגה של נשים היוצרות בכל שטחי המוסיקה: פופ, קלאסי, מודרני, ג'אז, וכך הלאה.

במסגרת האירוע יתקיימו סימפוזיונים, קונצרטים, אירועי רחוב אירועי מולטי-מדייה וקונצרט פופ-רוק עם אמניות מישראל ומחוץ-לארץ, בפתיחות החגיגות תבוצע על-ידי הסמפוניטה של באר-שבע יצירה מיוחדת, מאת צ'יפי פליישר, בניצוח ג'יזל בוקה בן דור. בין השמות שיופיעו בפסטיבל בולטת הצ'לנית ז'קלין דה-פרה, שנתנה את חסותה לאירוע.

במסגרת הפסטיבל ייערך „ערב שירי משוררות", בו יושמעו תריסר שירים חדשים בסגנונות שונים. למלחינות יש הזדמנות להתבטא — ללא לחץ של מסחריות — זה לא אירוויזיון, ולא תחרות ואת השירים יש לשלוח עד 31.12.85 לוועדת „ערב שירי משוררות" — תווים עם קסטה לפי הכתובת ת.ד. 5391 באר שבע, 84130.

● במוזיאון תל-אביב ייערך ב-28.11.85 קונצרט מעניין המוקדש לנושא שנוגע מקצת הוא השיר האמנותי על פואמות בשפת האידיש. התוכנית כוללת שני ביצועי בכורה של מחזורי שירים מאת עמי מעייני ויוסף צירפמן עם זמרת האלט מירה זכאי ועם יוסף צירפמן ליד הפסנתר. ינוגנו גם „השירה היהודית העממית" מאת דימיטרי שוסטקוביץ, ויצירתו של פרוקופייב „פתיחה על נושאים יהודיים" — בביצוע הרכבים קאמריים.

● דניאלה מיכאלי שזכתה לשבחים רבים על הופעתה בפסטיבל עכו בתוכנית היחיד כריסטינה, ספיליה, וכל השאר... המבוססת על שירי משוררות, יוצאת לדרך ותופיע בכל רחבי-הארץ. המפיק של תוכנית היחיד היא בית לסין — ואמנית מחוננת זו, שהיא גם רקדנית גם שחקנית וגם אמנית מייצג (פרפורמנס) — תוכיח בודאי שיש חיים אחרי עכו...

● אמנית נוספת שתגיע ארצה בקרוב היא החלילנית הדנית הצעירה מיכאלה פטרי, בביקורה הקודם בארץ לא הסתפק הקהל בפחות מחמישה הדרנים — והפעם היא תופיע ברחבי הארץ תחת שרביטו של אורי מאיר עם הסמפוניטה של באר-שבע. מיכאלה פטרי מנגנת בחלילית שהיא כלי נדיר בעולם המוסיקה של המאה ה-20 לבד מהקונצרטים עם הסמפוניטה תופיע מיכאלה ברסיטלים ב-23.11.85 בכפר סבא: ב-25.11 בירושלים: ב-26.11.85 במרכז טארג, בבית אריאלה בתל-אביב.

המפתחות בפנים

בעריכת יואב אביב

איטלקיות לוהטות, צרפתיות מעודנות

האדם מתכנן ויוצר בהתאם לצו ליבו. המכונית, כמו ציור ופסל, היא יציר כפיו של האדם ושומרת על זהותה המיוחדת, כמו כל יצירה. את הלהט האיטלקי קל למצוא באלפא-רומיאו ואת העידון קל לזהות בסיטרואן ★ המכונית כתבנית נוף מולדתה

רוב עמי העולם מאופיינים במספר קווי אופי בולטים, ולעיתים די באיזכור תכונה אחת כדי לדעת באיזה עם מדובר. בני העם הגרמני הם הפדנטיים ביותר. תכונת אופי זו היא שהקנתה להם יסודיות בכל מלאכה שהם מבצעים. כשמדברים על מזג חם הנוטה להתפרץ ללא מעצורים, מצטיירת מול העיניים ארץ המגף על יושביה ולא קבוצת האיים הבריטיים, המאכלסים בתוכם את הקרים והשמרנים שבבני-האדם. הלא הם האנגלים.

● למבורגיני קונטאש – אקזוטיקה איטלקית

היפאנים נחשבים לתכליתיים בעולם, ולראיה, התעשיה היפאנית וכושרה המסחרי. הצרפתים הם המעודנים. וכשמדובר בכסף, פאר ונוחות ללא תחרות, מיותר לומר כי הכוונה היא לאמריקנים.

תכונות אופי בולטות אלה באות לידי ביטוי לא רק בהתנהגות היומיומית של ילידי אותן ארצות, אלא גם ובעיקר במוצרי התעשייה שלהם. המוצר התעשייתי הנותן תמונה כמעט מושלמת לגבי אופיו של עם הוא — המכונית. אופיין של המכוניות ועיצובן הוא תמצית אופיים של המתכננים והיוצרים, בני העם. כשברצוננו לרכוש מכונית גדולה ונוחה, לא עולה בדעתנו לרכוש פיאט איטלקית או טלבו צרפתית, גם אם מדובר בדגמים הגדולים של חברות אלה. המחשבה על „ספינות האמריקניות" היא אינסטינקטיבית וטבעית ביותר. שברולט, קדילק, פונטיאק, אולדסמוביל וכל השאר, הן אוניות של ממש, אפילו לעומת הארג'נטה של פיאט. האמריקנים אוהבים הכל בגדול. לצד מרחב פנימי וגודל חיצוני מוגזם, מעניקה המכונית האמריקנית גם את הפאר והעושר האמריקני כו אתה חפץ.

ריפוד עור, חלונות חשמל, ונעילת דלתות אוטומטית, הפכו לסטנדרט בדגמים האמריקניים. בדגמי היוקרה האמריקניים אפשר למצוא גם מכוניות שנעילת הדלתות ופתיחתן מבוצעת על-ידי שלט-רחוק.

מכוניות הספורט האמריקניות דוגמת הקורבט, הטרנס אם של פונטיאק או המליבו של שברולט הן מכוניות גדולות. ב-12 השנים האחרונות, מאז שמשבר האנרגיה פקד את ארצות-הברית ואת העולם הצטמקו מעט מידותיה של המכונית האמריקנית.

גם מנועה של המכונית האמריקנית עבר דיאטה הצנחנית והצטמק לעיתים עד כמחצית מנפחו במקור. ואולם, חרף זאת, עדיין נשארה המכונית האמריקנית הגדולה והנוחה ביותר בשוק.

אודי, אופל, ב.מ.וו, פולקסוואגן ושאר המכוניות הגרמניות, יצרו לעצמן מוניטין של מכוניות המתקדמות והאמינות ביותר בעולם. וזאת, לצד מוניטין של גימור מושלם וכמעט אפס תקלות עם תווית מחיר גבוהה. הגרמנים השקדנים עוסקים כל העת בשיפור מכוניותיהם ובשיפור אמצעי הייצור. הם משקיעים יותר מכל תעשייה אחרת בעולם במחקר ובפיתוח, ומכוניותיהם משלבות רמת נוחות טובה, מרכב טוב ומנוע בעל אורך חיים גבוה. ביצועי מכוניות אלה ממוצעים, בדרך-כלל, עם נטייה לחלקה העליון של טבלת הביצועים. אך ב„פיניש" אין לגרמנים מתחרים. חברת מרצדס-בנץ היא החברה היוצאת דופן בשוק הגרמני והעולמי בכלל. זו מכונית המייצגת טוב יותר מכל מכונית אחרת את שאיפתו של העם הגרמני לשלמות.

מכוניות החברה מצטיינות הן ברמת נוחות ופאר מהגבוהים בעולם, והן במנועים עם מרכבים אמינים. גם בעת המשבר הכלכלי הגדול שפקד את גרמניה ואירופה ב-1924, לא נשברו במרצדס, ולאחר האיחוד עם בנץ המשיכו בייצור מכוניות יוקרתיות מפוארות.

עם השנים הפכו מכוניות החברה המאוחרת לסמל המעמד הגבוה. הן בגרמניה והן בשאר מדינות העולם. המזג האיטלקי החם דורש

● מרצדס בנץ – „יוקרה אמיתית"

מהמכונית להשביע את מזגו החם של בעליה האיטלקי, ולכך דרושים ביצועים וכוח רב. אין זה מקרה, שביצועי המכוניות האיטלקיות עולים על ביצועי רוב מתחרותיהן בכל שוקי העולם. המכונית האיטלקית מבליטה, אולי יותר מכל מכונית אחרת, את אופיים של מתכנניה ויוצריה.

פיאט היא יצרנית הרכב הגדולה ביותר באיטליה ובאירופה. האלפא-רומיאו והלנצ'יה נחשבות למתוחכמות יותר. הג'ולייטה של אלפא-רומיאו והאייץ'-פי-אי. של לנצ'יה נתפסות בעיני הנהגים המערביים כמכוניות הספורט-אלגנט המשפחתיות המבריקות ביותר.

קשה לדבר על אופי איטלקי בלי להזכיר לפחות שתיים מבין המכוניות האקזוטיות הלוהטות ביותר בעולם. האחת היא הלמבורגיני-קונטאש-קוואטרו S 5000 LP שלרשותה עומדים לא פחות מ-450 כוחות-סוס לבלימה ותאוצה של אופנוע חזק. זה מטיס את המכונית ל-100 קמ"ש תוך 5 שניות. ומהירותה המירבית שוברת את מחסום ה-300 קמ"ש.

לצידה ניצבת המכונית האקזוטית של פרארי, ה-512E bb בעלת 340 כוחות-סוס ומהירות מירבית המתקרבת לתחום ה-300 קמ"ש וגם תאוצתה של זו עומדת על כ-6 שניות. לפרארי מכוניות נוספות חזקות יותר, כמו ה-G.T.O המהממת, המתחרה בביצועיה עם הקונטאש של למבורגיני. מכוניות אלה נחשבות למכוניות בה"א הידיעה בעולם, והן חלומו של כל חובב רכב אמיתי. הן בעלות שני מושבים, עיצוב סילוני המגרה את הדימיון, ומנועים בהם אצורים כוחות המסוגלים להטיס מטוס בקלות.

העידון הצרפתי, המתבטא היטב בשפתם של הצרפתים, בא לידי ביטוי גם במערכות המתלים של המכונית הצרפתית. המכונית הצרפתית דומה לעלמות בנות ארץ הבסטיליה. הן רכות ונעימות לנסיעה, ומסוגלות לכל מאמץ. חרף כל אלה, תגובתן נותרת נעימה. טעות לחשוב, שנסיעה רכה מקבלים רק רוכשי הסיטרואנים. נסיעה רכה מאפיינת את כל המכוניות הצרפתיות, ואולי בדה-שבו המפורסמת הגזימו הצרפתים מעט. החברה הצרפתית שהגדילה לעשות מכולם, ואולי המייצגת האמיתית של האופי הצרפתי, היא סיטרואן. זו פיתחה מערכת שיכוך ובלימת זעזועים הידרו-פנאומטית, ומכרה זכויות שימוש במערכת זו גם לרולס-רויס ומרצדס. עיצובן של המכוניות הצרפתיות מצטיין בחלקות ועידון, עם קווי גוף עגולים, ולא מקרה הוא שהרנו-פואגו יצאה מבית היוצר הצרפתי ואף זכתה בפרסי עיצוב. מכונית זו נחשבת בעיני רבים ליצירת אמנות של ממש.

האנגלים אינם ששים לכל רעיון חדשני. השמרנות הבריטית נתנה אותותיה גם בענף הרכב, ורק בשנים האחרונות אנו עדים לתזוזה קלה מאוד קדימה, המיני-מינור, שהפכה בפופולאריות שלה למתחרה לחיפושית, מיוצרת גם בשנת 1986 ללא שינויים מיוחדים, ולמראית-עין היא דומה למיני הראשונה שיוצרה בשנת 1959.

ווקסהול האנגלית קיבלה דחיפה קדימה רק לאחר שבג'נראל-מוטורס החליטו לאחד את דגמי החברה עם דגמי אופל הגרמנית. ואולם, חרף השמרנות המוגזמת, טעות היא לחשוב שלבריטים אין מה להציע. מכוניות ספורט כמו הלוטוס, הדגמים הספורטיביים של טריומף ודגמי היגואר, נחשבים לדגמים המסוגלים להתחרות בהצלחה מלאה בדגמים אחרים המשווקים בשוק העולמי. את השמרנות הבריטית מדגישה יותר מכל האוסטין-טקסי המפורסמת, שלא עברה שינויים מאז 1958. מהירותה המירבית של המכונית 112 קמ"ש והיא מצויידת במנוע דיזל בנפח 2.5 ליטר ו-60 כוחות-סוס לבלימה.

היפאנים שספגו מהלומה קשה גם הם במלחמת העולם השנייה, מצויים מאז אותה מלחמה בתהליך בנייה מתמיד. דבקותם של היפאנים במטרה, צניעותם האישית ושקדנותם, הביאו את תעשייתם היפאנית כולה להישגים מהמובחרים בעולם כולו. תעשיית הרכב היפאנית מציגה את האופי היפאני התכליתי, הדורש מעל לכל שימושיות עם מעט קצפת. היפאנים נמצאים בראש רשימת מכירות הרכב בעולם, אף שכרגע הם נמצאים רק בשלב הסופי של גיבוש אופייה של המכונית היפאנית. המכונית היפאנית חייבת להיות תחליף מושלם לריקשה המפורסמת, כלי בסיסי שיש ביכולתו להעביר אנשים ממקום למקום, בהוצאה מועטת. באמינות גבוהה ובנוחות סבירה.

יואב אביב

● מיני-מינור – שמרנות בריטית

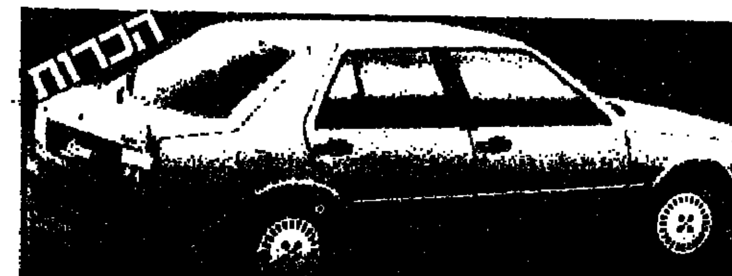

פיאט קרומה — טיפו 4

חברת פיאט סיימה לעצב את המכונית החדשה שלה, המתבססת על פרוייקט הטיפו 4.

מכונית זו תיקרא פיאט קרומה, והיא תצוייד במנוע שישה צילינדרים 155 כוחות-סוס לבלימה. מקדם התנגדות האוויר של המכונית החדשה עומד על 0.32 CD.

המכונית החדשה של פיאט מזכירה בצורתה את הסאאב 9000 והלנצ'יה תמא. הלנצ'יה והפיאט מעוצבות במראה תלת-כופסתי, ואילו הסאאב 9000 מעוצבת בסגנון האצ'בק. לפיאט קרומה 5 דלתות. הספסל האחורי ניתן לקיפול והופך את המכונית למכונית סטיישן.

אלופים בתנועה

משחק הכסאות המוסיקליים בקרקס הפורמולה 1 הוא מהדברים החביבים על טורי החדשות בעיתונות הספורט העולמי החל מאמצע כל עונה, והשנה ביתר-שאת.

הצעד שהחל את המשחק הפעם, היה פרישתו השנייה והמגית של ניקי לאודה, בעל כתר עולמי משולש. מנהלי מקלארן, קבוצתו של לאודה, שאפילו לא טרחו להודות לו בעבור אליפות העולם שבה הוא זכה לפני שנה, מיהרו להציע את המושב שהתפנה לקיקי רוזברג, אלוף העולם ב-1982, לצידו של אלין פרוסט. הנכנס לשנה השלישית והאחרונה של חוזהו.

רוזברג עשה את הצעד שכל אחד היה עושה למרות הצעות נדיבות של פרנק ויליאמס, כמו למשל, חליפת מרוץ חלקה, שפירושו שהפיני יוכל למכור את שטח הפירסומת על ה„אוברול" ולשלשל את התמורה לכיסו. היום הצעד נראה קצת נמהר: הצלחותיה של קבוצת ויליאמס במרוצים האחרונים מרמזות על סיכוייה הטובים לעונה הבאה, ורוזברג שעבר שנתיים בניסויי מסלול בפיתוח מנוע ההונדה טורבו וי-6, לא יקטוף את הפירות.

ויליאמס, מצידם, לא התביישו לפתות את נלסון פיקה, שעזב את ברבהאם לאחר 7 שנים ושתי אליפויות עולם ולמרות הצעה לחוזה בסך של 3 מיליון דולר. פיקה, כנראה, מאוכזב למדי ממנוע הב.מ.וו. ומצמיגי פירלי שהעניקו לו העונה ניצחון אחד בלבד.

כך נחתו הצרות על ברני אקלסטון וברבהאם שהוא גם יו"ר ארגון מרכיבי פורמולה 1 (פוקה) והספונסר שלו, חברת המחשבים האיטלקית אוליבטי, איימה שלא תתמוך בו אם לא יימצא לו נהג צמרת. הדרך הבלתי-נמנעת הובילה את ניקי לאודה שנענה לאתגר לפרוש מפרישתו השנייה בתמורה ל-5.5 מיליון דולר או בלשון הממוצעים 100,000 דולר לשבוע, לעונת מרוצים אחת.

עכשיו נותר לאקלסטון למצוא את הסכום. מי מהמר שלאודה לא יישב בקוקפיט בעונה הקרובה?

י. זית

פרוב 5: אירודינמי

משבר האנרגיה הראשון שפקד את המדינות התעשייתיות ב-1973 שינה את הגישה לתיכנון ועיצוב המכוניות מקצה לקצה. אם עד אז לא נחשב הבזבוז למידה רעה, באה המציאות והכתיבה אורח חשיבה שונה. אחד האספקטים היה העיצוב החיצוני של המכוניות. העיצוב החיצוני קובע את היעילות האווירודינמית של המכוניות ועיצוב יעיל יותר יכול להביא ליותר חסכוניות בנסיעה כתוצאה מהתנגדות אוויר נמוכה יותר. לא לחינם מציינת אודי את מקדם הגרר המצויין של האודי 100 (0.3 CD) על החלון הקדמי של המכונית.

העיצוב החיצוני של המכונית הוא כרטיס הביקור הראשון שלה. לכן ההשפעה על העיצוב אינן רק של יעילות אירודינמית או שיקולים כלכליים, אלא גם השפעות אופנתיות ולא תמיד, ואולי אף לא במרבית המקרים, יתקבל העיצוב הנכון על דעת הקהל.

חברת פורד הוציאה ב-1982 את מכונית ה„סיירה", שהמראה ה„חללי" שלה היה מרהים ולא מקובל. לא רבים הלכו אחרי ניסיון נועז זה, שלא זכה להצלחה המסחרית המקווה. רק אופל הוציאה בשנה שעברה את הקאדט בעיצוב חדש ומראה מעוגל.

פורד מפתחת את דגמיה הניסיוניים כמה שנים לפני שעיצוב דומה ייצא לשוק. באופן כזה היא מנסה לכוון את כיווני השוק ואף לנסות להשפיע עליהם. סדרת הניסוי הזו מכונה במטה פורד „פרוב". ה„סיירה" עוצבה לפי ה„פרוב" 2. בשבועות האחרונים חשפה פורד את ה„פרוב" 5 אשר יהווה את הבסיס לאחת ממכוניות שנות ה-90.

הפרוב 5 מצטיינת במקדם גרר הנמוך מזה של מטוס F15 ועומד על 0.137. גוף המעטפת כולל גם כיסויים לקשתות הגלגלים. למכונית גלגלים צרים, כיסוי מתחת למכונית לכל אורכה, מערכת לשליטה אוטומטית על גובה המכונית ודלתות הנפתחות כלפי מעלה. כל אלה מאפשרים להן לנוע במהירות של 80 קמ"ש בתפוקת מנוע של 2 כס"ב בלבד!

אחת הבעיות החמורות במכוניות חלקות אלה היא כניסת האוויר למנוע להזנה ולקירור. לשם כך, הורכבו בפרוב 5 מדפים מתכוננים באמצעות חיישן טרמוסטטי, כדי להפנות את כמות האוויר הדרושה לתא המנוע.

כבר היום ברור, שהעיצוב האירודינמי יהיה הכרח ובתוך חמש שנים, מרבית הדגמים יקבלו צורות יעילות יותר. המטרות של העיצוב האירודינמי בעתיד תהיינה:

● איזון והפחתה למינימום של כוח הרמה בשני קצות המכונית.

● הגברת היציבות במהירויות גבוהות.

החשיבות של הצורה האירודינמית היא במהירויות גבוהות שמעל 100 קמ"ש, ולכן כל חקיקה של הממשלות שתגביל את מהירות התנועה, תגביל גם את הצורך בפיתוח אירודינמי, זו גם הסיבה שהרבה מהניסיון הנרכש על מסלולי המרוצים משמש את המתכננים.

י. זית

גם ה-BX ב„ראלי"

חברת סיטרואן הצרפתית, אותתה כבר אשתקד על כוונתה להתחרות בראלי האירופי בצורה רצינית. בימים אלה היא מציעה 200 מכוניות במכירה חופשית, במחיר של 240 אלף פרנק ליחידה, מדגם הסיטרואן BX 4x4 המיועדת להתחרות בראלי.

למכונית מנוע ארבעה צילינדרים בנפח 2141 סמ"ק, המפתח מומנט של 30 קג"מ ב-2750 סל"ד. הספקו של המנוע הוא 200 כוחות סוס לבלימה ב-6000 סל"ד ומשקלה של המכונית רק 1280 ק"ג. תאוצתה עד 100 קמ"ש 7.5 שניות ומהירותה המירבית 220 קמ"ש.

מיכל הדלק של המכונית מכיל 85 ליטר והיא מונעת בהנעת גלגלים כפולה 4x4.

מרחב תכנון מקומי כפר־סבא

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה—1965

בדבר בקשה
להקלה ושמוש חורג

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקה 474 בגוש 6426, רחובות, בז'בוטינסקי, איטבר. ע"י קולנוע הדר כפר־סבא בע"מ. בקשה להקלה באחוזי בנייה בשעור 2.5% עבור מעלית וזאת בתוספת להקלה בשעור 6% אשר פורסמה ביום 11.9.85.

כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר־סבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.

התנגדויות מנומקות ובשני העתקים אפשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק ולד
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא

מרחב תכנון מקומי "עירון" ואדי עארה

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה—1965 כי הוגשה בקשה מ"ס ב/85/9 ע"י עותמאן דפיק קעדאן, גוש 8754 חלקה 37 שבאשורה יש משום הקלה לענין:

1. בליטה של 1.20 בקו בנין קידמי בקומה א'.

התנגדויות מנומקות בכתב אפשר להגיש לועדה המקומית לתכנון ו־בנייה "עירון" כפר עארה תוך 14 ימים מפרסום הודעה זו.

בכבוד רב
מ. מסארווה
יו"ר הועדה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו בקשה ליתן אשור להקלה להעברת אחוזים מקומה לקומה, ברחוב נחל אילון מס' 7, גוש: 6976, חלקה 201.

תיק בנין 4/13011

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין בכתבו הכתובת המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כבסי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו

ועדת משנה לתכנון ולבניה חולון

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

תיק בנין 2860

נתנה בזה הודעה, שהוגשה לועדה ב־קשה להיתר בניה על חלקה 41 בגוש 6049, רח' י"א באדר מס' 17 חולון, הכוללת הקלה של 6% משטח המגרש (656/2 מ"ר) בשתי הקומות לכל דיירי הבית לשיפור תנאי התכנון והדיור +10% בקו בנין צדדי. החלקה הנ"ל נמצאת באיזור מגורים ג'.

את התכנית אפשר לראות במשרדי ה־ועדה בעירית חולון, רח' ויצמן בשעות קבלת קהל.

לכל מי שיש התנגדות יוכל להגישה לועדה תוך המועד של 14 יום מהיום.

עו"ד חיים שרון
יו"ר ועדת משנה
לתכנון ולבניה—חולון

תן טרמפ לחייל

"מקום בצמרת"

מצעד הפזמונים הישראליים
רשת ג' קול ישראל 19.11.85

1. באתי אליך – ירדנה ארזי
2. אל תגעו באהבה – יגאל בשן
3. את עיניך שא מזרחה – להקת פיקוד המרכז
4. שפוי מלחמה – טנגו
5. שבעת המינים – עפרה חזה
6. אהבה חופשית – אריק איינשטיין
7. אמן אמן – להקת הנח"ל
8. רדיו נוגן – ארבע לב־אדום
9. דואט – ישראלה קריבושיי
10. תבטחה – יזהר כהן
11. ככלות הקול והתמונה – דני בסן
12. חלק בעולם – אילנית
13. רכבת לילה – משינה
14. עם אחד שיר אחד – אמני ישראל
15. עונן חרם – יוני רכטר
16. האחת שאבקש – אחוה כהן
17. כשתשוב – צילה דגן
18. בסדר – אילון קרני
19. חיי גלית – אריק סיני
20. הכל עומד במקום – גלי עטרי
21. רוקד אל תוך הלילה – ניקי מויקה
22. אחלן וסהלן – איתן מסורי
23. הייתי בגן עדן – מני בגר
24. לא את גם לא אני – שירן לוז
25. לוקח את היום לאט – אבי מטוס
26. ים בלילה ים ביום – יזהר כהן
27. מה אני שומעת – שלוה ברטוי
28. קו אהבה – ירדנה ארזי
29. מחפש כיוון – להקת אורניום
30. אהבה ראשונה – דני שושן

לשיפוטכם – פינת הפזמון החדש
31. חפשי – חילות השדה
32. מסכות – דני סידס
33. קולנוע – שרון ליפשיץ
34. אמות בלעדיך – עופר אקרלינג
35. עכשיו הזמן – שלמה יידוב

לכבוד:
"מקום בצמרת" קול ישראל
ת.ד. 1082, ים, מיקוד 91010

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐
7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ 11 ☐ 12 ☐

שם:
כתובת:
מיקוד — תאריך —

טלוויזיה

טלוויזיה לימודית

08.15 ארץ מולדת: בעיר ובעמק. 08.40 אנגלית ו'. 09.00 מדעי הטבע ויסודיה 1. עידן הדינוזאורים: 2. השתברות והשתקפות קרני אור. 09.20 אנגלית ו'. 10.10 מדעי הטבע ה'ז: על הדם 1970"170. 10.30 הגיל הרך: פרפר נחמד. 11.00 חשבון ו' — המלך ואס. 11.15 JERUSALEM — THROUGH THE AGES. 11.30 HELLO ISRAEL. מושגים ביהדות: פתיל תכלת. 12.00 אנגלית ח'. 12.25 אנגלית י'. 13.00 מדעי הטבע (חטיבה עליונה): רביה בזנית בצמחים ירוקים. 14.00 מורשה למען העתיד — היקום בעולמו הפנימי של האדם: היקום בעיני דתות ופילוסופים שונים. בסרט נראים: הקתדרלה הקתולית בבורגוס שבספרד, המנזר סן מרטין דה פרומיסטה — גם הוא בספרד, פסלי אלים מן המיתולוגיה של ארצות הצפון, נהר הגנגס בהודו, מקדש דיואנג'י שבקיוטו וכו'. 15.00 האוניברסיטה הפתוחה: ביוכימיה — מבנה ותיפקוד אנזימים: יוון הקלאסית — האקרופוליס של אתונה: גילאי הגן. 16.00 בלי סודות — מי־נ: אלפי מציג את הצלילים מ.ז. חני מנסה את מזלה ברוכן של אושיק המוכר דבריב עם הצליל מ. 16.25 סיפורים: שעשועון טלוויזיה נושא פרסים. 17.00 ערב חדש — מגאזין בשידור חי. מנחה: גרעון רייכר.

טלוויזיה כללית

17.30 "שניניות באוויר" — משדר שבועי בשידור יכזי. מנחים: רליק רוזליניץ. 18.32 "תמונת מצב" — תכנית שבועית (ערבית). 18.45 "חידושים והמצאות" — הנייחב במכונת הזמן, חלק א' (ערבית). 19.00 "בין האורח לרשות" (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.02 "שלושה בדירה אחת" — עם הפרק: "ארבעה כולל תינוק". ג'נט וג'ק נרעשים מן הסימנים המצביעים על אפשרות שסינדי הרה. ג'ק מתנדב לחלץ את סינדי מן התסבוכת. גם אם יופרעו בכך חייו השלווים. 20.10 "שניים אחרון" — הפעם התכנית על יחסים בין הורים לבנים שחזרו בתשובה. הגב' בינה אופק והגב' רחל הוכברג, שתי אמהות לבנים שחזרו בתשובה, מחזיקות כל אחת בדעה שונה על תופעת החזרה בתשובה ועל טיב הקשר עם הבנים. עורך ומנחה: שאול מייזליש. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 "ביקור". 22.05 "בכלגל ייסוד הלב" — סרט טלוויזיה אמריקני. 23.55 חדשות.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 "צלילי בוקר". 07.07 "בוקר טוב": קרייזלר: רצ'יטטיב וסקרצו־קאפריס, בטהובן: 11 בגטלות, אופ' 119. 07.10 "שחרית מוסיקלית" + רשת א': באך: סוויטה מס' 2, בסי מינור, לחליל ותז'. מוצרט: קונצ' מס' 3, במי במול מג'ור, לקרן ותז', ק. 447, ברהמס: קונצ' מס' 2, בסי במול מג'ור, לפסנתר ותז', ליסט: רפסודיה הונגרית מס' 6. מאהלר: "שירי שוליה נודד". 09.30 "קונצרט בוקר": ראוול: "פאבאן לנסיכה שהלכה לעולמה", שומאן: סימפ' מס' 1, בסי מג'ור. היידן: "בריאת העולם", אורטוריה. 11.57 "מגישים שיר". 12.05 "אמנים באולפן": 1. רון פורת (כנור), מירי ומיר (פסנתר): כ' פרסטר: סונטה במי מינור. מוצרט: 6 וריאציות, ק' 360: 2. ליטל לוין (סופרן) ענת שרון (פסנתר): פולנק: 4 שירים. קופלנד: 12 שירים של אמילי דיקינסון. 13.00 "קונצרט צהרים": היידן: סימפ' מס' 104, ברה מג'ור, "לונדון". בטהובן: סונטה מס' 3, בלה מג'ור, לצ'לו ופסנתר, פגניני: קונצ' מס' 1, ברה מג'ור, לכנור ותז'. דבוראק: סרנדה ברה מינור. 15.00 "מילון מוסיקלי". 15.05 "מוסיקה כאן ועכשיו": שלמה יופה: פנטסיה קונצרטית לרביעית כלי־נשיפה של מתכת ותז'. אברהם דאוס: סונטה לצ'לו סולו. ג'קוב דרוקמן: "לאמיה". אנטון פון וברן: "אביב מוקדם". "במצאר־ר"תמונות אהבה". 16.00 "קונצרט מנחה": בטהובן: קונצ' מס' 2, בסי במול מג'ור, לפסנתר ותז'. בריטן: סרנדה לקרן, טנור ומיתרים. אנדרה הירה: "סרנדות ביישניות", לקלרנית ותז', ברהמס: שלישיית הקרן, סזאר פרנק: סימפ' ברה מינור. 18.30 "מאולמי הקונצרטים בעולם": מוצרט: פתיחה ושתי אריות מתוך "אידומנאו". מאהלר: סימפ' מס' 4, בסול מג'ור. 20.05 "צלילי הזמן" — "בוריס גודונוב" — תכנית שנייה (ש.ח). 20.57 "מגישים שיר". 21.00 "אפרה של יום רביעי": רבוק: הקטן וקאצ'ה. 22.55 "מילון מוסיקלי". 23.00 "צלילי לילה": מוצרט: אריה — "לגלות הייתי רוצה", רוול: "הוויית לילה". פרקסאס: קונצ' לצ'לו מס' 1, צ'ייקובסקי: נוקטורן.

רשת א'

07.30 "בוקר מוסיקלי" (העברה מרשת "קול המוסיקה"). 09.30 "מפגש" — מגזין בשידור חי. 10.30 "רדיו קל". 11.10 השידור היומי לבתי הספר: "אגלת תולדות" — סדרת תכניות בנושאים יהודיים. העשנו — "ההיסטוריה מזרח" — יסוד תל־אביב. 11.30 "השכלה ודעת לכל": בעריכת רשמה אלחר — מזמור 19, "שנות חייתו הראשונות". העמעם "ביסמן חולף". 12.05 "שחוף המגזין". 14.06 "לבד, ולבן ולכל המתעניין" — תכניה לילדים: "מי ישר" — תכנית לצעירים בכל הגילים. מגיש: דויד גרוסמן. 15.00 "חתולופור" — עם מומחים באולפן. 15.55 "מאוצר הספרים". 16.05 "מתרון שעון הזהב" — מעולמו של האדם המבוגר. 17.12 "מגישים שיר". 17.20 "האוניברסיטה הפתוחה": "הידרוגיאוכימיה — מאחורי הקלעים של מי־תהום". 18.06 "מינחת ערב" — משדר יומי להווי דתי ומסורת. 18.47 פרקי היום בתנ"ך. 19.05 סיכום ההלכה היומית. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 "חבר מאותו כוכב" — תכנית היכרויות רדיופונית בשידור חי.

רשת ב'

08.05 "סעו לשלום". 09.05 "ביקור בית", עם חיים קינן. 10.10 "כל צבעי הקשת" — מגזין יומי. 12.10 "גל פתוח" — חדשות ופזמונים. 14.00 "בחצי היום". 14.06 "יש ענין", עם גבי גזית. 15.05 "רגעי קסם" — שירים ישנים ואהובים. 16.10 "סעו לשלום" — מנחה: גרעון הוד. 17.10 "יומן כלכלה". 17.30 "על מספרים ואנשים" — מגזין המשק והחברה. 18.06 "זרקור" — עורך ומנחה: יצחק גולן. 18.45 היום בספורט. 19.00 "היום הזה". 19.35 "מוסף לעניני צבא ובטחון". 20.05 "ביחוחי הציר". 21.05 "שיר לדרך". 22.05 "בימה ומסך" — קטעים מתוך מחזות מוסיקליים וסרטים. 23.05 "משחקי לילה".

רשת ג'

14.06 "לי הלך — שיר וברכה". 15.05 "חדש, חדיש ומחודש", עם שוש עטרי. 16.05 "מוסיקה לענין". 17.05 "הצגה יומית". 18.06 "היה היו" — מצעד להיטים ישנים. 20.05 "עם כל הנשמה", עם משה מורד. 22.05 "משלנו" — שירים עבריים. 23.05 "הלילה הוא שירים".

גלי צה"ל

06.00 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 06.10 צלילי בוקר — שירים עבריים. 06.30 אוניברסיטה משודרת: זכויות אדם במסורת ישראל. מרצה: השופט חיים כהן. 07.07 שבע אפס שבע, עם אלכס אנסקי. 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית. 09.05 נכון לעכשיו, עם רפי רשף. 11.05 טעם של פעם, עם אורלי יניב. 12.05 להיט לתאבון. 13.05 בסגנון ישראלי, עם אלי ישראלי. 15.05 פסק זמן. 15.45 "אלף הימים" — סידרה מחיי הצבא. פרק תשיעי: "הצל"ש". 16.05 ארבע אחר הצהריים — שירים עבריים. 16.55 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 17.00 יומן גלי־צה"ל. 18.05 שלוש ארבע לעבודה. 19.05 "רדיו רדיו", עם יואב קוטנר. 20.05 מצעד הפזמונים הלועזיים. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת: זכויות אדם במסורת ישראל (ש.ח.). 22.05 על הדבש ועל העוקץ — שירים שהחבר'ה אוהבים. 23.05 "חטיבת הנח"ל" — בן חדש למשפחת חי"ר. התוכנית מובאת לציון חודש הנח"ל שחל עכשיו (ש.ח.). 00.05 ציפורי לילה עם קובי מידן. 02.05 לא רוצים לישון. 05.05 צלילי בוקר.

קולנוע

תל־אביב

אורלי: קולונל רדל 6.00, 9.00
אסתר: בית ספר לאסירים מתחילים 7.15, 9.30
בית לסין: אפוקליפסה עכשיו — 23.00; יום א' 19.00 טולו לטובה
בן־יהודה: הבז ואיש השלג
גורדון: אפוקליפסה עכשיו 4.30, 7.00, 9.30
גת: אהבתו של סואן 4.30, 7.15, 9.30
דקל: טוטסי 4.30, 7.15, 9.45
דרייב־אין: 4.30, 7.15, 9.30
הבליש האמיץ פלטש 7.15, 9.30
נערה תוצרת שבדיה 12.00
הוד: חף מפשע 4.10, 7.30, 9.30
מוזיאון ת"א: לרקוד עם זר
סינמה 1: הער 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2: עירית אירית 4.30, 7.15, 9.30
פאר: בגידות בטריאסטה 4.30, 7.15, 9.30
פאריס: ברדי
רב־חן:
חן 1: הנוקם 7.30, 9.40
חן 2: רומן על בטוח 5.00, 7.20, 9.40
חן 3: קאל 5.00, 7.25, 9.40
חן 4: נשים בעורף 5.00, 7.20, 9.40
חן 5: השוטר מגנב סטור 5.00, 7.25, 9.35
צוותא: התמהוני 20.00
שחף: שושנת קהיר הסגולה 4.30, 7.15, 9.30
תכלת: יער האזמרגד 4.30, 7.15, 9.30
תל־אביב: נינג'ה אמריקני 4.30, 7.15, 9.30
לימור חדש: אמריקאית בפאריס 4.30, 7.15, 9.30

רמת־גן והבעתיים

אואזיס: בית ספר לעבירות תנועה 5.00, 7.15, 9.10
לילי: ראסטי ג'יימס 7.15, 9.30
ארמון: נינג'ה 7.30, 9.40
רב־גן:
גן 1: השוטר מגנב סטור 5.00, 7.20, 9.40
גן 2: ברדי 5.00, 7.15, 9.35
גן 3: יער האזמרגד 7.20, 9.40
מנטסיה 10.30, 12.30, 2.45
גן 4: רומן בהמשכים 5.00, 7.15, 9.40

ירושלים

אדיסון: נינג'ה אמריקאי 4.30, 7.00, 9.10
בית אגרון:
17.30 סרט מטונן
19.15 קריאת העורב
21.15 כלבי הקש
24.00 סרט מטונן
בנייני האומה: קולונל רדל 6.00, 9.00
כפיר: הביזנס הגדול 4.30, 7.30, 9.30
הבירה: בית ספר לעבירות תנועה 4.00, 6.45, 9.30
אורגיל: ברדי 4.30, 7.15, 9.30
סמדר: טוטסקה 8.30

אורנע: בין החומות 4.30, 7.00, 9.00
מיטשל: שושנת קהיר הסגולה 6.45, 9.00 (מחיר מוזל ביום)

חיפה

ארמון: הטיפת הרמים 4.30, 6.45, 9.00
אורה: אמריקאית בפריז 4.30, 7.00, 9.15
אמפי: הבזבוז הגדול 4.30, 7.00, 9.15
אורלי: אמדיאוס 6.45, 8.00
חן: סוזן סוזן 4.30, 7.00, 9.15
עצמון: רציחות פשוטות 4.30, 7.00, 9.15
פאר: בית ספר לאסירים מתחילים 4.30, 6.30, 9.15
רון: אפוקליפסה עכשיו 4.00, 6.45, 9.00
קרן אור המחורש: ראסטי ג'יימס 4.30, 7.30, 9.15

נתניה

שרון: הנוקם 7.00, 9.15

חולון

סבוי: הנינג'ה האמריקאי 4.30, 7.15, 9.30
מגדל: השוטר מגנב סטור 7.15, 9.30
מתנ"ס קרית שרת: אמדיאוס; א' ב' ג' 4.00, 7.00, 9.00
ארמון: נינג'ה בעל תשע הנשמות 7.15, 9.30

בת־ים

עצמאות: הנינג'ה האמריקאי 7.30, 9.30

הרצליה

היכל: הנינג'ה האמריקאי 7.15, 9.30
מלון דניאל: גירושין נוסח הוליווד; אפוקליפסה עכשיו

באר־שבע

חן: תרגיל למרגל מתחיל 7.15, 9.30

תיאטרון

תיאטרוני ישראל

הערב, יום ד', 20.11

תיאטרון הבימה:
נמר חברבורות: 20.30
רובינזון קרוזו: 20.30

התיאטרון הקאמרי:
כולם רוצים לחיות 20.30
בתיאטרון ירושלים: 20.30
צ'כוב (באנגלית) בת"י חיפה

צוותא
לתרבות מתקדמת
הערב, יום ד', 20.11 בשעה 20.30
טריו שנקין

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
קופ"ח — עין יהב, חולון.

חולון
אהרון — הופיין 52.

ירושלים
גאולה — מלכי ישראל 14.

נתניה
הנשיא — שד' וייצמן 36.

פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר.

רמת־גן
קופ"ח כללית — המיתר 25.

תל־אביב
ארלוזורוב — ארלוזורוב 76;
בריאות — המלך ג'ורג' 28.

חיפה
הנשיא — שד' הנשיא 33.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

- בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
- בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
- בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב — בימים ב', ד', ו' — כירורגיה ופנימית ילדים — כל השבוע.
- בית החולים איכילוב, תל־אביב — בימים א', ג', ה', שבת — כירורגיה ופנימית.
- בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות כל השבוע.
- בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה

- בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

- שערי צדק — ילדים.
- הדסה ע"כ — פנימית, נשים.
- כירורגית, עיניים.
- הדסה ה"צ — אורטופדית.
- ביקור חולים — א.א.ג.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסת' לרפואת שיניים בישראל בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי־חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' ברזילובקא 49, טל' 284649; בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טלפון 523566 [illegible]

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה [illegible] 24.00—9.00 [illegible]
דיזנגוף סנטר שער 3 [illegible] 03-283822, 294869

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרפואה ואיזור העזרה, טל' 03-5232452 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-669911
ער"ן תל־אביב — טל' 03-261111
ער"ן חיפה — טל' 04-538888
ער"ן באר־שבע — טל' 057-41811
ער"ן נתניה — טל' 053-35613
סילוק מיטורים [illegible] — טל' 106

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'—ה' ב־20.00—08.00, בימי ו': 15.00—08.00. טלפונים: 03-433300, 03-433500.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, גבעתיים — טל' 781113. [illegible] — טל' 221022.

רכבות

מתל־אביב לירושלים: מת"א דרום בימים א'—ה': 16.00. מבני ברק 8.18.
לחיפה: בימים א'—ה': 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00.
לנהריה: בימים א'—ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00, 15.00.

מחיפה, בת־גלים:
לירושלים — א'—ה': 7.00.
לתל־אביב — א'—ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.50, 14.30, 16.30, 17.50, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30.

מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 6.35, 9.00, 10.40, 14.45, 16.35, 18.35. לירושלים 5.55.

מירושלים לתל־אביב וחיפה:
בימים א'—ה': 7.30
בימי ו' וערבי חג: 7.30

לבני־ברק ולחיפה:
בימים א'—ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מרסר — אכן כוח לנבחרת

כדורסלן הפועל ת"א מילא אחר הציפיות במדי הנבחרת הלאומית במשחק האימון נגד הפועל חולון (87:87) לקראת המשחק מחר נגד שווייץ במסגרת מוקדמות הגביע העולמי

● כדורסל

מאת יצחק ויטהוף

לוואן מרסר, שחקנה החדש של נבחרת ישראל בכדורסל, ערך אתמול את הופעת הבכורה שלו בסגל המתכונן למשחק מחר נגד שווייץ במסגרת משחקי מוקדמות הגביע העולמי.

מרסר הופיע בשורות הנבחרת במשחק אימון נגד הפועל חולון ש־הסתיים בתיקו 87:87. השחקן שחום העור בעל האזרחות הישראלית הציג במחצית הראשונה של המשחק יכולת משכנעת ביותר כשקלע את כל 18 נקודותיו במשחק. בנוסף לכך קלט שחקן הציר החדש של נבחרת ישראל 9 כדורים חוזרים וביצע שלוש חסימות מלהיבות על ענקי חולון קופר ופונדקסטר. במ־חצית השניה לא שותף מרסר רבות.

נבחרת ישראל ללא מיקי ברקוביץ החולה, חסרה רצף במשח־קה. דורון ג'מצ'י היה מצויין במח־צית הראשונה כשקלע 15 נקודות והוסיף עוד 7 בשניה. מוטי ארואסטי ניווט בהצלחה את הסגל במחצית הראשונה ובשניה קצת פחות. במחצית זו התעלה ג'ון ויליס שגילה יכולת מצויינת וקלע במחצית זו את כל 15 נקודותיו. דורון שפע, שפתח בחמישיה הראשונה היה חלש כמו עופר יעקבי, סטיב שלכטר ועדי גורדון שלא הצליח להכנס לנעליו של מוטי ארואסטי כשיצא לנוח. האוורר לאסוף שלא פתח בחמישיה נכנס לפרקים ובתחילת המחצית השניה נפגע בלחייו ולא חזר לשחק.

הפועל חולון הציגה אתמול שאפתנות בלתי רגילה. שחקניה, ובמיוחד חיים זלוטיקמן וישראל אלימלך, רצו להוכיח למאמן הנבחרת צבי שרף כי עשה טעות שלא צירף אותם לסגל. השניים שיחקו במוטיבציה גבוהה והצטיינו הן בקליעה והן בחטיפות כדור. שמירתו של חיים זלוטיקמן על דורון ג'מצ'י במחצית השניה הוציאה את האחרון מריכוזו. גבוהי חולון, קליף פונדקסטר ודייויד בורמור, היו אף הם במיטבם. פונדקסטר הציג משחק יעיל ביותר והיה הקלעי הבולט בקבוצתו, עם 21 נקודות. קופר היה טוב בהגנה.

המחצית הראשונה, הטובה של נבחרת ישראל, נפתחה ביתרון בולט של הנבחרת 14:23 בדקה ה־7. חולון, בזכותם של פונדקסטר וקופר, הצליחה להוליך — 25:26 בדקה ה־10. מכאן ועד להפסקה צלפו דורון ג'מצ'י ולאוון מרסר לסל חולון והוליכו את הנבחרת ליתרון 41:49.

במחצית השניה שיתף צבי שרף שחקנים רבים והפועל חולון הצליחה להשוות — 55:55 בדקה ה־25. ג'ון ויליס החולוני של נבחרת ישראל דאג להשאיר את הנבחרת ביתרון — 78:83 שתי דקות לסיום. אז קלע ניב בוגין סל של שלוש נקודות וצימק — 83:81. 50 שניות לסיום קלע רכליס סל — 84:87. אולם אז בוצעה עבירה על אלימלך שניסה לקלוע סל של 3 נקודות. אלימלך דייק בשלוש קליעותיו והישווה את התוצאה — 87:87.

שפטו טוד וורניק ונפתלי עובדיה באולם הפועל תל־אביב.

● קלעו לנבחרת ישראל: ג'מצ'י 22, מרסר 18, ויליס 15, שפע 10, ארואסטי 8, שלכטר 6, יעקבי 4, לאסוף 2 ורכליס 2.

● קלעו להפועל חולון: פונדקסטר 21, זלוטיקמן 19, אלימלך 17, קופר 14, בורמור 11, בוגין 3 ומאור 2.

בסיום המשחק אמר עוזר מאמן נבחרת ישראל, משה וינקרנץ: "זה היה המשחק הראשון לתלכיד של הנבחרת. אם לא נתייחס למהומה שהיתה סביב המשחק שנגרם בגלל השופטים ניתן להגיד כי היה משחק טוב. בעיקר אני מרוצה מהמחצית הראשונה, מהשנייה קצת פחות. אם ניתן לסכם את כל המשחק הרי שאני מרוצה".

"הפועל חולון היתה יריבה קשה וטובה. קשה להשוות אותה לנבחרת שווייץ אבל לנבחרת אנגליה כן. לאוואן מרסר הוכיח כמה הוא חשוב לנבחרת. הוא בחור רציני שלא גורם לאף בעיה בנבחרת. הוא ממלא אחר הציפיות ממנו".

על מיקי ברקוביץ החולה אמר וינקרנץ: "במידה ומיקי יתאמן היום הוא ישותף מחר במשחק נגד השוויצרים".

הערב יקבעו המאמנים שרף וינקרנץ את עשרת השחקנים שישחקו מחר נגד נבחרת שוויץ.

במשחק זה ישפטו דקוסטר (בלגיה) ואלטמייאר (צרפת).

המשקיף יהיה וולץ (אוסטריה).

לאוואן מרסר
18 נקודות במחצית

מטה אשר הובילה 0:1, המעפיל ניצחה 1:3

העוגן כמעט הפתיעה את אליצור ●

שערוריית שיפוט בשריד

● כדורעף

מאת מוטי חביב

במוקד משחקי המחזור השישי בליגה הלאומית בכדורעף "הוהלה" סגנית האלופה, הפועל מטה־אשר, את האלופה, הפועל המעפיל, במערכה הראשונה ואולם בסיום חזרו האלופים והגנו נצחון שישי ברציפות. הטעם 1:3.

מעופפי מטה־אשר, בניצוחו של אבי רוטביין, ניצחו במערכה הראשונה 10:15 תוך שהם מנצלים את העדרו של עופר ניר מהמעפיל העושה בשירות מילואים. בהמשך התעלו איתי דיין, אבישי קרפובסקי וארנון עמיר חרף העובדה ששיחק כשהוא חולה והמעפיל ניצחה 8:15, 4:15 ו־3:15. שפטו אלכס בוקור וגבי קראוס.

השניה בטבלה, קבוצת הפועל בת־ים שבה משחק החוץ שלה בשער העמקים עם נצחון 0:3. במערכה הראשונה הובילה שער העמקים 4:8 אבל לבסוף ניצחה בת־ים 14:16. שתי המערכות שלאחר מכן היו קלות מבחינת הפועל בת־ים — 5:15 ו־9:15. בת־ים שיחקה שוב ללא יעקב הרשקו ואורי חבר (שחקן שער העמקים עד לעונה החולפת) הפצועים ובשורותיה בלט רפי רולניק. יגאל קלינר הצטיין בשער העמקים. שפטו ברונווסר ורוזנברג.

הפועל כפר־סבא ניצחה בשריד 0:3 במשחק שלווה בשערוריית שיפוט. לאחר שתי מערכות נטולות מתח — 9:15, 6:15 לכפר־סבא ניסו מעופפי שריד לפצות את קהל אוהדיהם המאוכזב. שריד צברה יתרון 2:7 ואחר־כך 5:10. כפר־סבא הפכה את הקערה על פיה והובילה 10:13. שריד הגיעה והובילה 13:14. הכפר־סבאים הנחיתו כדור שנראה כחוץ אך השופט אבי זלצבורג קבע שהכדור היה בפנים ובתוך כך התפתח ויכוח וכרטיס צהוב נשלף לנסטור אפשטיין משריד. הסיום המרתק היה של כפר־סבא 15:17. כפר־סבא לא שיכנעה שאכן תשתייך העונה לצמרת. רק גיל פישל התעלה בשורותיה. שריד חסרה את אהרוני ברקוביץ והטוב בשורותיה היה אורי לייכטר. השופטים זלצבורג ופרקש היו חלשים ובמקרה אחר קבעו נקודה גורלית לכפר־סבא לאחר עבירה טכנית.

הפועל קרית־אתא חזרה לליגה לאחר הופעה מכובדת בגביע אירופה וניצחה את הפועל רמת־אביב 1:3.

הפועל עין המפרץ/כפר־מסריק הסתייעה ביכולתם של שני הבינלאומיים, אורי עמרמי ואורן שר כדי לשוב מעין שמר בנצחון חלק 0:3 (10:15, 13:15 ו־9:15). עין שמר/ברקאי גילתה את משחקה הטוב ביותר העונה אך עובדה זו לא הספיקה וגם אופיר בן־אברהם וליאור פרלמן הטובים בשורות עין שמר נאלצו להכנע.

הפועל העוגן שעד אמש לא ניצחה ולא גם מערכה אחת העניקה קרב איתנים לאליצור תל־אביב במשחק שנמשך 105 דקות והסתיים בנצחון אליצור 2:3. אלדד שלם הצעיד את הפועל העוגן לנצחון 6:15. אליצור הגיבה מיד וניצחה 4:15. העוגן עלתה ליתרון 1:2 לאחר נצחון 9:15 אלא שאז באו שתי מערכות מוצלחות של אליצור בהן ניצחה 8:15 ו־5:15 ובסיכום 2:3.

הטבלה

1.	הפועל המעפיל	6	1:18	12
2.	הפועל בת־ים	6	2:18	12
3.	הפ. כפר־סבא	6	6:14	10
4.	הפ. מטה־אשר	6	9:15	10
5.	הפ. עין־המפרץ	6	10:13	10
6.	הפ. קרית־אתא	5	4:13	9
7.	אליצור ת"א	6	12:10	9
8.	הפ. רמת־אביב	6	13:10	8
9.	הפועל שריד	5	11:7	7
10.	הפועל העוגן	6	18:2	6
11.	הפ. עין־שמר	6	18:1	6
12.	שער עמקים	6	18:1	6

הסיניות מעופפות בהצלחה במשחקי גביע העולם

כדורעפניות סין מוליכות במשחקי גביע העולם בטוקיו, לאחר שניצחו את פרו 0:3.

הן מקדימות את קובה, שהכניעה באותה תוצאה את יפאן.

בריה"מ — טוניסיה 0:3, בראזיל־דרום־קוריאה 2:3.

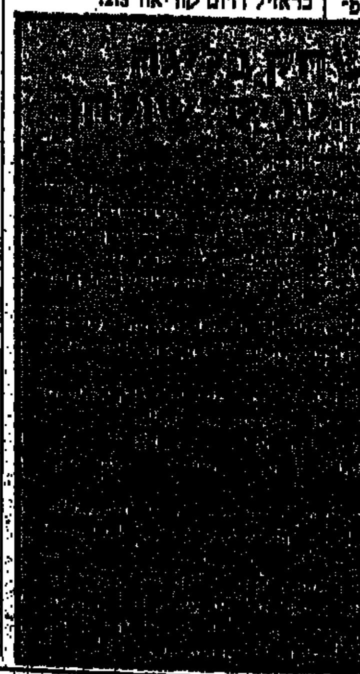

המאמן ההולנדי של נבחרת שווייץ בכדורסל:

ננסה לעשות רושם טוב בתל־אביב

מאת יוסף אלפרין, כתבנו בשווייץ

המאמן ההולנדי דוגו הררדין, שמאמן את נבחרת הכדורסל השווייצרית מזה 8 שנים אמר שאנשיו "ננסה לעשות רושם טוב בתל־אביב" במשחק הגומלין במוקדמות הגביע העולמי שייערך מחר בתל־אביב.

במשחק הראשון שנערך בשווייץ ניצחה ישראל 99:122. הן סטוקאלפר וכריסטוף רוקסטול שנטלו חלק באותו משחק לפני שנה ישחקו גם מחר. סטוקאלפר שהתחנך ושיחק כדורסל בארצות הברית, קלע לפני שנה בג'נבה 29 נקודות לסל הישראלי. סטוקאלפר הופיע במדי הנבחרת 27 פעמים, ואחרי 7 מחזורים בליגה השווייצרית הוא רושם ממוצע קליעה של 27.6 נקודות למשחק.

התקוה השווייצרית השניה — רוקסטול — הוא בן 25 ומתנשא לגובה 2.14 מטר. לזכותו 53 הופעות במדי הנבחרת.

המאמן ההולנדי הזמין למשחק נגד ישראל מ"פריבורג אולימפיק" כניהם רוברטו ולי ששיחק בנבחרת 51 וממוצע הקליעה שלו העונה 15.9 נקודות למשחק.

כתבנו יצחק ויטהוף מוסיף כי הערב תקיים הנבחרת השווייצרית אימון באולם הפועל ת"א בשעת המשחק — 8.30.

איגוד הכדורסל בישראל שיגר הזמנות לכל הכדורסלנים ששיחקו אי פעם במדי נבחרת ישראל כדי שיבואו ויחזו בנבחרת הגבוהה ביותר שהיתה לישראל בכל הזמנים.

בסימפוזיון מאמני הכדורסל:

הצעה להקים ליגה מקצוענית בת שש קבוצות

הצעה להקים ליגה מקצוענית בת שש קבוצות שיקיימו משחקים ב־8 סיבובים הועלתה אתמול בסימפוזיון במסגרת האסיפה הכללית של ארגון מאמני הכדורסל במכון וינגייט.

הצעה זו, שהועלתה ע"י המאמן הוותיק אריה דוירסקי, נתמכה ע"י דוברים רבים, שטענו כי הכדורסל הישראלי לא יוכל להחזיק מעמד מבחינה כלכלית, חובות האגודות לשחקנים ולמס הכנסה הם עצומים ויש לצפות להתמוטטות כמה קבוצות.

דוברים שונים מתחו ביקורת על איגוד הכדורסל ועל הבורר שהכניס לדעתם את הכדורסל הישראלי לסיחרור ממנו אי־אפשר לצאת.

המאמן הוותיק שמואל יעקבסון טען שיש לחייב בתקנון שיתוף שלושה ישראלים בכל חמישיה בליגה — אחרת יעלמו כליל הכשרונות הכחולים לאייש את נבחרות.

אביטן באימון הפועל בת־ים

חלוצה המוקפא של קבוצת הפועל תל־אביב, שלום אביטן, היה אתמול באימון הפועל "בת־ים".

אביטן שנותר עתה חסר תעסוקה עד לבירור מחיר התלוות לידידו, עמי סולומוניק, המשמש כמנהל־שחקן בהפועל בת־ים.

לאחר הביקור בבת־ים חזה אביטן בחנוכת התאורה במגרש האימונים של בית"ר תל־אביב.

בולגריה: המשחק בין צרפת ליוגוסלביה־מכור

התאחדות הכדורגל הבולגרית הגישה מחאה לאיגוד האירופי, שלטענתה "מכרה" יוגוסלביה את המשחק לצרפת, במסגרת מוקדמות אליפות אירופה לכדורגלנים עד גיל 21.

מנהל הנבחרת הבולגרית איוואן ווטסוב טען שהצרפתים היו זקוקים להפרש של ששה שערים כדי לעלות לשלבי הגמר, מאחר שצרפת ובולגריה סיימו בבית המוקדם במספר נקודות זהה.

בולגריה סיימה יום קודם־לכן בתיקו 1:1 עם מזרח־גרמניה. בעוד שלמחרת, הכיסה צרפת את יוגוסלביה 0:7.

מאמן הנבחרת היוגוסלבית, איוואן טופלאק אמר: "היה לנו יום גרוע, שיחקנו חלש וזוהי הסיבה לכך. המפלה בשיעור 0:7 בספורט, זו בושה עבורנו".

הקרב על הכרטיס ה־22 לגמר העולמי במכסיקו

היספיק 0:1 לנבחרת בלגיה מול הולנד

● כדורגל

נבחרות הכדורגל של הולנד ובלגיה, ייאבקו היום ברוטרדאם, על הכרטיס ה־22 בהופעה בשלבי גמר גביע העולם במכסיקו.

במשחק הראשון שהיה בחודש שעבר בבריסל, ניצחה בלגיה 0:1. המגן וילי ואן דר קרקוף, ששיחק בשני משחקי גמר גביע העולם ב־1974 ו־1978, לא נכלל בהרכב הפותח, אלא כמחליף. הוא ייצג את נבחרתו ב־63 הופעות בינלאומיות. הוא נטל חלק במשחק הראשון בבריסל והיחידי שנותר עדיין מאותם הרכבים שהופיעו בשנות השבעים.

הערב בגלזגו, יתמודדו סקוטלנד ואוסטרליה, במשחק הראשון ביניהן על הכרטיס הנוסף למכסיקו. הגומלין יהיה ב־4 בדצמבר במלבורן.

סקוטלנד סיימה שניה בבית 7 אחרי ספרד, שעלתה לגמר, בעוד שאוסטרליה זכתה בבית האוקיאני, לפני ישראל, ניו־זילנד וטאייוואן.

קלן — דיסלדורף 1:3

● הליגה הגרמנית

קבוצתו המערב־גרמנית של הישראלי, דוד פיזנטי, פ.צ. קלן ניצחה אמש בדיסלדורף את פורטונה 1:3 לאחר 0:2 במחצית. בעקבות הנצחון זינקה קלן עד למקום התשיעי בטבלה.

במשחקי המחזור ה־15 הושגו עוד שלושה נצחונות חוץ: המבורג גברה על איינטרכט פרנקפורט 1:3 לאחר 0:1 במחצית לפרנקפורט. באייר אורדינגן הכניעה את נירנברג 1:2 גם כן לאחר שהמנוצחים צעדו במחצית ביתרון 0:1. המבורג גברה על מאנהיים 0:1 לאחר 0:0 במחצית. נצחון בית השיגה בוכום 1:3 על פ.צ. סארבריקן.

1.	וורדר ברמן	14	25:41	21
2.	ב.מינשנגלדבאך	14	18:32	20
3.	המבורג	15	13:26	19
4.	באיירן מינכן	14	14:25	18
5.	באייר לברקוזן	14	19:29	17
6.	בוכום	15	25:33	17
7.	שטוטגארט	14	20:28	16
8.	מאנהיים	15	22:27	16
9.	פ.צ. קלן	15	24:25	16
10.	באייר אורדינגן	15	38:24	15
11.	קייזרסלאוטרן	14	20:21	14
12.	שאלקה 04	14	22:20	13
13.	האנובר 96	15	41:25	12
14.	פ.צ. סארבריקן	15	27:19	11
15.	פרנקפורט	15	25:13	11
16.	דורטמונד	15	32:21	10
17.	פ.צ. נירנברג	15	28:20	8
18.	פורטונה דיסלדורף	15	39:22	8

קירט חוזר בו מהגזענות
בעמוד 4

במשחק שחנך את התאורה במגרש בית"ר תל־אביב:

בית"ר — העתודה 0:1

קבוצת הכדורגל של בית"ר תל־אביב (מחוזקת בקשר יוסי מזרחי מבית"ר ירושלים ובבלם מוטי לוי מבית"ר רמלה) גברה אתמול על נבחרת העתודה 0:1 במשחק שחנך את התאורה במגרש האימונים החדש של בית"ר תל־אביב ליד האוצטדיון הלאומי ברמת־גן.

את שער הנצחון לבית"ר כבש יעקב נומדר כבר בדקה ה־12.

נבחרת העתודה גילתה חולשה רבה ושחקניה העריפו משחק סולני.

קודם לכן נערך משחק בין ותיקי בית"ר תל־אביב לקבוצת הנוער של המועדון והצעירים ניצחו 3:4. ג'קי פורטונה, יוסף איזמירלי ומשה צבי כבשו לוותיקים.

בטקס חנוכת התאורה השתתפו אישי ציבור רבים.

יעקב נומדר
שער נצחון.

נבחרת הנוער — עירוני אשדוד 1:7

מאת ראובן חנניה

נבחרת הנוער של ישראל בכדורגל גברה אתמול אחר הצהריים על קבוצת עירוני אשדוד מליגה ב' 1:7.

נבחרת הנוער שיחקה היטב ואת השערים לזכותה הבקיעו צבי גורדון 2, טל בראל, איתי מורדכי, תמיר רניאל, צחי קוסטיקה ויצחק איזמירלי.

בשבוע הבא תשחק הנבחרת בפתח־תקווה או בשעריים נגד "בעלות המגרשים" כהכנה למשחקי טורניר הנוער שיתקיימו גם על מגרשים אלה.

במוקד: דרבי ראשוני

● כדוריד

מאת יוסי חכם

האלופה, קבוצת מכבי ראשון לציון, תארח הערב ב־8.30 במוקד משחקי המחזור הד' בליגה הלאומית בכדוריד, את קבוצת הצמרת של הפועל ראשון־לציון. בראשון־לציון ניכרת תכונה רבה לקראת המשחק.

משחק צמרת נוסף יהיה בין הפועל רמת גן למכבי רחובות, מפתיעת העונה.

סידור משחקי הערב: הפועל פתח־תקווה — מכבי נתניה (האולם ביהוד, ושפטו: בוקר ויונגר).

הפועל רחובות — מכבי קרית־מוצקין (היכל הספורט העירוני ברחובות, פלם ואלי מאיה).

אליצור הרצליה — מכבי ארזים/רמת גן (האולם ע"ש הי"א במכון וינגייט, שרה ווילברצוויג).

מכבי ראשון־לציון — הפועל ראשון־לציון (האולם מכבי ראשון לציון, גרוס וציברין).

הפועל רמת־גן — מכבי רחובות (אולם האוניברסיטה ברמת אביב, הרט וגורדון).

הפועל נורדיה — מכבי פתח־תקווה (האולם בקיבוץ רמת הכובש, רוזנברג ורפי לוי).

תחילת כל המשחקים ב־8.30.

טלקס

● פליט וייטנאמי עני זכה בשני מיליוני דולר בהגרלה

לוס־אנג'לס. - פליט וייטנאמי מרוד, שנמלט ב־1979 מארצו בסירה, זכה בשני מיליון דולר בהגרלה הממשלתית בקליפורניה, אותו רכש בדמי האבטלה שהוא מקבל.
האיש בן 25, תושב סן־פרנציסקו, נשוי ואב ל־3 ילדים, סיפר כי נטש את כפר מגוריו פאן פיאט, ברמה המרכזית של וייטנאם, יחד עם 25 אחרים, כשהוא משאיר מאחוריו את הוריו, 4 אחים ואחות.
„עכשיו אנסה להביא את הורי ואחיי ואחותי לארה"ב, מדינה שאותה אני אוהב", אמר. (ער)

● מירוץ החימוש: שני מיליון דולר בדקה

האג. – אלף מיליארד דולרים אמריקניים, כלומר יותר משני מיליוני דולר לדקה, יוקצבו השנה לחימוש ברחבי העולם, הכריז בהאג סירד וורגאפט, המזכיר הכללי הצרפתי של הפדרציה העולמית של חיילים משוחררים.
וורגאפט אמר בפתיחת הוועידה ה־18 של הארגון, כי מירוץ החימוש תורם לתת־התפתחות בעולם השלישי ומסכן את הבטחון הבינלאומי.
בוועידה של הפדרציה, המאגדת בתוכה כשני מיליוני חיילים משוחררים בעולם, משתתפות כ־150 משלחות של כ־50 מדינות, ביניהן ישראל, מצרים, ארה"ב, בריה"מ, אלג'יריה, מרוקו, יוון

מגדל אייפל הולאם...

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר"

פאריס. - „מגדל אייפל נשדד". „גנבו את מגדל אייפל" – בישרו אתמול כותרות ענק בעתוני הימין. אבל מגדל אייפל לא נעלם משמי פאריס. 320.75 מטר פלדה תולשים עדיין על שמי פאריס. המגדל רק הולאם.
הכותרות המנטסטיות משקפות מאבק עז בין הממשלה הסוציאליסטית לעיריית פאריס הימנית, על השליטה על מגדל אייפל והזכות להשתמש בו כאנטנה לתחנות טלוויזיה.
הסוציאליסטים הפתיעו ב־פרלמנט בהגשת חוק המאפשר לממשלה להתקין אנטנות שידור על כל בניין ציבורי או פרטי בפאריס. עד כה נתונה עיריית פאריס, בעלת המגדל מסמכות לחלק זכיונות לחתיקון אנטנות שידור.
ראש העיר ומנהיג המפלגה הגוליסטית, השתמש בסמכויותו להכשיל פתיחות תחנות טלוויזיה פרטיות על־ידי אנשי הון המקורבים לסוציאליסטים.
אך הנשיא מיטראן ציווה להפקיע ממנו את מגדל אייפל, שאינו רכוש פרטי של הימין. שיראק זועק עתה, כי „נשלו אותו ממגדל אייפל", זו התלאגמה האחרונות שמבצעים הסוציאליסטים. אך · הפעם כדי לאפשר הקמת טלוויזיות פרטיות.
השלטון הסוציאליסטי תותר לפתוח את התחנה הטלוויזיה הפרטית עוד לפני הבחירות, ולספק טלוויזיה חדשה לצרפתים הצמאים לה. צעד פופולארי זה אמור למשוך קולות לסוציאליסטים ולסכל מערכת של הימין המציגה אותם כמדכאי החירות.
הזכיון המיוחל לפתוח תחנה זו, יינתן לאיל הטלוויזיה האיטלקי ברלוסקוני ולאיש עסקים צרפתי. העתונות הצרפתית מתקוממת נגד הפקדת הערוץ החדש בידי הון זר. אומרים, כי ברלוסקוני זכה בהיותו מקורב לראש ממשלת איטליה קראקסי.

פקודת מעצר בינלאומית הוצאה נגד אבו־עבאס

הוא ו־15 אחרים הואשמו אתמול בגנואה בחטיפה ורצח

גנואה. — שמותיהם של מנהיג ארגון הטרור אבו־עבאס ושל חמישה עשר אחרים, הופיעו אתמול בכתב־אישום ראשוני מטעם התביעה הכללית בגנואה, כמעורבים בחטיפתה של אוניית הטיול האיטלקית „אקילה לאורו". כן נמסר, ש־פקודת מעצר בינלאומית הוצ־אה נגד אבו־עבאס לפי בקשת איטליה.
התובע הכללי של לגנואה, ז'אנרו קלאברסה דה פאו, סיפר לעתונאים, כי כתב האישום הראשוני נמסר לידיו של שופט חוקר, אשר יחליט מי מהאנשים המוזכרים בו יועמד לדין.
כזכור, התירה ממשלת איטליה לאבו־עבאס לצאת את גבולות ארצה בחודש שעבר, בעקבות פרשת חטיפתה של „אקילה לאורו" — למרות מחאותיה של וושינגטון, אשר טענה כי אבו־עבאס אכן מעורב בפרשה זו, אשר במהלכה נרצח אורח אמריקני קשיש.
אחד מאנשי התביעה בגנואה אמר לעתונאים, כי ההאשמות נגד ששה עשר הנאשמים נוגעות לקשת רחבה של עברות — מרצח והשתייכות לכנופייה מזויינת, ועד לגרימת חבלה גופנית חמורה וזיוף דרכונים.
אולם הדובר לא פירט אילו האשמות הועלו נגד אבו־עבאס — אף כי רמז אותו בכיה"מש בגנואה, כי הוא סבור כי המנהיג הפלשתיני תיכנן את מבצע החטיפה.
דברי התובע הכללי בגנואה היו ההודעה האיטלקית הראשונה, אשר בה הואשם אבו־עבאס בגלוי במעורבות בחטיפת האוניה.
באדראק קאנק עוזרין, עוזר קרוב של אבו־עבאס, אשר טס יחד עם המנהיג הפלשתינאי במטוס המצרי שיורט ונאלץ לנחות בסיציליה — נמנה אף הוא עם הפשלתינאים שהואשמו ביום ג' בגנואה (עי"ר אוה ע־צ)

הילדים האלה מצאו אתמול את אימם. לאחר אסון הר הגעש. ואולם מאות ילדים התייתמו מהוריהם. (תצלום: איפי)

סופת הוריקאן פוגעת בקובה ובדרום־פלורידה

הוואנה. — סופת ההוריקאן „קייט" פגעה אתמול במרכז קובה במשבי רוח שמהירותם הגיעה ל־160 קמ"ש, כשהיא ממוטטת בניינים ומרימה נחשולי ענק לאורך החוף, ומאלצת 150,000 בני אדם לנוס על נפשם.
הוואנה הבירה, על שני מיליון תושביה, עמדה בדרכה של הסופה ושלטונות ההגנה האזרחית הכריזו על מצב חירום. חלקים רבים של העיר ושל העיירות הסמוכות לה היו שרויים באפלה, כאשר משבי הרוח העזים קרעו חוטי חשמל והפילו עמודי חשמל. (עי"ר)

משבר ביוון עם התגברות האלימות בהפגנות נגד הממשלה

מאת זאן כהן, כתבנו ביוון

אתונה. — שני חברי קבינט מהמפלגה הסוציאליסטית השלטת, הגישו אתמול את התפטרותם ד"ש מראשי המשטרה הושעה, על רקע המהומות ברחבי יוון בין המשטרה ומפגינים אנרכיסטיים.
המשבר הפוליטי הפתאומי, החמור ביותר מולו עומדת הממשלה הסוציאליסטית מאז עלותה לשלטון לפני 4.5 שנים — ופחות מחצי שנה מאז נצחונה הסוחף בבחירות — התעצם לאחר שמפגין בן 15 נורה למות ע"י המשטרה בעת הפגנה באוניברסיטת אתונה.
ראש הממשלה פפנדראו, שסרב לקבל את התפטרות שריו, „ירד" על המשטרה במקום זה והוקיע את הריגת הצעיר.
אך לראשונה מאז שנים רבות דווקא נראה הציבור ברחוב תומך בנסיונות המשטרה להדוף את המפגינים האנרכיסטיים. אך הריגת הצעיר מטילה ספק בתחזית כי המהומות ישכחו.

עונשים ל־2 אנשי משמר החופים האמריקני שהחזירו הימאי הסובייטי

הם החזירו בכוח את הימאי הסובייטי שבעט וצרח — לאונייתו

וושינגטון. — שני עובדי משמר החופים האמריקני שהחזירו בחודש שעבר בכוח ימאי סובייטי לספינתו, הורדו בדרגה והושעו מתפקידם.
הימאי, מירוסלאב מדרויד, 22, נלקח חזרה לספינתו הסובייטית כשהוא בועט וצורח, לאחר שקפץ פעמיים מספינת־משא סובייטית למימי המיסיסיפי, בקירבת ניו־אורלינס, בנסיון לערוק.
דובר משרד המשפטים אמר, כי אחד מאנשי משמר החופים הושעה ל־90 יום, והשני ל־45 יום. הדירוג הממשלתי שלהם יופחת, והדבר יביא לקיצוץ בשכרם בשיעור של 4000 עד 5000 דולר בשנה.
ראש מחלקת ההגירה של משרד המשפטים האמריקני, אלן נלסון, אישר בעדותו בקונגרס, כי אנשי משמר החופים שגו בפרשה זו בהחפזם להחזיר את מדרויד לאונייתו, ובכך שלא נועצו בממונים עליהם ולא הודיעו על התקרית למשרד החוץ.
התקרית עוררה סערה בקונגרס ובקרב חוגים שמרניים וארגונים של אמריקנים יוצאי אוקראינה. הם האשימו, כי מדרויד הוחזר לאונייתו, כדי למנוע סיבוכים לפני ועידת הפיסגה בז'נבה. (עי"ר)

● אש"ף החליט לפתוח בקרוב משרד הסברה בבירת נורבגיה, נמסר ממקור מוסמך.
פתיחות המשרד נועדה למעשה לראשית השנה, אולם שלטונות נורבגיה סירבו להעניק רשיון עבודה לעבדל רחמאן עלאווי, שאמור היה לעמוד בראש המשרד.

● מצרי המתגורר ביוון נהרג באתונה בלילה שעבר ביריות אקדח, בידי שני אלמונים שנמלטו, מסרה המשטרה.
עבדל חאסב, 39, פקיד בחברה ליבוא וליצוא ומתאגרף, נפגע מארבעה כדורים כאשר הלך ברחוב במרכז אתונה, בלווית אשתו.

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)
בנ/82/298
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר אריה וכד הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת הקלה בנכס חלקה 168 ברחוב רמות 02 בירושלים, דהיינו: בניית בריכת שחיה בפינה הדרום מערבית של המגרש.
את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.
ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00–14.00.

אברהם כחילה, מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי נהריה
הודעת בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה נהריה, נהריה מופקד שינוי תכנית מתאר הנקרא תכנית מס' 5257 שינוי לתכנית מתאר מס' 851 – מסחרי ונופש, מגדל צפון, נהריה, ביחד עם התשריט המצורף אליה.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 18172 חלקות 48, 49, 129, 130.
עיקרי מטרת שינוי התכנית: לקבוע אזור למסחר ודירות נופש ולמרכז תחבורה.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.
תאריך: כ"ו בחשון התשמ"ו
11.11.1985

ישראל קניג,
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה – מחוז הצפון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי חבל אילות
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון אילות הופקדה תכנית מפורטת הנקראת מס' 144/03/12 – מצפה סיירים, ביחד עם התשריט המצורף אליה.
עיקרי הוראות התכנית: א. תיחום שטח פיתוח של מצפה סיירים; ב. קביעת אזורים ועתודות קרקע לשימושים שונים בתחום התכנית; ג. התוויית רשת הדרכים למיתוגן וסיווגן; ד. קביעת הוראות בניה שונות המטרות את מגורי אדם, מבני ציבור ושרותים ובנייני משק באזורים בתום מתרת הבניה; ה. קביעת הוראות לטיפוח שטחי נוי ולהסדרת השימוש בשטחים ציבוריים אחרים; ו. קביעת תנאים, הנחיות ושלבים של פיתוח.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית כ־805 דונם.
כל המעוניין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן כל זכאי על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

שלום דנינו, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה – מחוז הדרום

ועדת המשנה לתכנון ובניה
מרחב תכנון מקומי ראשל"צ

תאריך 17.7.85
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ, בקשה למתן הקלות על חלקה 267 בגוש 4247 רח' ישעיהו מס' 13, לפי תכנית מתאר מפורטת, נמצאת החל־קה הנ"ל באזור מגורים ב', קיים עליה בית פרטי.
בקשת בעלי החלקה: שימוש חריג לתקופה של 5 שנים לחנות מכלת.
לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה תוך מועד של 15 יום, החל מיום פרסום הודעה זו.
באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור.

מ. ניצן, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה ראשון־לציון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי שמעונים
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה שמעונים הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 1א' לתכנית מפורטת 107/03/7 -- קיבוץ נירים, ביחד עם התשריט המצורף אליה.
עיקרי הוראות השינוי: שינוי יעוד משטח חקלאי למגורים למבני משק ולמתקנים הנדסיים.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית כ־299.5 דונם, קיבוץ נירים.
כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ש. דנינו, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

בבית המשפט המחוזי בחיפה

להווי ידוע כי הוגשו לבית המשפט, בתיקים המפורטים להלן, בקשות ליתן צווים המכריזים על צווי ירושה ו/או קיום צוואה ו/או מינוי מנהלי עזבון.
כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון, שאחת הבקשות מתייחסת אליו ורוצה להתנגד לה, יגיש התנגדות להכרזה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

צוואות:

מס' התיק	שם המנוח/ה	תאריך הפטירה	שם המבקש/ת
2060/85	גוטרייך חנה	1.10.85	גוטריך שלמה
2064/85	מחלה חניס	26.8.85	חניס יוסף
2066/85	בן יעקב גליה	28.7.85	פליגלטאוב עמנואל
2068/85	בכור יחזקאל	26.2.85	בכור עמוס
2074/85	גלפמן חיים	21.7.85	נחשול יורם (גלפמן)
2076/85	גרטה הלר	25.8.85	מרי מרים ויידמן
2078/85	ריינהרג אליו	10.8.85	לינקר מקס
2080/85	אורסקי אשר	21.8.85	אורסקי פנינה
2085/85	רכינוביץ מטילדה	1.9.85	רוה אריה
2087/85	ארמן קורט	31.8.85	שרלוטה רנטה ארמן
2091/85	הספל ישעיהו	8.1.84	הספל אילזה
2101/85	יוסף בן־יעקב	31.1.85	רוזנפטו רחל
2105/85	אתר צפורה	17.8.85	בן־ציון אתר
2107/85	הרטה רייס	8.6.84	הרמן צבי רייס

ירושות:

מס' התיק	שם המנוח/ה	תאריך הפטירה	שם המבקש/ת
2072/85	לסקה שרה	5.9.85	פרידמן אסתר
2083/85	ויסמן לוטי	17.3.85	פז פני
2089/85	רומר שמעון	29.8.85	רומר חנקה
2093/85	סופרין מיכאל	1.9.85	סופרין יהודית
2095/85	לצטר חגיה	23.5.85	פנחס לביא
2097/85	רודיטון מינגלה	13.3.85	ינה שרונה
2099/85	יוסלב ינקו	7.6.72	יוסף חינה
2013/85	מיינר קהבה	24.5.85	קליין ר"ב
2109/85	ארלבך אלוה	6.12.69	ארלבך אילנה
2111/85	ד"ר אינג' יאן ארלבק	17.1.80	ארלבך אילנה
2113/85	ציציל הילדה	21.3.85	היכל ערנת
2117/85	ברגר יהודית	11.10.85	גלבוע מרים
2119/85	מטיאס אנגל	7.10.76	אנגל מחינה
2121/85	קורדוש אירן	17.1.84	קרין קטלין
2127/85	כספי חנה	12.10.85	כספי עמנוחר

ב. גילאור, שופטת רשמת

בפלילים

קצינה שגנבה מחיילות שבפיקודה הורדה בדרגה

קצינה המשרתת בלשכת הגיוס בחיפה, שהורשעה בשני מעשי גניבה מחיילות שבפיקודה, נדונה אתמול בבית־הדין הצבאי של מטכ"ל ביפו לשלושה חודשי מאסר על תנאי ולהורדה מדרגת סג"מ לדרגת טוראית.
הקצינה, שהוגדרה ע"י השופטים בגזר־הדין כ„בת־טובים בכל המובנים", הורשעה על־פי הודאתה בכך שביולי 1985 גנבה מחיילת שבפיקודה שני פסלוני חרס קטנים, אותם הביאה החיילת מחו"ל, ובגניבת צ'ק מחיילת אחרת וקניית תכשיר קוסמטי בצ'ק זה במחיר 22 אלף שקל.
הנאשמת טענה, כי לאחר שנבחרה בקפידה לתפקידה בלשכת הגיוס, אותו התחייבה למלא במשך חצי שנה, גברו געגועיה למשפחתה ולחברה ולא היתה מסוגלת לומר זאת למפקדיה. לטענתה החליטה לבצע את מעשי הגניבה כדי למשוך תשומת לב ובכך לעשות לפתרון בעייתה. עם חשיפת מעשי הגניבה ניסתה נאשמת להתאבד.
השופטים, בראשותו של אלוף־מישנה בנימין שטרן, פסקו, כי עם כל החשיבות שהם מייחסים לרקע הנפשי של הקצינה אין הם יכולים להתעלם מכך שמדובר במעשה שיש בו משום פגיעה במעמדם ומתדמיתם של קציני צה"ל. (עתים)

בלב כבד האריך השופט את מעצר עוה"ד

מאת שלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר"

„אין ספק כי כאשר מדובר בעורך־דין, קיימת התלבטות קשה בלב השופט אם להכביד על אדם כזה שעברו נקי ולהאריך את מעצרו. מאידך, אי־אפשר להתעלם מחומרת העבירות המיוחסות לחשוד". כך קבע אתמול השופט המחוזי יצחק שבתאי, כאשר קיבל את ערעור המדינה על שיחרורו בערבות של עורך־דין ידוע והורה להאריך את מעצרו.
עורך־הדין חשוד כי היה שותף להונאת המשכנתאות הגדולה, בה הוצאו במירמה ממשרד השיכון קרוב למיליון דולר. שופט השלום יואב כירון סרב להיענות לבקשת המשטרה לעצור את האיש, והורה לו להשאר במעצר בית בלבד. פרקליטות המדינה ערערה על החלטתו ואתמול קבל השופט המחוזי את ערעור הפרקליטות והורה לעצור את עורך־הדין עד יום שישי.
בהחלטתו אומר השופט שבתאי, כי מתוך העצור בפרשה חשוד בקשירת קשר להונות את משרד־השיכון על ידי קבלת משכנתאות בסכומים גדולים מאלה שהגיעו לזכאים בפועל. המתווך קנה דירות במחיר נמוך בעזרת אנשי קש, מכר אותן לקונים זכאי משכנתאות וניפח את מחירי הדירה בחוזים שהוגשו למשרד־השיכון. המתווך שילשל את ההפרש לכיסו ועורך־הדין נהנה מעמלות לא ריאליות.
עוד נאמר, כי עורך־הדין ערך שני חוזים נפרדים לכל דירה, האחד כוזב והאחר ריאלי. „הוא ידע שנעשים דברים בלתי כשרים", אמר השופט שבתאי. „אולם ביקר לטמון את ראשו בחול".
„עם כל הצער שבלב נראה לי שקיים במקרה זה עניין מיוחד לציבור שהחקירה תמוצה עד תומה והצדק יצא לאור", אמר השופט בהחלטתו.

פקידת בנק נאשמת בגניבת עשרות מיליונים

פקידת כנכול בבנק הפועלים בראשון־לציון מואשמת בזיוף חתימותיהם של עשרות לקוחות במשך כחמש שנים וגניבת עשרות מיליוני שקלים מהבנק ומלקוחותיו.
לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב הוגש כתב־אישום נגד אברינה מיליאבסקי, בת 35. הנאשמת עבדה מאז 1974 בסניף רמת־אליהו של בנק הפועלים ועסקה בקבלת כספי לקוחות לשם הפקדתם בחשבונות עו"ש, בתכניות חסכון ובפק"מ. כן היתה מופקדת על קופת מט"ח.
התובעת עו"ד הדסה נאור מפרקליטות מחוז המרכז, טוענת, כי הפקידה זייפה מאז 1979 חתימותיהם של לקוחות רבים על גבי טופסי משיכת מזומנים. התובעת מציינת, כי סכום כספי המירמה שנטלה אינו ידוע בבירור, אולם בשנת 1984 בלבד היא קיבלה במירמה ב־188 מקרים שונים סך של 22,030,150 שקל. לכתב האישום מצורפת רשימה מפורטת של הלקוחות והסכומים שנגזלו מהם על ידי הנאשמת בשנת 1984.
התובעת טוענת עוד, כי בשנים 1983/4 נהגו לקוחות הבנק להפריד כספים בפק"מ על־ידי מתן הוראות בכתב לפקיד הבנק, ובמסגרת זו גנבה הנאשמת ב־58 מקרים נפרדים, יותר מ־15.5 מליון שקלים.
באישום שלישי נאמר, כי בשנים 1979–81 נטלה אברינה מיליאבסקי 5 מיליון שקלים בקירוב מחמשה לקוחות שמסרו לה כספים על מנת להפקידם עבורם בחשבונות חסכון.
אישום נוסף מייחס לה גניבת 3,300 דולרים מקופת מט"ח של הבנק, שעליה היתה מופקדת בנובמבר 1984. (עתים)

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 19.11.85

		בנקנוטים		העברות והמחאות		שערים
	היחידה	קניה	מכירה	קניה	מכירה	יציגים
דולר אמריקני	1	1439.86	1504.65	1463.867	1482.13	1472.2
לירה שטרלינג	1	2058.64	2156.47	2095.526	2121.67	2103.6
מרק גרמני	1	551.95	578.18	561.8374	568.847	564.60
פרנק צרפתי	1	178.57	189.44	184.0879	186.384	185.27
גילדן הולנדי	1	490.52	513.83	499.3067	505.536	502.15
פרנק שווייצרי	1	673.65	705.66	685.7164	694.272	688.81
כתר שבדי	1	183.61	192.33	186.8966	189.228	187.90
כתר נורווגי	1	183.35	192.06	186.6345	188.963	187.74
כתר דני	1	152.64	159.90	155.3793	157.318	156.24
מרק פיני	1	256.94	269.15	261.5450	264.808	263.03
דולר קנדי	1	1044.18	1093.80	1062.891	1076.15	1068.9
דולר אוסטרלי	1	974.51	1026.74	989.3548	1001.69	994.47
ראנד דר' אפריקני	1	481.79	554.32	547.4864	554.317	550.16
פרנק בלגי	10	269.93	286.76	277.8263	281.292	279.46
שילינג אוסטרי	10	784.84	822.14	798.9016	808.869	803.10
לירה איטלקית	1,000	814.87	866.38	831.5025	841.877	835.46
ין יפני	1,000	708.25	741.91	720.9393	729.934	725.51

7 שנות מאסר לנער שסייע בהסתרת גופות המורים מעפולה

מאת מירה יערי, כתבת „על המשמר"

7 שנות מאסר נגזרו אתמול בבית־המשפט המחוזי בנצרת על צעיר בן 17 מכפר ערבונה ליד ג'נין, באשמת סיוע לרוצחי המורים יוסף אליהו ולאה אלמקיים להסתיר את גופות השניים במערה בגלבוע.
הנאשם הואשם בין היתר בסעיפים של קשר לביצוע פשע, התפרצות וגניבה, החזקת נשק ואמונים צבאיים אסורים וסיוע לאחר מעשה. משפטו התנהל בדלתיים סגורות.
השופט תיאודור אור הוציא צו האוסר לפרסם את שמו של הנאשם או כל פרט מזהה עליו.
התובע ד"ר מרדכי למברג, פרקליט מחוז הצפון, ציין בטיעון לעונש, כי הנאשם לא הביע חרטה על מעשיו והטענה שהוא אולץ על־ידי שני הנאשמים האחרים ברצח משוללת כל יסוד ואין מקום גם להתחשב בגילו של הנאשם כאשר באים לשקול את העונש שיש להטיל עליו. בסיכומו של דבר ביקש התובע להטיל על הנאשם עונש מאסר בפועל לתקופה ממושכת של לא פחות מ־15 שנה.
הסניגור, עו"ד ווליד פארוק, ביקש להתחשב בגילו הצעיר של הנאשם ובעובדה שחלקו בפשע היה קטן והוא אולץ לעשותו תחת השפעתם של שני הנאשמים האחרים. כמו־כן הדגיש הסניגור, שהנאשם הודה וכי אין לו הרשעות קודמות.
אביו של הנאשם ביקש את רחמי בית־המשפט וכן ביקש שבנו יישאר בכלא ג'נין עם העצירים הבטחוניים, כדי שיוכל להשלים את למודיו.

● המחנכות רינה יצחקי וחגית גו־זינר מסמינר הקיבוצים, הגישו לסגן ראש־הממשלה ושר־החינוך והתרבות יצחק נבון, הצעה שלפיה יעניק משרד החינוך לגיטימציה לחינוך פוליטי כסוגיה חינוכית חדשה הן בהכשרת המורים והן בבתי־הספר.

● מרכז ההסברה יחל היום סדרה של ימי־עיון בכנסת לתלמידים יהודים וערבים מכתות י"א וי"ב ברחבי הארץ, בנושא הדמוקרטיה ודו־קיום.

לשולה ולכל משפחת שליין
אתכם באבלכם הכבד במות האב
יהודה ז"ל
מכולנו
ISRAEL NEWS SERVICE
NEW YORK, U.S.A
שמואל פירסטנברג—ישראל

משתתפים באבל המשפחה וקיבוץ להבות־הבשן
עם פטירתו ללא עת של
יהודה שליין
קיבוץ דליה

עם המשפחה וקיבוץ להבות הבשן
אתכם באבלכם הכבד במותו של
יהודה שליין ז"ל
קיבוץ שער הגולן

עם המשפחה
וקיבוץ להבות־הבשן
משתתפים בצערכם עם מותו הפתאומי של
יהודה שליין
קיבוץ בר־עם

לקיבוץ להבות הבשן והמשפחה
אתכם בצער
על מותו של
יהודה שליין
קיבוץ שמיר

לקיבוץ להבות־הבשן ולמשפחה
משתתפים בצערכם במות
יהודה שליין
קיבוץ מרחביה

משתתפים בצער חברנו
גרינברג אורי והמשפחה
במות האב
יוסף גרינברג
קיבוץ הזורע

למשפחת שליין וקיבוץ להבות־הבשן
משתתפים באבלכם עם מותו של
יהודה שליין
קיבוץ הראל

עם המשפחה וקיבוץ להבות־הבשן
משתתפים באבלכם הכבד במותו הפתאומי של
יהודה שליין
קיבוץ בית־ניר

לדליה נחמני ומשפחתה
אתכם באבלכם במות האב
יהודה שליין
„סלע" „לבנה"
וכל עובדי וחניכי
„עיינות־הירדן"

למשפחת שליין ולקיבוץ להבות־הבשן
אתכם באבלכם הכבד במות
יהודה
קיבוץ מסילות

למשפחה ולקיבוץ להבות־הבשן
משתתפים בצערכם הכבד עם מותו הפתאומי של
יהודה שליין
קיבוץ שמרת

לאסתר והמשפחה
ולקיבוץ להבות־הבשן
אתכם אנו באבל על מות
יהודה שליין
קיבוץ כפר־מנחם

לקיבוץ להבות־הבשן ולמשפחה
משתתפים באבלכם
במות
יהודה שליין
קיבוץ מענית